

Rapport
1/1999

**Arbeidsledighet,
arbeidsmarkedspolitik
og jobbsøking i Norge**

Knut Røed
Hege Torp
Tom Erik Aabø

*Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning
Ragnar Frisch Centre for Economic Research*

Arbeidsledighet, arbeidsmarkedspolitik og jobbsøking i Norge

Knut Røed
Hege Torp
Tom Erik Aabø

Sammendrag: Vi har intervjuet 1710 personer som enten er eller nylig har vært registrert som arbeidsledige ved et av landets arbeidskontorer. De fleste opplever ledighets situasjonen som problematisk, og har et sterkt ønske om å få lønnet arbeid. Det er likevel en betydelig andel av de ledige (om lag en tredel) som ikke gjør noe aktivt for å skaffe seg jobb. Ledige med dagpenger har en noe høyere sannsynlighet for ikke søke aktivt enn ledige uten dagpenger. Søkeaktiviteten ser ut til å avta med arbeidsledighetens varighet, dvs at de som har vært ledige lenge søker mindre aktivt enn de som har vært ledige en kort periode. Eldre er mindre aktive jobbsøkere enn yngre, og ledige over 60 år søker så godt som ingenting. De fleste har stor tro på at arbeidsmarkedstiltak øker sjansene for å få en jobb. De mest positive er dem som selv har deltatt på slike tiltak. De arbeidsledige har gjennomgående vært ledige mye lengre enn det Arbeidsdirektoratets løpende statistikk over helt ledige gir inntrykk av.

Nøkkelord: Arbeidsledighet, dagpenger, jobbsøking.

Kontakt: knut.roed@frisch.uio.no, www.frisch.uio.no, tlf 22 95 88 13

Rapport fra prosjektet "Dagpengesystemet i Norden" (prosjekt nr. 1402), finansiert av Nordisk Ministerråd (prosjekt nr. 41.07.14.00)

ISBN 82-7988-001-1

Forord

På oppdrag fra Arbeidsmarkedsutvalget under Embedsmannskomiteen for arbeidsmarked og arbeidsmiljø under Nordisk Ministerråd, har Institutt for samfunnsforskning (ISF) og Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning (tidligere SNF Oslo) gjennomført en intervjuundersøkelse blant arbeidsledige personer i Norge. Rapporten er en del av et nordisk samarbeidsprosjekt, der det også har deltatt forskergrupper fra Danmark (Centre for Labour Market and Social Research, Århus), Finland (Näringslivets Forskningsinstitut, Helsinki) og Sverige (Institutet för social forskning, Stockholm). Tilsvarende studier er gjennomført i Danmark (Eriksson et al, 1999), Finland (Lijla og Savaja, 1999) og Sverige (Regnér og Wadensjö, 1999). Siktemålet for disse studiene har vært å kartlegge arbeidslediges søkeatferd, motivasjon og holdninger og å relatere dette til sider ved dagpengesystemet og arbeidsmarkedspolitikken. I tillegg til de nasjonale rapportene knyttet til de respektive lands studier, utarbeides det en felles nordisk rapport som oppsummerer og sammenligner hovedresultatene for hvert land (Torp, 1999).

Denne rapporten presenterer resultatene for den norske delen av studien, hovedsakelig i form av frekvensfordelinger, krysstabeller og lineære og logistiske regresjoner. Som bakgrunn for tolkning og analyse inneholder rapporten også en kortfattet gjennomgang av relevant økonomisk teori og norsk empiri, samt en beskrivelse av det norske systemet for inntektskompensasjon under arbeidsledighet.

Innholdsfortegnelse

1	<i>Innledning</i>	1
2	<i>Teoretisk og empirisk utgangspunkt</i>	2
2.1	En oversikt over relevant norsk empiri	4
2.2	Empirisk tilnærming i det nordiske dagpengeprosjektet	12
3	<i>Økonomiske insentiver – En beskrivelse av hovedtrekkene i det norske dagpengesystemet</i>	15
3.1	Regler for utbetaling av dagpenger	16
3.1.1	Kvalifiseringskrav	16
3.1.2	Varighet	17
3.1.3	Kompensasjonsnivå	18
3.1.4	Karenstid	20
3.2	Finansiering	20
3.3	Andre støtteordninger	20
3.3.1	Aktive arbeidsmarkedstiltak	20
3.3.2	Delvis sysselsatte arbeidssøkere	21
3.3.3	Ytelser etter utløp av dagpengeperioden	21
3.3.4	Sosialhjelp	22
3.4	Endringer i dagpengesystemet	24
3.4.1	Dagpengeperioden	24
3.4.2	Delvis sysselsatte arbeidssøkere	25
3.4.3	Kvalifiseringskravet	25
3.4.4	Kompensasjonsgrad og godtgjørelse for tiltaksdeltakelse	26
3.5	Noen hovedtrekk ved utviklingen på 1990-tallet	29
4	<i>Holdninger og søkeatferd – En intervjuundersøkelse av arbeidsledige personer i Norge</i>	29
4.1	Opplegg og gjennomføring av datainnsamling	31
4.1.1	Populasjon og utvalg	31
4.1.2	Egenskaper ved de to populasjonene og utvalgene	32
4.1.3	Analyseutvalgene	33
4.1.4	Representativitet	34
4.1.5	Presentasjon av resultatene	36
4.2	Hovedaktivitet på intervjutidspunkt	36
4.3	Arbeidsledighetens varighet	39
4.4	Ønsker om arbeid og søkeaktivitet	45
4.5	Reservasjonskrav knyttet til en eventuell jobb	60
4.6	Arbeidsledighetens konsekvenser – opplevelse av egen situasjon	66
4.7	Holdninger til og erfaringer fra arbeidsmarkedstiltak	71
5	<i>Konklusjon</i>	74
	<i>Referanser</i>	76
	<i>Vedlegg – Spørreskjemaene</i>	79

1 Innledning

Et viktig dilemma i utformingen av velferdspolitikken er at man på den ene siden ønsker å tilby økonomisk og sosial sikkerhet til alle, men på den andre siden ønsker at hvert enkelt individ skal føle ansvar for sin egen situasjon, og gjøre det man kan for å greie seg selv. Denne avveiningen kommer klart til uttrykk i utforming av arbeidsmarkedspolitikken. Det er i Norge bred enighet om behovet for et dagpengesystem som kompenserer for tap av inntekt under arbeidsledighet. Samtidig er det liten tvil om at eksistensen av et slikt sikkerhetsnett kan gjøre at noen personer blir mindre ivrige i sine bestrebelser på å skaffe seg arbeid enn det de ville ha vært i en situasjon uten noen økonomisk støtte.

Økonomisk teori predikerer typisk at arbeidsledighetsraten i et land i det lange løp vil være høyere jo mer gunstig systemet for ledighetstrygd er (alt annet likt). Samtidig er det mange økonomer som mener at det er mulig å bryte denne sammenhengen ved å utforme arbeidsmarkedspolitikken slik at den stimulerer til aktiv jobbsøking framfor passivitet. De nordiske land generelt, og Sverige spesielt, har vært trukket fram som eksempler på at det er mulig å kombinere "gulroten" og "kjeppen" på en effektiv måte (se f.eks. Layard et al, 1991).

Det foreligger etter hvert en omfattende empiri knyttet til disse spørsmålene. De fleste analyser er basert på studier av atferd, enten knyttet til lønnsdannelse eller overganger fra arbeidsledighet til jobber. De typiske datakildene er ulike administrative registre eller aggregert lønnsstatistikk. Denne rapporten er basert på opplysninger om arbeidslediges erfaringer, søkeatferd, synspunkter og holdninger, slik de kommer til uttrykk i personlige intervjuer med personer som er eller nylig har vært arbeidsledige. Vi ønsker spesielt å belyse hvordan søkeatferden påvirkes av de rammebetingelser individene står overfor, knyttet til arbeidsmarkedspolitikken og dagpengesystemet.

Denne rapporten er bygget opp på følgende måte: Kapittel 2 gir en kortfattet beskrivelse av relevant teori og norsk empiri, samt en beskrivelse av den empiriske tilnærming som er valgt for det nordiske dagpengeprosjektet som denne rapporten er en del

av. Kapittel 3 presenterer hovedtrekkene i det norske dagpengesystemet, og beskriver de viktigste endringene som har funnet sted på 1990-tallet. Kapittel 4 er rapportens ”hjerne”. Her presenteres resultatene fra den norske delen av intervjuundersøkelsen, med vekt på samvariasjon mellom trygderettigheter, deltagelse i arbeidsmarkedstiltak og søkeatferd. Kapittel 5 konkluderer. Spørreskjemaene som ble benyttet under intervjuene er tatt inn som vedlegg.

2 Teoretisk og empirisk utgangspunkt

Utformingen av arbeidsmarkedspolitikken – i form av ren inntektssikring og i form av formidlings-, skolerings- og aktiviseringstiltak – kan påvirke arbeidsledigheten gjennom ulike kanaler. Relevant økonomisk teori på dette området kan inndeles i to hovedgrupper. Den første gruppen omfatter teorier for arbeidsledige individers søking etter ledige jobber (og eventuelt potensielle arbeidsgiveres søking etter ledige arbeidere). Den andre omfatter teorier for lønnsdannelse og aggregert etterspørsel etter arbeidskraft.

Søketeorien tar utgangspunkt i individenes atferd i arbeidsmarkedet. Med søketeori som basis kan det utledes modeller for hvordan arbeidsløse søker arbeid, hvor omfattende og intenst de søker, og hvilke minimumskrav de setter til lønn og andre arbeidsvilkår. I sin enkleste form modelleres søkeatferden som om hvert jobbtillbud er en tilfeldig trekning fra en populasjon av jobber med en kjent lønnsfordeling. Arbeidssøkerens optimale beslutningsregel kan ta form av en enkel reservasjonslønn (laveste akseptable lønnstilbud) og/eller et bestemt nivå på søkeintensiteten. Teorien fokuserer på hvordan slike beslutningsregler påvirkes av endringer i institusjonelle forhold, for eksempel knyttet til arbeidsmarkedspolitikken.

Moderne teorier for lønnsdannelse har sitt utspring i at lønningene ikke bestemmes i perfekte markeder. I stedet fastsettes de gjennom forhandlinger mellom arbeidstakere og arbeidsgivere (fagforeningsteori), eller av bedriftene alene, hensyn tatt til at innsats og produktivitet avhenger av lønnsnivået (effektivitetslønnsteori). Innenfor begge disse teoriene er det slik at hardere konkurranse om jobbene og/eller dårligere levekår for de arbeidsledige leder til mer moderat lønnssetting, noe som i neste omgang reduserer

nivået på arbeidsledigheten noe. Arbeidsmarkedspolitikken påvirker lønnsdannelsen (og dermed ledigheten) både fordi den påvirker de arbeidslediges søkeatferd (hvor hardt de søker) og fordi den er med på å bestemme hvor stor belastning det er å gå ledig, sammenholdt med det å ha lønnet arbeid.

Effekten på arbeidsledigheten av gunstige dagpengeordninger er nokså entydig innenfor begge typer teorier: Høyere dagpengeytelser bidrar til å øke arbeidsledigheten. Dette skjer dels fordi antallet jobber reduseres (ettersom lønnsnivået øker), og dels fordi det vil ta lengre tid å matche ledige arbeidere til ledige jobber, slik at ledighetens varighet øker (for et gitt antall jobber). Tregere matching følger av at dagpengene svekker de arbeidslediges insentiver til å anstrenge seg for å komme i arbeid så raskt som mulig og øker deres reservaslønn. Denne effekten modereres dersom det stilles krav om aktiv søkeatferd, mobilitet og villighet til å ta i mot passende jobbtillbud for å opprettholde dagpengene. Men i praksis vil det være vanskelig å kontrollere at slike krav blir innfridd. Fra et samfunnsøkonomisk synspunkt er ikke tregere matching nødvendigvis uønsket, selv om det trekker i retning av å forlenge ledighetsperiodene. Dersom arbeidssøkere ser seg tvunget til å akseptere første og beste jobbtillbud (som følge av begrenset likviditet) vil dette lett resultere i dårlig matching mellom ledige jobber og ledige arbeidere. Mange personer vil da kunne havne i jobber der de ikke får utnyttet sine komparative fortrinn fullt ut, eller der det går med uforholdsmessig mye tid og krefter til arbeidsreiser. En viss søkeledighet er dermed både nødvendig og ønskelig, ut fra hensynet til en effektiv allokering av ressursene. Dette momentet er imidlertid lite relevant for de svært lange ledighetsforløpene.

Gunstige trygdeordninger bidrar også til å redusere sysselsatte arbeideres frykt for å bli arbeidsledige. Fagforeningsteorien forteller oss at arbeiderne som følge av dette blir mindre redde for å presse lønningene oppover. Effektivitetslønnsteorien forteller oss at også bedriftene i en slik situasjon vil ønske å gi arbeiderne høyere lønn for å unngå at deres motivasjon og produktivitet svekkes. Både arbeidsgivere og arbeidstakere vil derfor typisk kunne enes om å øke lønnsnivået, hvilket i neste omgang medfører at etterspørselen etter arbeidskraft reduseres.

Aktive arbeidsmarkedspolitiske tiltak – slik som informasjons- og formidlingstiltak, AMO-kurs og sysselsettingstiltak – kan rent teoretisk bidra til å øke såvel som reduse-

re arbeidsledigheten (se Nymoene et al, 1998, for en oversikt). Arbeidsledigheten kan øke dersom tiltakene oppleves som mer ”behagelige” enn passiv ledighet. Mekanis- men er da helt parallell til virkningen av ledighetstrygd. Arbeidsledigheten kan redu- seres dersom den aktive arbeidsmarkedspolitikken bidrar til å effektivisere formid- lingsarbeidet, dersom den fremmer motivasjon og søkeintensitet eller dersom den bi- drar til å kvalifisere arbeidsledige slik at de passer bedre til de ledige jobbene. Dette skjer både direkte, ved at den enkeltes søkeaktivitet blir mer effektiv, og indirekte, ved at den økte konkurransen om jobbene bidrar til å dempe lønnspresset. Arbeids- markedstiltakene kan også tenkes å gjøre det lettere for en del personer å finne et ar- beid de passer godt til, slik at tiltakene bidrar til en mer effektiv allokering av arbeids- kraften.

I hvilken grad disse ulike effektene gjør seg gjeldende i praksis – og eventuelt hvor viktige de er – er spørsmål av rent empirisk natur. Selv om det finnes en entydig sammenheng mellom ledighetstrygdens nivå og varighet på den ene siden og nivået på arbeidsledigheten på den andre siden, er det ikke sikkert at denne sammenhengen er kvantitativt sett viktig. Dersom vilkårskravene håndheves effektivt kan det godt tenkes at gevinsten som oppnås ved en god dagpengeordning, for eksempel i form av et mindre fattigdomsproblem og en mer effektiv allokering av arbeidskraftressursene, mer enn kompenserer for kostnadene i form av økt ledighet. Det kan også tenkes at den negative effekten på sysselsettingen kan nøytraliseres ved hjelp av aktive syssel- settingstiltak.

2.1 En oversikt over relevant norsk empiri

Empiriske analyser av eventuelle årsakssammenhenger mellom arbeidsmarkedspoli- tikkens utforming (aktive og passive tiltak) og tilpasninger i arbeidsmarkedet kan deles inn i to hovedtyper: Studier av *individuell atferd* basert på tverrsnitts- eller pa- neldata for enkeltindivider (mikro), og studier av *de samlede effektene* av denne atfer- den basert på aggregerte tverrsnitts- eller tidsseriedata (makro). Analyseenheten i sist- nevnte type studier kan være bransjer, regionale delmarkeder eller nasjonale arbeids- markeder.

Både mikro- og makrostudier forutsetter at det er en viss variasjon på tvers av analyseenheter når det gjelder den politikken, den regelen eller det tiltaket som skal studeres. Dersom politikken, regelen eller tiltaket har en effekt, vil dette normalt avspeile seg som variasjon i andre kjennetegn, for eksempel i arbeidsløshetens nivå og varighet. Selv om man finner slik samvariasjon når det også kontrolleres for andre forhold av betydning, er det sjelden mulig å utelukke at samvariasjonen kan skyldes andre forhold enn en årsakssammenheng fra tiltak til - i dette eksemplet - arbeidsløshetens nivå og varighet. I noen tilfeller kan det finnes en felles bakenforliggende årsak; i andre tilfeller kan årsakssammenhengen gå motsatt vei, dvs at politikken /regelen er tilpasset arbeidsløshetens nivå og varighet. Korrelasjon er på ingen måte ensbetydende med kausalitet. Man skal derfor være forsiktig med å trekke bastante konklusjoner om årsakssammenhenger på basis av enkeltstudier.

Når det gjelder mulige effekter av ordningen med dagpenger under arbeidsløshet, er det gjort relativt få empiriske studier i Norge. Noe av forklaringen er at alle arbeidsløse arbeidssøkere i Norge står overfor det samme regelverket, og at det i praksis er små forskjeller i kompensasjonsgraden (som ikke også samvarierer tilnærmet perfekt med andre viktige kjennetegn). Over tid har det vært visse regelendringer (se avsnitt 3.4). I mikrostudier kan slike regelendringer danne et godt utgangspunkt for empirisk analyse, ved at man kan sammenligne enkeltindividens atferd før og etter regelendringen (se for eksempel Bratberg og Vaage, 1996). I makrostudier vil det normalt være problematisk å identifisere retningen på en eventuell årsakssammenheng.

De studier som har vært foretatt av hvordan dagpengesystemet påvirker tilpasningen i arbeidsmarkedet i Norge, gir samlet sett bare svak støtte til antagelsen om at ledighetstrygden har uheldige insentivvirkninger. Hernæs og Strøm (1996) finner at høyere kompensasjonsgrad i ledighetstrygden resulterer i lengre ledighetsforløp. Røed et al (1998) sammenligner personer med og uten trygderettigheter og finner at de noe lengre forløpene for personer med trygd til dels skyldes at disse personene i mindre grad trekker seg ut av arbeidsstyrken. Likevel er det en klar tendens til at personer med arbeidsledighetstrygd bruker lengre tid på å finne seg en jobb enn personer uten trygderettigheter. Bratberg og Vaage (1996) fokuserer spesielt på betydningen av at ledighetstrygden har begrenset varighet. Deres hovedkonklusjon er at slik tidsbegrensning

har liten effekt på overganger til jobb. Ettersom tidspunktet for avbrudd nærmer seg er det derimot en tendens til økt uttrekning fra ledighetsregisteret.

Nymoen et al (1998) benytter aggregerte tidsseriedata for industrilønninger, og finner at høy netto kompensasjonsgrad synes å forsterke lønnspresset i økonomien, noe som i neste omgang gir høyere strukturell arbeidsløshet - og dermed en økning både i arbeidsløshetens nivå og varighet. Her er det vanskelig å oppnå robuste resultater ettersom kompensasjonsgraden i det norske dagpengesystemet har variert lite over tid (den variasjon som har vært er for en stor del frambragt av endringer i skattesystemet).

Analyser fra andre land (blant annet Sverige, USA og Storbritannia) samt analyser basert på aggregerte tverrsnittsdata for flere land bekrefter at dagpengesystemets kompensasjonsnivå og dagpengeperiodens varighet har en viss betydning for arbeidsløshetens nivå. Spesielt er det en tendens til at omfanget av langtidsarbeidsløshet er sterkt korrelert med dagpengeperiodens varighet (Nickell, 1997). Imidlertid finnes det også studier der det ikke er mulig å påvise slike sammenhenger, og det er langt fra enighet om hvor stor effekt en viss økning i kompensasjonsgraden eller i varigheten eventuelt har. Se Layard et al (1991), Pedersen og Westergård-Nielsen (1993) og Holmlund (1998) for en nærmere diskusjon av relevant teori og foreliggende empiriske studier.

Når det gjelder *den aktive arbeidsmarkedspolitikken*, er det gjort en rekke studier både i Norge og i Norden for øvrig, både på mikro- og makronivå. Av sistnevnte type studier kan nevnes Calmfors og Nymoen (1990), som ser på sammenhengen mellom lønnsvekst og omfanget av aktive arbeidsmarkedstiltak kontrollert for andre forhold av betydning for lønnsveksten. De konkluderer med at aktive arbeidsmarkedstiltak snarere reduserer enn øker *lønnspresset* i økonomien. Tilsvarende resultater finnes hos Evjen (1995), Raaum og Wulfsberg (1998) og Nymoen et al. (1998). I det meste synes det å være godt belegg for å hevde at dette er tilfellet i lavkonjunkturperioder. I høykonjunkturperioder kan effekten være motsatt (Johansen, 1995).

Effektevalueringer av aktive arbeidsmarkedstiltak basert på *individdata* viser i hovedsak positive resultater i den forstand at *sysselsettingssannsynligheten* eller sannsynlig-

heten for å starte en utdanning er større blant arbeidssøkere som har deltatt på opplærings- og sysselsettingstiltak, enn blant arbeidsløse arbeidssøkere som ikke har deltatt på tiltak - når det også kontrolleres for variasjon i andre observerbare kjennetegn av betydning (Hernæs et al., 1991; Raaum og Torp, 1993a; 1993b; Try, 1993; Hardoy, 1994; Torp, 1994; Arbeidsdirektoratet, 1996; Vassnes, 1996; Moe, 1997; Landfald og Bråthen, 1998).

Når det gjelder effekten av tiltak på *fortsatt arbeidsløshet*, finner Raaum og Torp (1997) at deltakere på tiltak har mer omfattende registrert arbeidsløshet i den påfølgende 30-måneders perioden enn arbeidsløse som ikke deltar på tiltak. Dette behøver imidlertid ikke å skyldes at tiltakene bidrar til å svekke jobbmulighetene, det kan også tenkes at aktive tiltak bidrar til holde personer innenfor arbeidsstyrken og til å øke meldetilbøyeligheten.

Opdal et al. (1997) studerer overgangen fra arbeidsløshet til jobb og finner at deltakere i tiltak bruker lenger tid enn ikkedeltakere. Heller ikke over en periode på 2-3 år vil tiltaksdeltakerne "ta igjen" ikkedeltakernes forsprang; andelen sysselsatte forblir mindre enn blant dem som ikke har deltatt på tiltak. Blant dem som får jobb, viser det seg at de som har deltatt i sysselsettingstiltak, med større sannsynlighet enn ikkedeltakere mister jobben igjen. Liknende problemstillinger er studert av Røed og Zhang (1998), som analyserer variasjoner i sannsynligheten for å forlate tilstanden som arbeidsløs etter som tiden går. De finner at sannsynligheten faller markert mens man deltar i arbeidsmarkedstiltak. Deretter stiger den igjen til et nivå som er høyere enn utgangssituasjonen, når tiltaket er avsluttet. Dette resultatet er konsistent med analysene som viser at deltakere har høyere jobbsannsynlighet enn ikke deltakere.

Barth og Yin (1997) studerer effekten av aktive tiltak på *geografisk mobilitet* med kommune som analyseenhet. Deres funn peker i retning av at det er arbeidssøkere med de dårligste mulighetene i utgangspunktet som flytter. Den aktive arbeidsmarkedspolitikken synes dermed ikke å hemme geografisk mobilitet for arbeidsløse.

Det foreligger også empiriske studier av hvordan deltagelse på arbeidsmarkedstiltak påvirker deltagernes framtidige *arbeidsinntekt*. Eventuelle effekter på arbeidsinntekt

vil fange opp flere typer av effekter: jobbvarighet (ventetid fram til jobb), arbeidstid og lønnsnivå. Raaum og Torp (1998) finner i hovedsak positive inntektseffekter av arbeidsmarkedskurs (AMO), i den forstand at tidligere deltakere har høyere arbeidsinntekter enn personer som var arbeidsløse i samme tidsrom, men ikke deltok på AMO-kurs. Analysene viser imidlertid at resultatene til dels er lite robuste overfor valg av modellspesifikasjon. Schøne (1997) finner positive inntektseffekter av AMO-kurs og negative inntektseffekter av sysselsettingstiltak.

Det fundamentale metodiske problem man står overfor i hele denne litteraturen er å skille *seleksjonsmekanismer* (er de som kommer på tiltak bedre eller dårligere rustet enn dem som ikke gjør det?) fra *kausale* sammenhenger. Bare i et fåtall av undersøkelsene nevnt ovenfor, er det tatt hensyn til uobservert heterogenitet, dvs ikke-observerte egenskaper ved deltakerne som også kan være av betydning for suksesskriteriet (jobbsannsynlighet, ventetid fram til jobb, arbeidsinntekt osv).

Så langt har vi omtalt studier av mulige årsakssammenhenger mellom arbeidsmarkedspolitik (dagpenger og tiltak) og arbeidsløshet basert på faktisk atferd og markedsutvikling. Det finnes også en tradisjon for studier av arbeidsløshet med et annet metodisk opplegg, nemlig *ved å spørre arbeidsløse og andre direkte* om arbeidsløshet og arbeidsmarkedspolitik. Disse studiene kan deles inn i tre hovedgrupper. Den første gruppen tar for seg synspunkter på omfanget av dagpengesystemet og arbeidsmarkedspolitikken generelt. Den andre gruppen fokuserer spesielt på brukerne av Arbeidsmarkedsetatens tjenester, og deres vurderinger av tilbudenes kvalitet. Den tredje gruppen av studier dreier seg om de arbeidslediges (spesielt de langtidslediges) livssituasjon og levekår.

Forsøkene på å kartlegge generelle holdninger til arbeidsmarkedspolitikken baseres på intervjuundersøkelser der representative befolkningsutvalg (eventuelt også særskilte utvalg av arbeidsløse arbeidssøkere) spørres om hva de mener om dagpengeordningen, om arbeidsmarkedsetaten og om de aktive arbeidsmarkedstiltakene. Både i 1990 og i 1996 ble det i regi av Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste gjennomført spørreundersøkelser blant et representativt befolkningsutvalg med spørsmål om offentlige utgifter blant annet til arbeidsledighetstrygd. I 1990 var det 18 prosent og i

1996 var det 19 prosent av de spurte som mente at det burde brukes mye mer eller mer. (Det ble samtidig angitt at “mye mer” kunne bety skatteøkning.) Tilsvarende spørsmål om alderstrygd fikk oppslutning fra hhv. 68 og 55 prosent (1990 og 1996), mens det til helse burde brukes mye mer eller mer i følge hhv. 80 og 83 prosent av de spurte (Skjåk og Bøyum, 1996).

Arbeidsløshetsstrygdens nivå og kompensasjonsgrad var et av flere temaer i en spørreundersøkelse i 1996 (Sundvoll, 1997). Trettito prosent av de spurte mente kompensasjonsgraden burde øke, mens fire prosent mente den burde reduseres (i forhold til dagens nivå på om lag 60 prosent). Et annet spørsmål knyttet en eventuell økning i dagpengene til en nødvendig skatteøkning. Førtifire prosent ville ikke øke arbeidsløshetsstrygden dersom det medførte skatteøkning. Trettifem prosent ville øke den med inntil 4000 kroner pr år selv om det ville bety en skatteøkning på opptil 240 kroner pr år for alle yrkesaktive. Tilsvarende spørsmål om alderstrygd ga 27 prosent mot økning som ville medføre skatteøkning og 51 prosent som ville øke med inntil 4000 kroner pr år mot opp til 1200 kroner mer i skatt pr år.¹

De tre refererte undersøkelsene viser en viss vilje blant befolkningen til å øke nivået på dagpengene utbetalt under arbeidsløshet. Viljen er imidlertid enda større når det gjelder å bruke mer ressurser på alderstrygd og helse.

Når det gjelder arbeidskontorets betydning for formidling av arbeid, er det gjennomført spørreundersøkelser om valg av rekrutterings- og jobbsøkekanaler både blant virksomheter med annonserte ledige jobber og blant sysselsatte og arbeidsløse arbeidssøkere. Blant virksomheter som hadde hatt ledige stillinger tidlig i 1993, hadde en tredel av virksomhetene i privat sektor og 10 prosent av virksomhetene i offentlig sektor hatt bistand fra arbeidskontoret (Arbeidsdirektoratet, 1995a). Spør man et generelt utvalg av sysselsatte om hvordan de fikk den jobben de har, får man som oftest relativt små andeler som svarer “ved hjelp av arbeidskontoret” (5-10 prosent). Annonser er en langt viktigere kontaktkanal (30-40 prosent) og dessuten spiller uformelle

¹ De refererte frekvensene er velvillig beregnet av forsker Ann-Helen Bay, NOVA.

kanaler en sentral rolle (30-50 prosent), ved direkte henvendelse fra/ til arbeidsgiver, og gjennom venner og kjente; se for eksempel Hansen (1995).

Holdningsundersøkelser blant brukerne av Arbeidsmarkedsetatens tjenester sikter gjerne mot å finne ut hva de berørte synes om etatens tjenester, og hvordan de vurderer effekten av tiltak de har deltatt på. Flest slike undersøkelser er gjort av Arbeidsdirektoratet selv. En brukerundersøkelse fra 1992 blant 330 arbeidssøkere viser for eksempel at mange arbeidsløse ikke oppsøker arbeidskontoret særlig ofte fordi de ikke tror arbeidskontoret kan skaffe dem jobb eller fordi de er misfornøyd med servicen på andre måter (Arbeidsdirektoratet, 1993). Andre undersøkelser viser imidlertid at en stor andel av deltakerne på tiltak, er fornøyd med tiltakene. Dette gjelder for eksempel deltakere i AMO-kurs i 1994, der 88 prosent svarer at undervisningen var meget bra eller bra, 80 prosent sier at kurset svarer til forventningene og 83 prosent mener kurset vil ha stor eller noe betydning for seinere jobbmuligheter (Arbeidsdirektoratet, 1996). En tilsvarende undersøkelse blant deltakere på tiltaket "lønnstilskudd for yrkeshemmede" i 1993-94 viser at blant dem som var i jobb, mente 76 prosent at tiltaket hadde stor eller noe betydning for at de var i jobb (Arbeidsdirektoratet, 1995b). Og videre: Blant deltakere i praksisplasstiltaket 1992 mener 66 prosent at undervisningen i tiltaket hadde vært meget bra eller bra. Blant dem som hadde fått arbeid etter tiltaket, oppga 39 prosent at tiltaket hadde hatt stor betydning. En evaluering av tiltaket "arbeid for trygd i privat sektor" i 1990, som generelt viser at tiltaket ikke har svart til forventningene når det gjelder omstilling og jobbskaping, viser at de fleste deltakerne vurderer tiltaket som positivt (Pedersen, 1990).

Den levekårsorienterte arbeidsledighetsforskningen er gjerne basert på intervju med de arbeidsløse om økonomiske, sosiale og personlige konsekvenser av arbeidsløshet og om atferd, holdninger og verdier. Noen av disse studiene omfatter relativt små utvalg og analysene er basert på kvalitative metoder. Et sentralt tema innenfor denne litteraturen er helsemessige og sosiale konsekvenser av det å være arbeidsløs. Noen tar også opp spørsmål knyttet til jobbsøking og arbeidsmotivasjon, og dermed også problemstillinger knyttet til hva som kan forklare arbeidsløshetens varighet.

Tidligere hadde en stor del av disse levekårsstudiene et utpreget "elendighetsperspektiv" i den forstand at det å være arbeidsløs ble framstilt som et entydig onde med ute-

lukkende negative konsekvenser. På 1980- og 90-tallet finner vi mer forskning med et alternativt perspektiv - et "mestringsperspektiv" - der arbeidsløshet framstilles som et problem som kan overvinnes og der det å være arbeidsløs analyseres som en livssituasjon man kan tilpasse seg (Halvorsen, 1994; Kaul og Kvande, 1991; Lunde og Borge-raas, 1987). For studier med teoretisk basis i psykologi, medisin og sosiologi kan vi finne eksempler på begge perspektiver. For økonomisk teori som fokuserer på tilpasning i arbeidsmarkedet som et resultat av rasjonelle valg (for eksempel søketeori), ligger nok mestringsperspektivet nærmere enn elendighetsperspektivet.

I 1991-1992 gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) en relativt omfattende intervjubasert undersøkelse av levekårene blant mer enn 700 langtidsarbeidsløse i alderen 20-59 år; dvs personer som i 1991 hadde vært arbeidsløse i minst 6 måneder (Holte 1995). Undersøkelsen ble gjort etter samme opplegg som SSBs ordinære levekårsundersøkelse og gir derfor mye informasjon som er sammenlignbar med denne. Lyngstad og Roalsø (1997) viser for eksempel at de langtidsarbeidsløse hadde en disponibel inntekt i 1990 som utgjorde 60 prosent av tilsvarende inntekt til sysselsatte i samme aldersgruppe. Forskjellen i inntekt var størst for dem over 30 år og minst for dem under 25 år. På spørsmål om husholdet har problemer med å klare løpende utgifter, svarer 49 prosent av de langtidsarbeidsløse "ofte" eller "av og til". Den tilsvarende andelen blant sysselsatte er 12 prosent. På spørsmål om det er et problem å klare en uforutsett regning på kr 2000, er ja-andelen blant langtidsarbeidsløse 51 prosent, mens den er 14 prosent blant sysselsatte.

De arbeidsløse ble også bedt om å ta stilling til i hvilken grad de var enige i utsagn om 12 mulige ulemper og 7 mulige fordeler ved å være arbeidsløs. Blant annet er det 37 prosent som mener det i stor grad er en ulempe ved arbeidsløsheten at de mister kontakten med kollegene, mens 25 prosent mener det i stor grad er en fordel at arbeidsløsheten gir dem bedre tid til familie og venner. I begge levekårsundersøkelsene blir respondentene bedt om å ta stilling til utsagn om verdien av det å ha et arbeid. Sammenlikner vi andelen blant de langtidsarbeidsløse og blant "normalbefolkningen" som er "svært enig" i utsagnene "Det er svært viktig for meg å ha et arbeid" og "Selv om jeg vant en stor sum penger, ville jeg arbeide" finner vi svært små forskjeller, hhv. 83/85 og 79/78 prosent. Når det gjelder utsagnet "Noe av dem som betyr mest i mitt liv, er arbeidet," er forskjellen større: Hele 33 prosent blant de langtidsarbeidsløse er

“svært enige”, mens andelen er 24 prosent i den ordinære levekårsundersøkelsen (Holte, 1995; Teigum 1992).

De arbeidsløse blir også stilt spørsmål om helse og om angst, nervøsitet og rastløshet. Panelstrukturen (intervju i 1991 og i 1992) gjør det mulig å studere hva som skjer med de langtidsarbeidsløses helse etter ett år. Panelmaterialet er blant annet analysert av Halvorsen (1994), som viser at den mentale tilstanden ikke er bedre blant (tidligere) langtidsarbeidsløse som har fått arbeid enn blant dem som ikke har fått arbeid. Av andre studier basert på levekårsundersøkelsen blant langtidsarbeidsløse, kan nevnes Kitterød (1995), Roalsø (1995), og Halvorsen (1995).

Som et eksempel på mer kvalitativt orienterte studier basert på et lite antall observasjoner, kan nevnes Lysestøl (1998) som intervjuer 38 langtidsarbeidsløse vinteren 1995-96. De fleste av respondentene har opplevd en klar forverring i sin økonomiske situasjon etter at de ble arbeidsløse. Et flertall av dem er da også aktive innenfor “den uformelle økonomien” og forsøker å skaffe seg ekstra ressurser ved hjelp av matauk, familie og venner, småjobber, kjøp og salg mm. Når det gjelder jobbsøking og synet på arbeid, er 25 av de 38 villige til å ta arbeid selv om lønna ikke var høyere enn arbeidsløshetsstrygden; 13 ville ta arbeid bare hvis lønna var høyere. Lysestøl (1998) konkluderer med at det som kommer fram under dybdeintervjuene ikke gir støtte til hypotesen om at dagpengenes størrelse har en negativ effekt på jobbsøkeraktiviteten; det er andre forhold enn kortsiktige økonomiske gevinster som er avgjørende for de arbeidsløses motivasjon og holdninger til det å ta arbeid.

2.2 Empirisk tilnærming i det nordiske dagpengeprosjektet

Siktemålet for det nordiske dagpengeprosjektet – som denne rapporten er en del av – er å analysere enkeltindividers atferd, både med utgangspunkt i deres egne vurderinger og erfaringer (slik de kommer til uttrykk i telefonintervjuer), og med utgangspunkt i deres observerte atferd (slik den kommer til uttrykk i overganger ut av arbeidsledighet).

Våre vurderinger og analyser har først og fremst utspring i *søketeorien*. Arbeidsledige personer antas å lete etter passende arbeidstilbud i arbeidsmarkedet. De kan påvirke

hvor fort de kommer i arbeid på to måter. For det første velger de selv med hvilken intensitet og iver de søker etter arbeid, dvs. hvor grundig de følger med i stilling-ledig-annonser, hvor mange slike annonser de svarer på, hvor ofte de tar direkte kontakt med potensielle arbeidsgivere osv. For det andre velger de selv hvor strenge *reservasjonskrav* de vil stille til en eventuell jobb, dvs. hva de er villige til å godta når det gjelder lønn, arbeidstid, reisetid og arbeidsoppgaver. Det er rimelig å anta at hver enkelt velger den søkestrategi og de reservasjonskrav som er best for seg selv, gitt de rammebetingelser de står overfor knyttet til dagpengeregulering og arbeidsmarkedspolitik. Endringer i disse rammebetingelsene vil endre de optimale valgene. Arbeidsmarkedspolitikken, slik den kommer til uttrykk ved formidlingsbistand, kurstilbud og tiltak, kan i større eller mindre grad oppmuntre til aktiv arbeidssøking. Dagpengesystemet kan påvirke både iveren i selve søkeprosessen, og ikke minst nivået på reservasjonslønnen. En person med relativt høy inntektskompensasjon gjennom sin ledighetsperiode, vil normalt ha høyere reservasjonslønn enn en person som står helt uten inntekt, og som dermed er ganske desperat etter å skaffe seg en jobb. Denne sammenhengen vil imidlertid være påvirket av i hvilken grad individene har tilgang til økonomisk støtte fra familie og venner, i hvilken grad de kan eller vil skaffe seg et utkomme i den uformelle økonomien, og i hvilken grad de har anledning til å tære på oppspart formue. Den vil også avhenge av den verdi som tillegges fritid, hvilket igjen avhenger av alder, familiesituasjon og eventuelt forsørgeransvar. Ofte antas det at reservasjonslønnen faller over ledighetsforløpet. Det kan skyldes at oppsparte midler tar slutt, eller at dagpengeytelsene har en begrenset varighet (jfr. kap. 3.1.2). Isolert sett innebærer dette at sannsynligheten for å få jobb øker over tid. På den annen side er det mye som tyder på at lange ledighetsforløp bidrar til å svekke de arbeidssøkendes motivasjon og søkeintensitet, og at en del arbeidsgivere er skeptiske til å ansette langtidsledige (langtidsledighet benyttes som et kriterium for statistisk diskriminering). Dette bidrar til at sannsynligheten for å få jobb faller over tid.

Når søketeorien skal konfronteres med data, skjer dette ofte i form av at man estimerer såkalte hasard-rate-modeller (og av og til ligninger for reservasjonslønnen). Den avhengige variabelen i en slik modell er individenes sannsynlighet for, på et gitt tidspunkt, å foreta en overgang fra en tilstand til en annen, f.eks. fra ledighet til jobb. Spørsmålene man ønsker svar på er da typisk hvordan denne sannsynligheten påvirkes av ledighetstrygdens nivå og varighet, deltagelse på tiltak og individuelle karakteristi-

ka. Ut fra dette kan man i større eller mindre grad trekke slutninger om hvordan disse variablene påvirker søkeintensitet og reservasjonskrav. I denne rapporten går vi mere direkte løs på de bakenforliggende mekanismene, ved å spørre de arbeidsledige om deres søkeintensitet og reservasjonskrav.

Ved at det er samlet inn tilnærmet identiske datasett fra fire nordiske land, kan vi utnytte både variasjon i dagpengeytelser og tiltaksdeltagelse innen hvert enkelt land, og variasjon i dagpengesystemene og tiltaksstrukturen mellom landene. Som grunnlag for slike analyser er det behov for kunnskap om hvordan de ulike dagpengesystemene virker. Vi har derfor valgt å beskrive disse systemene relativt detaljert. I denne rapporten gis det en beskrivelse av det norske dagpengesystemet, på grunnlag av regelverket i 1998. Det gis også en oversikt over viktige endringer i systemet de senere år.

Størstedelen av rapporten er viet resultatene fra intervjuundersøkelsen i Norge; den beskriver de arbeidslediges opplevelse av sin egen situasjon, deres bestrebelser på å skaffe seg arbeid, deres holdninger og deres syn på tilbudet de får av arbeidsmarkeds-tiltak. I denne rapporten legges det primært vekt på å presentere resultatene i form av frekvensfordelinger, krysstabeller og enkle regresjonsanalyser. Et generelt problem innenfor samfunnsforskning er å skille mellom *korrelasjon* og *kausaltet*. Hvis man f.eks. observerer at langtidsledige gjennomgående søker mindre aktivt etter arbeid enn korttidsledige, er det *ikke* mulig å slutte at langtidsledighet *forårsaker* svekket søkeaktivitet. En slik sammenheng kan like gjerne forklares ved den omvendte kausalitet: Folk er blitt langtidsledige fordi de ikke søker aktivt. I prinsippet kan man rydde slike identifikasjonsproblemer av veien hvis alle individkarakteristika som er av betydning for søkeatferden, kan observeres. Siden det er en umulighet, vil problemet aldri kunne løses helt, selv om det etter hvert er utviklet sofistikerte metoder som sikter mot å håndtere eksistensen av uobserverbar heterogenitet.

Betydningen av disse problemene varierer mye avhengig av hva slags problemstillinger man søker å belyse. I denne rapporten inntar vi et nokså ”agnostisk” standpunkt til skillet mellom korrelasjon og kausalitet. Vi søker først og fremst å avdekke signifikant samvariasjon mellom variabler som fanger opp dagpengerettigheter, tiltaksdeltagelse og andre strukturelle forhold på den ene siden, og søkeatferd, reservasjonskrav og holdninger til arbeid på den andre. Vi vil også være opptatt av å identifisere syste-

matiske forskjeller mellom ulike grupper arbeidssøkere, inndelt etter alder, kjønn og utdanning. Rapporten har således en relativt deskriptiv karakter. En mer grundig statistisk analyse, med formell testing av kausale sammenhenger, vil bli foretatt i egne arbeider.

3 Økonomiske insentiver – En beskrivelse av hovedtrekkene i det norske dagpengesystemet

I dette kapitlet beskrives hovedtrekkene i det norske systemet for inntektssikring under arbeidsløshet². Systemet har en mer enn 100 år lang historie. Allerede i 1880 ble det etablert et system med arbeidsløshetskasser i regi av fagforbund og fagforeninger. Fra 1906 fikk disse kassene økonomisk støtte fra stat og kommune. Omfattende arbeidsløshet i mellomkrigsperioden førte imidlertid til at kassene ikke kunne møte sine forpliktelser og de gikk stadig konkurs. Lov om trygd mot arbeidsløshet ble vedtatt i 1938 og trådte i kraft i 1939. Dermed fikk Norge en obligatorisk og offentlig finansiert ordning med dagpenger under arbeidsløshet.

I 1971 ble dagpengeordningen innlemmet i folketrygden, som også omfatter alderspensjon, uføretrygd, sykepenger mm (se Lov om folketrygd av 17.6.66, senest endret 19.6.97). Medlemskap i folketrygden er obligatorisk for alle personer bosatt i Norge, alle arbeidstakere i Norge og norske statsborgere som oppholder seg i utlandet. Dagpengeordningen er en rettighetsytelse uten behovsprøving, som gir økonomisk kompensasjon for *bortfall av arbeidsinntekt*. Det utbetales normalt ikke dagpenger til arbeidsledige som ikke tidligere har hatt arbeidsinntekt over en viss størrelse. Det finnes også et sosialt sikkerhetsnett for dem som faller utenom dagpengesystemet. Både arbeidssøkere med og uten dagpengerettigheter kan få økonomisk sosialhjelp. Dette er en *behovsprøvd* støtte til livsopphold, som administreres av kommunene, og som reguleres gjennom et eget lovverk (Sosialtjenesteloven). Selv om dagpengesystemet først og fremst er en *forsikringsordning*, har man forsøkt å utforme systemet slik at

² En takk til Marte Sollie, som har samlet inn mye av de opplysningene som danner grunnlaget for dette kapitlet.

det ikke skal gi opphav til uheldige tilpasninger. De overordnede mål for dagpengeordningen er (i henhold til Odelstingsproposisjon nr. 35, 1995-96) å:

- redusere økonomisk tap ved ufrivillig arbeidsledighet,
- motivere til aktiv jobbsøking og overgang til ordinært arbeid,
- være en integrert del av tiltaksbruken og arbeidsformidlingens virkemidler, og
- hindre at bedrifter og enkeltpersoner velter store deler av kostnadene ved sine tilpasninger over på det offentlige.

Dette kapitlet er bygget opp på følgende måte: Avsnitt 3.1 presenterer hovedtrekkene i det norske dagpengesystemet slik det fungerer i dag, på basis av reglene som trådte i kraft 1. januar 1997. Avsnitt 3.2 gir en kort beskrivelse av hvordan dagpengesystemet er finansiert. Avsnitt 3.3 beskriver endringer i dagpengesystemet de siste årene. Avsnitt 3.4 beskriver hvilke former for økonomisk støtte som gis til dem som har uttømt sine dagpengerettigheter, eller som ikke har slike rettigheter i det hele tatt. Avsnitt 3.5 gir en oversikt over utviklingen i en del nøkkeltall, knyttet til antallet arbeidsledige, utgifter til ulike arbeidsmarkedstiltak og stønadsnivået, for perioden 1990-1997.

3.1 Regler for utbetaling av dagpenger

3.1.1 Kvalifiseringskrav

Siden alle arbeidstakere i Norge er medlemmer av folketrygden, har de også rett til dagpenger under arbeidsløshet. De viktigste vilkårene for å få utbetalt dagpenger er følgende:

- At man har hatt arbeidsinntekt (som arbeidstaker) over en viss størrelse tidligere år.
- At man har mistet arbeidet sitt eller fått arbeidstiden redusert med minst 40 prosent.
- At man er reell arbeidssøker, dvs. at man er arbeidsfør og villig til å ta arbeid på kort varsel, og at man sender inn meldekort til arbeidskontoret hver 14. dag.

Som hovedregel må man også være villig til å ta arbeid hvor som helst i Norge og å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane (heltid eller deltid). Man må også være villig til å delta på arbeidsmarkedstiltak.

Kravet til tidligere inntekt er at man har hatt en lønnsinntekt på minst 125 prosent av folketrygdens grunnbeløp (G) i det siste avsluttede kalenderår eller alternativt har tjent 3 G i løpet av de siste tre avsluttede kalenderår. (fra 01.05.98 er G satt til NOK 45 370). Tidligere lønn blir registrert på bakgrunn av lønns- og trekkoppgavene. Lønn fra sysselsettingstiltak regnes ikke med. For personer under 64 år gir ikke selvstendig næringsinntekt grunnlag for utbetaling av dagpenger. Personer over 64 år kan ta med slik inntekt i grunnlaget. Det er et vilkår at virksomheten er opphørt og at det vil være urimelig å kreve at vedkommende skulle fortsette denne virksomheten. For nydimitterte vernepliktige gjelder ikke kravet til minsteinntekt.

En og samme arbeidsinntekt gir bare rett til dagpenger i én stønadperiode.

3.1.2 Varighet

Dagpengeperiodens varighet avhenger av størrelsen på tidligere inntekt. Dersom arbeidssøkeren har hatt inntekt på minst 2 G (90 740 kroner etter 1. mai 1998) i siste kalenderår (eller i gjennomsnitt de siste tre kalenderårene) kan det ytes dagpenger i inntil 156 uker. Dersom inntekten har vært lavere enn 2 G, utgjør full stønadperiode 78 uker. Eventuell deltagelse på kvalifiseringstiltak (arbeidsmarkedsopplæring eller praksisplass) regnes som en del av stønadperioden. Deltakelse på sysselsettingstiltak regnes derimot ikke som en del av stønadperioden, og kommer altså i tillegg.

Tidsbegrensningen i dagpengeordningen gjøres ikke gjeldende for dagpengemottakere over 64 år. Personer over 64 år kan motta dagpenger frem til fylte 67 år, som er vanlig pensjonsalder i folketrygden. I praksis innebærer dette at personer med høyere inntekt enn 2 G og som blir arbeidsledige i en alder av 61 år er sikret dagpenger fram til fylte 67 år.

For nydimmiterte som mottar dagpenger uten opparbeidede rettigheter basert på egen inntekt, utbetales dagpenger i maksimalt 26 uker.

Arbeidsledige som eventuelt er i ferd med å gå ut perioden på 156 uker med dagpenger uten å ha kommet i arbeid, og som dermed står uten dagpengerettigheter, skal få tilbud om arbeidsmarkedstiltak.

3.1.3 Kompensasjonsnivå

Dersom en person oppfyller kravet til minsteinntekt fra *arbeid*, skal denne og eventuelle dagpenger, sykepenger, fødselspenger og adopsjonspenger tas med når dagpengenes størrelse bestemmes. *Dagpengegrunnlaget* beregnes enten på bakgrunn av inntekt siste avsluttede kalenderår eller på bakgrunn av gjennomsnittlig inntekt de siste tre avsluttede år. Ved fastsettelse av dagpengegrunnlaget tas det ikke hensyn til inntekt over 6 G. Som følge av dette vil *kompensasjonsgraden* (dagpengenivå relativt til tidligere inntekt) være fallende for årsinntekter over NOK 272220. Dagpengegrunnlaget avrundes til nærmeste tusen kroner. Dagpengegrunnlaget prisjusteres i henhold til utviklingen i folketrygdens grunnbeløp. Justeringer av grunnbeløpet foretas 1. mai hvert år. Det betyr at man normalt vil få noe høyere trygd dersom dagpenger innvilges i begynnelsen av mai enn om de innvilges i slutten av april. Det foretas ingen prisjustering etter at trygden er innvilget.

Dagpengesatsen er 2,4 promille av dagpengegrunnlaget pr. dag og utbetales for fem dager i uken. På årsbasis utgjør dette 62,4 prosent av dagpengegrunnlaget. For inntekter opp til 6 G (272220) er med andre ord kompensasjonsgraden 62,4 prosent. Deretter er kompensasjonsgraden fallende med inntekt. For en inntekt på 12 G (544440) er for eksempel kompensasjonsgraden 31,2 prosent. Størrelsen på dagpengene endres ikke i løpet av stønadsperioden. Heller ikke når stønadsperioden går over i nytt kalenderår.

Til alle som i løpet av året har mottatt dagpenger i mer enn 8 uker, utbetales det ved årsskiftet et ferietillegg tilsvarende 9,5 prosent av utbetalte dagpenger i løpet av året. Feriepenger utbetales også etter fullt forbruk av dagpengeperioden. (Arbeidsløse som

tar ferie, forventes ikke å være disponible og får heller ikke dagpenger; de forutsettes å leve av opptjente feriepenger.)

Dagpengemottakere som forsørger barn under 18 år, får utbetalt et *barnetillegg*. Barnetillegget utgjør 17 kroner pr. barn fem dager i uken og utbetales hele stønadsperioden. Tillegget utbetales også til foreldre med bidragsplikt.

Dagpengene blir redusert forholdsmessig hvis personen er enten delvis i arbeid, delvis sykmeldt eller mottar gradert pensjon.

Arbeidssøkere over 64 år har et garantert minste dagpengegrunnlag på 3 G.

Til arbeidsledige som i de siste 12 månedene før han eller hun søker dagpenger har utført minst tre måneders militær- eller siviltjeneste eller obligatorisk sivilforsvarstjeneste, ytes det dagpenger uten hensyn til vilkårene om tap av arbeidsinntekt og om krav til minsteinntekt. Dagpengegrunnlaget er da 3 G.

For å stimulere dagpengemottakere til å ta arbeid, kan mottakeren få beregnet dagpengene sine på nytt etter å ha hatt arbeid. Dersom dagpengene er stanset på grunn av arbeid i minst 12 uker og det går maksimalt 52 uker før dagpenger igjen utbetales, kan trygdede kreve å få fastsatt dagpengegrunnlaget på nytt når stønaden gjenopptas. Den trygdede kan i så fall velge mellom ny beregning når stønaden gjenopptas eller ny beregning ved årsskiftet.

Arbeidsledighetstrygden beskattes på linje med vanlig arbeidsinntekt. Den gir også grunnlag for opptjening av pensjonspoeng. Progressiviteten i skattesystemet innebærer at netto kompensasjonsnivå kan bli noe høyere enn brutto kompensasjonsnivå, og bidrar også til at kompensasjonsnivået blir høyere jo lavere inntekt man har hatt.

3.1.4 Karenstid

Dagpenger ytes når man har vært arbeidsløs i minst tre av de siste 10 virkedagene. Det er imidlertid en forlenget ventetid på åtte uker dersom man enten har sagt opp sin tidligere jobb selv (uten rimelig grunn) eller dersom man er blitt avskjediget eller oppsagt på grunn av forhold man kan bebreides. Tidsbegrenset bortfall av dagpenger inntreffer også dersom arbeidssøkeren uten rimelig grunn nekter å ta imot tilvist arbeid eller å delta på arbeidsmarkedstiltak eller unnlater å møte til konferanse med arbeidskontoret etter innkalling. Dersom tidsbegrenset bortfall av dagpenger inntreffer for annen gang i løpet av de siste tolv månedene gjelder bortfallet for 3 måneder. Skjer det for tredje gang er bortfallsperioden et halvt år.

3.2 Finansiering

Dagpenger under arbeidsløshet finansieres som en del av det totale folketrygdsystemet i Norge. Det innebærer at utgiftene deles mellom arbeidstakere (folketrygdavgift) og arbeidsgivere (arbeidsgiveravgift). Folketrygdavgiften er 7,8 prosent av brutto arbeidsinntekt (10,7 prosent av næringsinntekt bortsett fra fiske og jordbruk, der avgiften er 7,8 prosent). Arbeidsgiveravgiften er geografisk differensiert, og varierer mellom 0 og 14,1 prosent av brutto lønnsutgifter. Det er en ekstra avgift på 10 prosent på inntekter over 16 G. I tillegg dekkes deler av folketrygdens utgifter over statsbudsjettet gjennom den ordinære inntektsbeskatningen. Dette innebærer altså at verken arbeidstakere eller arbeidsgivere stilles overfor kostnader knyttet til eget bruk (eller forventet/tidligere bruk) av dagpengesystemet. Finansieringen foregår uavhengig av dagpengesystemets utbetalinger.

3.3 Andre støtteordninger

3.3.1 Aktive arbeidsmarkedstiltak

Arbeidsløse arbeidssøkere som deltar i kvalifiseringstiltak som AMO-kurs, praksisplass eller jobbklubb, får en opplæringsstønad på kr 156-208 pr. dag (avhengig av alder), som ikke er skattepliktig. I tillegg kan det gis borteboer- og forsørgertillegg samt

tillegg for utgifter til tilsyn av barn. For deltakere som har rett til dagpenger gis det også et tillegg i opplæringsstøtten (opp til kr 286 pr. dag).

Arbeidsløse arbeidssøkere som deltar i sysselsettingstiltak som KAJA og Vikarplass, får ordinær tariff lønn for den tiden de arbeider. For KAJA vil det imidlertid normalt være en opplæringsdel (15 prosent av arbeidstiden) som ikke blir lønnet. Arbeidsgiver mottar et tilskudd til delvis dekning av lønnskostnader m.m. på kr 13 000 pr. måned. For deltakere i praksisplass mottar arbeidsgiver et driftstilskudd på kr 4000-5500 pr. måned (avhengig av fagområde). For attføringstiltak gjelder særskilte bestemmelser om kursstøtte, lønn og ulike typer tilskudd.

Selv om aktive tiltak ikke gir grunnlag for opptjening av dagpengerettigheter, kan deltakelse i slike tiltak bidra til å forlenge den samlede perioden med inntektskompensasjon. Forutsetningen for dette er at man ikke velger å motta dagpenger (framfor for eksempel kurspenger) i tiltaksperioden. Tilsvarende vil slike tiltak gi arbeidsløse arbeidssøkere *uten* rett til dagpenger (for eksempel ungdom) en viss inntekt mens de er arbeidssøkere.

3.3.2 Delvis sysselsatte arbeidssøkere

Arbeidssøkere som ufrivillig har fått redusert arbeidstiden med 40 prosent eller mer har rett til dagpenger etter samme regler som for helt arbeidsløse. Dagpengene beregnes for den delen av inntekten som har falt bort. Maksimal varighet er 156 uker, alternativt 78 uker.

3.3.3 Ytelser etter utløp av dagpengeperioden

Etter de nye reglene om dagpenger under arbeidsløshet skal arbeidsløse arbeidssøkere som ikke har fått ordinært arbeid etter 156 (78) uker med dagpenger ytes en skattefri kontantytelse som om lag tilsvarer det den enkelte hadde i dagpenger etter skatt. Forutsetningen for å komme inn under denne ordningen er at man før ledighetsperioden inntraff hadde en relativt solid tilknytning til arbeidslivet, dvs. at vedkommende var i arbeid minst tre av de siste fire årene før ledigheten inntraff.

I dag praktiseres denne ordningen for arbeidssøkere som ikke har fått ordinært arbeid etter 2 ganger 80 uker med dagpenger, etter de gamle reglene. For 1998 vil det være gjennomsnittlig 500 personer som mottar slik stønad. Den dagpengebaserte stønaden utbetales selv om det ikke har lyktes å finne et passende tiltak til arbeidssøkeren. Om lag 20 prosent av dem som får dagpengebasert stønad deltar i tiltak.

3.3.4 Sosialhjelp

Uavhengig av reglene for utbetaling av dagpenger finnes det et sosialt sikkerhetsnett i Norge som skal sikre alle innbyggere et forsvarlig livsopphold. Utbetaling av stønad til livsopphold er regulert i Sosialtjenesteloven. Denne loven fastslår at ”de som ikke kan sørge for sitt livsopphold ved å arbeide eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad” (§ 5.1). Utbetaling av sosialhjelp er ment som en siste utvei. Men når alle andre muligheter er prøvd, har man krav på hjelp til livsopphold, uavhengig av hva som er årsaken til hjelpebehovet.

Nivået på ytelser utbetalt med hjemmel i Sosialtjenesteloven varierer fra kommune til kommune (og også fra sosialkontor til sosialkontor). Loven inneholder ingen klare retningslinjer for ytelsesnivået, og departementet har ikke benyttet seg av en fullmakt loven gir til å utarbeide veiledende retningslinjer om nivået. Tidligere eksisterte det en slags tommelfingerregel (med utspring i signaler gitt fra statlige myndigheter) om at 85% av folketrygdens minstepensjon med tillegg for nødvendige boutgifter, var å betrakte som det man minst måtte ha for å være sikret et forsvarlig livsopphold. (gjennomsnittlig minstepensjon i 1997 var i underkant av NOK 68 000). Denne forbindelsen til minstepensjonen er senere tonet noe ned. I stedet legges det større vekt på faktisk behov, bl.a. på basis av forbruksundersøkelser. Mange arbeidsledige (med lave tidligere inntekter, høye boutgifter, forsørgeransvar etc.) vil sannsynligvis kunne oppnå vel så høye ytelser via sosialkontoret som via arbeidskontoret. Dette innebærer at regler i dagpengesystemet som sikter mot å ”skremme” arbeidsledige tilbake til arbeid med trusler om avstenging etc. ofte har begrenset troverdighet.

Tabell 3.4.1

Dagpenger under arbeidsløshet. Oversikt over sentrale regler i perioden 1990-1998

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
(a) Kvalifiseringskrav	0,75G	0,75G	0,75G	0,75G	0,75G	0,75G	0,75G	1,25G	1,25G
(b) Maksimalt antall uker med dagpenger (ventetid, uker) (1)	2 x 80 (26)	2 x 80 (13)	2 x 80 (13)	2 x 80 (13)	2 x 80 (13)	2 x 80 (13)	2 x 80 (13)	156	156
(c) Kompensasjonsgrad	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%	62,4%
(d) Ytelsesreduksjon i andre periode	Ny be- regning	Max 10 % red.	Max 10 % red.	Max 10 % red.	Max 10 % red.	Max 10 % red.	Max 10 % red.	Ingen ny periode	Ingen ny periode
(e) Maksimal utbetaling pr uke (2)	2448	2520	2628	2686	2736	2808	2952	3060	3267
(f) Krav til ledighetsgrad	20%	20%	20%	40%	40%	40%	40%	40%	40%
(g) Varighet av dagpenger for delvis ledige (uker)	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad	inntil 2 x 400 ved 20% ledig- hetsgrad

Noter: (1) I ventetiden utbetales vanligvis ikke dagpenger. Fra mai 1992 ble det mulig å søke om dagpenger i ventetiden. (2) Maksimalutbetaling pr uke har i hele perioden vært 1,2 prosent av 6 ganger grunnbeløpet i Folketrygden. Dette beløpet (G) justeres jevnlig (en gang pr år eller oftere).

3.4 Endringer i dagpengesystemet

Det norske dagpengesystemet er blitt noe rausere i løpet av de siste femten årene som følge av at trygdeperiodens maksimale varighet er blitt utvidet. På 1990-tallet er det imidlertid gjort visse innstramminger, blant annet i rettighetene for delvis sysselsatte arbeidssøkere og i kvalifiseringsvilkårene. En oversikt er gitt i tabell 3.4.1.

3.4.1 Dagpengeperioden

Fram til 1984 kunne arbeidsledige motta dagpenger i inntil 40 uker pr. kalenderår. Denne regelen medførte at personer som ble ledige i januar, ikke ville få ledighetstrygd de siste 12 ukene av året. Personer som derimot ble ledige fra uke 12 eller senere i et år, kunne motta dagpenger i inntil 80 uker i en periode på to kalenderår, men ikke mer enn 80 uker sammenhengende. I 1984 ble reglene endret, slik at alle kunne motta dagpenger i inntil 80 uker i en periode på to kalenderår, men ikke mer enn 80 uker sammenhengende. Personer som hadde mottatt dagpenger i 80 uker, fikk en opphørsperiode på 26 uker før en kunne motta dagpenger igjen. Opphørsperioden ble beholdt for å sikre aktiv jobbsøking, og for å hindre at ledige skulle oppfatte dagpengene som en permanent inntekt. Samtidig ble det innført en regel om at personer som hadde avbrudd i dagpengeutbetalingene på grunn av arbeidsmarkedstiltak eller arbeid i inntil 26 uker, kunne gjenoppta tidligere stønadstilfelle. Formålet med denne endringen var å motivere arbeidsledige til å ta arbeid av kortere varighet.

Fra oktober 1990 ble dagpengeregelverket endret slik at en på grunnlag av en og samme inntekt kunne få dagpenger i to 80-ukersperioder, gitt at en oppfylte kravet til minsteinntekt også ved inngangen til den andre perioden. Reglene om tidsbegrensning ble endret slik at 80-ukersbegrensningen ikke lenger var knyttet til kalenderår, eller til at perioden var sammenhengende. Stadig flere personer gikk ut en dagpengeperiode på 80 uker og fikk stans i dagpengene i 26 uker. For å bedre den økonomiske situasjon for personer som gikk ut av en 80-ukersperiode, ble opphørsperioden mellom to 80-ukersperioder redusert til 13 uker fra mai 1991, og ytelsene i andre dagpengeperioden ble satt til minst 90 prosent av ytelsene i første periode.

I mai 1992 ble det innført en dispensasjonsadgang fra opphørsperioden på 13 uker. Dispensasjonen kunne innvilges for personer som nærmet seg slutten av dagpengeperioden uten at de hadde fått tilbud om arbeid eller tiltak i opphørsperioden. Dette sikret at personer som var kvalifisert for andre 80-ukersperiode, kunne motta dagpenger i 186 uker sammenhengende $((80+13) \times 2)$. I 1997 ble reglene endret slik at det i dag ytes dagpenger i én periode og i maksimalt 156 uker.

3.4.2 Delvis sysselsatte arbeidssøkere

Inntil våren 1993 hadde arbeidstakere som ufrivillig hadde fått redusert arbeidstiden med 20 prosent eller mer, rett til dagpenger for en lengere periode enn helt ledige dagpengemottakere. Våren 1993 ble regelverket for delvis ledige strammet inn, ved at det ble stilt krav om at en måtte ha fått redusert arbeidstiden med minst 40 prosent for å ha krav på dagpenger. Videre ble stønadstiden vesentlig redusert. Tidligere hadde stønadstiden blitt beregnet ut fra reduksjonen i arbeidstiden, slik at for eksempel en som hadde fått redusert arbeidstiden med 50 prosent, kunne motta dagpenger i 160 uker sammenhengende. Dette ble endret slik at alle dagpengemottakere kunne motta dagpenger i 80 uker til sammen, uavhengig av om en var helt eller delvis ledig.

3.4.3 Kvalifiseringskravet

Fram til 1997 var kravet til minsteinntekt 75 prosent av folketrygdens grunnbeløp (enten foregående år eller i gjennomsnitt de tre siste årene). I 1997 ble dette økt til 125 prosent og begrunnet med at det lave inntektskravet (som da hadde ligget fast helt siden 1975) åpnet for utbetaling av ledighetstrygd selv til personer med svært løs tilknytning til arbeidsmarkedet.

Fram til 1997 kunne lønn fra sysselsettingstiltak gi rett til dagpenger. Dette er endret, slik at inntekt fra sysselsettingstiltak som er opptjent fra og med 1997 ikke gir grunnlag for kvalifisering til dagpenger.

3.4.4 Kompensasjonsgrad og godtgjørelse for tiltaksdeltakelse

Kompensasjonsgraden i dagpengesystemet har vært meget stabil. Før siste regelendring (som trådte i kraft 01.01.97) utgjorde dagpengene 2 promille av beregningsgrunnlaget pr. dag, 6 dager pr. uke, dvs 1,2 prosent pr uke. Forsørgertillegget utgjorde NOK 8 pr. barn, 6 dager pr. uke i 26 uker og NOK 19 pr. barn, 6 dager pr. uke resten av første dagpengeperiode og i hele andre dagpengeperiode. Nåværende regler gir 2,4 promille pr dag 5 dager pr uke - dvs som tidligere 1,2 prosent pr uke. Barnetillegget er nå NOK 17 pr barn pr dag 5 dager i uken fra første dag.

Fram til 1997 var minste dagpengegrunnlag for arbeidssøkere over 64 år 2,5 G, uavhengig av tidligere inntekt. I 1997 ble dette hevet til 3 G. Fram til 1997 hadde personer med minst 8 ukers deltakelse på kvalifiseringstiltak krav på et dagpengegrunnlag på 3 G. Denne ordningen ble opphevet fra og med 1997.

For deltakere sysselsettingstiltak har det vært en viss forbedring i ytelsene. Tariffønn til deltakere i sysselsettingstiltak ble innført i november 1993, i forbindelse med lansering av det nye sysselsettingstiltaket i offentlig sektor, KAJA. Deltakere i liknende tiltak, for eksempel SKAP, hadde tidligere fått lønn tilpasset dagpengenivået ved tiltaksstart med et mindre tillegg. I følge Lorentzen og Visser (1997) økte den faktiske gjennomsnittslønnen som følge av nyordningen med omlag 2000-3000 kroner per måned.

Tabell 3.5.1

Arbeidsløse arbeidssøkere, dagpengemottakere og deltakere i aktive tiltak, 1990-1997. Antall personer og prosent

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
(a1) Helt arbeidsløse arbeidssøkere (1)	92 695	100 726	114 373	118 146	110 279	102 154	90 938	73 525
(a2) Helt arbeidsløse i prosent av arbeidsstyrken (2)	4,3	4,7	5,4	5,5	5,2	4,7	4,2	3,3
(b1) Helt arbeidsløse med dagpenger (1)	67 742	70 978	82 799	83 443	73 346	64 625	55 540	42 697
(b2) Dagpengemottakere i prosent av arbeidsløse	73,1	70,5	72,4	70,6	66,5	63,3	61,1	58,1
(c1) Deltakere i aktive tiltak (3)	39 662	44 571	47 568	53 937	51 846	41 027	33 801	20 829
(c2) Deltakere i aktive tiltak i prosent av arbeidsstyrken (2, 3)	1,8	2,1	2,2	2,5	2,4	1,9	1,5	0,9
(c3) Deltakere i aktive tiltak som andel av totalt antall ledige (c1/(a1+c1))	0,30	0,31	0,29	0,31	0,32	0,29	0,27	0,22
(d1) Delvis sysselsatte registrerte arbeidssøkere (1)	43 440	49 331	63 370	70 200	65 356	70 031	64 274	53 283
(d2) Delvis sysselsatte arbeidssøkere i prosent av arbeidsstyrken (2)	2,0	2,3	3,0	3,3	3,1	3,3	2,9	2,4
(e1) Delvis sysselsatte arbeidssøkere som mottar dagpenger (1)	--	43 996	56 847	61 845	55 279	57 724	49 121	37 412
(e2) Delvis sysselsatte arbeidssøkere med dagpenger i prosent av delvis sysselsatte	--	89,2	89,7	88,1	84,6	82,4	76,4	70,2

Noter (og kilder): (1) Arbeidssøkere registrert ved arbeidskontorene (Arbeidsdirektoratet). (2) I prosent av arbeidsstyrken året før (Arbeidskraftundersøkelsene, Statistisk sentralbyrå). (3) Ordinære personrettede tiltak, ikke attførings tiltak (Arbeidsdirektoratet).

Tabell 3.5.2

Årlige utgifter til dagpenger og aktive arbeidsmarkedstiltak, 1990-1997. Millioner kroner

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
(a) Dagpenger til arbeidsløse arbeidssøkere (1)	7 767	8 503	10 587	11 745	10 835	9 934	8 890	7 309
(b) Aktive tiltak, ordinære, personrettede tiltak (2)	4 422	4 623	5 362	6 381	6 072	4 921	4 049	2 656
(c) Forholdet mellom utgifter til aktive og passive tiltak, dvs (b)/(a)	0,57	0,54	0,51	0,54	0,56	0,50	0,46	0,36
(d) Arbeidsmarkedsetatens samlede utgifter (3)	14 391	15 543	18 627	21 243	22 583	22 292	20 656	17 802
(e) Samlede utgifter i prosent av BNP	2,0	2,0	2,4	2,6	2,6	2,4	2,0	1,6

Noter: (1) Omfatter dagpenger til helt arbeidsløse og delvis sysselsatte arbeidssøkere, samt dagpenger til visse grupper av deltakere på aktive tiltak. (2) Omfatter ordinære personrettede tilføringstiltak mm. (3) Omfatter (a) og (b) samt ytelser til attføring og attføringstiltak og administrative kostnader.

Kilder: *Årsmeldinger 1990-1997*; Arbeidsdirektoratet. *Nasjonalt regnskapsstatistikk 1990-1997*; Statistisk Sentralbyrå.

3.5 Noen hovedtrekk ved utviklingen på 1990-tallet

Tabell 3.5.1 gir noen nøkkeltall for utviklingen av arbeidsmarkedet i Norge i perioden 1990-97. Etter en høykonjunktur på midten av 1980-tallet begynte arbeidsløsheten i Norge å øke i 1987. Økningen fortsatte fram til 1993, da den samlede arbeidsledigheten kom opp i 8 prosent av arbeidsstyrken, fordelt med 5,5 prosent åpent ledige og 2,5 prosent på arbeidsmarkedstiltak. Hvis man også inkluderer delvis sysselsatte arbeidssøkere var den registrerte arbeidsledigheten i 1993 oppe i hele 11,3 prosent. Siden 1993 har arbeidsløsheten vært jevnt avtakende. Andelen av de helt ledige som har vært på tiltak har ligget stabilt i underkant av en tredel helt fram til de aller siste årene, hvor det har funnet sted en betydelig nedtrapping av tiltaksomfanget (også relativt til total ledighet). Utviklingen i antall delvis sysselsatte arbeidssøkere viser det samme mønsteret som ledigheten for øvrig, men her har nedgangen vært noe mer moderat.

Antall arbeidsløse arbeidssøkere med dagpenger økte også fram til 1993 og har deretter avtatt. Andelen av helt arbeidsløse som mottar dagpenger, har vært avtakende i hele perioden. Forklaringen kan dels være at flere unge (uten rett til dagpenger) har valgt å registrere seg ved arbeidskontoret for å få jobb, og dels at dagpenger erstattes av andre typer utbetalinger knyttet til kursdeltagelse og tiltak.

Tabell 3.5.2 viser utviklingen i utgifter til aktive og passive arbeidsmarkedstiltak på 1990-tallet (nominelle verdier). Arbeidsmarkedsetatens samlede utgifter har gått noe ned de siste årene; målt i forhold til BNP har det vært en nedgang fra 2,6 prosent i 1993-94 til 1,6 prosent i 1997. Som vi ser, har nedgangen vært større når det gjelder utgifter til aktive tiltak enn til passive tiltak; forholdstallet er endret fra 0,56 i 1994 til 0,36 i 1997.

4 Holdninger og søkeatferd – En intervjuundersøkelse av arbeidsledige personer i Norge

Analysen av søkeatferd og overganger fra arbeidsledighet til jobb kan baseres på to typer data: Registerdata og/eller intervjudata. Registerdata – slik som Arbeidsdirekto-

ratets registre over arbeidssøkere – er samlet inn for administrative formål. Slike data gir en god beskrivelse av bevegelser inn i og ut av registeret, og kan også fange opp en lang rekke observerbare individkjennetegn, slik som kjønn, alder, utdanning, tidligere inntekt osv. En stor fordel med registerdata er at man unngår problemer med frafall. En viktig begrensning med registerdata er at man ikke får noe informasjon om den faktiske søkeatferd, og ofte får man heller ikke informasjon om hva som skjer med personer som forlater ledighetsregisteret (får de jobb eller forsvinner de ut av arbeidsstyrken?). Det er også problematisk å benytte registerdata for internasjonale sammenligner, ettersom registreringsrutinene varierer fra land til land.

For å skaffe til veie mer kunnskap om søkeatferden blant arbeidsledige personer i Norge har vi gjennomført en intervju-undersøkelse blant personer som enten er eller nylig har vært helt ledige. Den store fordelen med intervjudata er at de gir en del informasjon som aldri kan skaffes til veie gjennom registre, slik som de berørtes egne vurderinger, holdninger og erfaringer. Dessuten gir intervjudataene sannsynligvis bedre informasjon om hva som skjer med de ledige personene etter at ledighetsperioden er avsluttet. Svakheten ved intervjudata er at det er mange som ikke ønsker å svare, eller som man av forskjellige grunner ikke får tak i. Dermed er det fare for at svarene ikke er representative for den populasjonen intervjuobjektene er trukket fra. Dessuten er det ikke sikkert at alle svarer helt ærlig på spørsmål knyttet til f.eks. jobbønsker og søkeatferd. Spesielt er det grunn til å tro at personer som jevnlig (hver 14. dag) må sende inn meldekort til Arbeidsdirektoratet der de skriftlig bekrefter at de ønsker arbeid og er tilgjengelige for arbeidsmarkedet, kan være redde for å si noe annet til en intervjuer. Ettersom en del spørsmål er av retrospektive karakter, kan det også tenkes å forekomme erindringsfeil.

Dette kapitlet er bygget opp på følgende måte: Avsnitt 4.1 beskriver det metodiske opplegget knyttet til datainnsamling, og vurderer analyseutvalgenes representativitet. Avsnitt 4.2 gir en oversikt over respondentenes arbeidsmarkedstilstand på intervju-tidspunktet, og beskriver utvalgenes sammensetning fordelt etter arbeidsmarkedstilstand. Avsnitt 4.3 presenterer alternative mål på arbeidsledighetens varighet. I de påfølgende avsnitt beskrives og analyseres de arbeidslediges søkeatferd (4.4), reservasjonskrav knyttet til en eventuell jobb (4.5), vurderinger av egen situasjon som arbeidsledig (4.6) og holdninger/erfaringer knyttet til aktive arbeidsmarkedstiltak (4.7).

4.1 Opplegg og gjennomføring av datainnsamling

Undersøkelsen ble gjennomført ved hjelp av telefonintervjuer i perioden 15. mai til 2. august 1998. Norsk Gallup Institutt AS har stått for intervjuarbeidet. På bakgrunn av et felles nordisk spørreskjema ble det utarbeidet et CATI-opplegg (Computer Assisted Telephone Interview) tilrettelagt for norske forhold. Foruten intervjudata består materialet av registerbasert informasjon (kjønn, alder, utdanning, bostedsfylke, trygderettigheter, deltagelse på tiltak, yrkesbakgrunn, tidligere ledighet) hentet fra Arbeidsdirektoratets TOTAL-system. Etablering av populasjon, trekking av utvalg og kobling av intervjudata og registerdata ble gjort av Arbeidsdirektoratet.

For å kunne gjennomføre denne typen undersøkelser i Norge kreves konsesjon fra Datatilsynet. Søknad om konsesjon ble sendt 15. desember 1997. Søknaden var ferdigbehandlet og konsesjon forelå 22. april 1998.

4.1.1 Populasjon og utvalg

Intervjuundersøkelsen er gjort med utgangspunkt i populasjonen av registrerte arbeidsløse arbeidssøkere, dvs personer som (for 14 dager siden eller mindre) har meldt seg ved et arbeidskontor som arbeidssøker, og som ikke har ordinært arbeid. Alle arbeidssøkere registreres i et sentralt register som Arbeidsdirektoratet er ansvarlig for. Registeret inneholder blant annet navn, adresser og telefonnummer samt informasjon om start- og stoppdatoer for deltagelse i aktive arbeidsmarkedstiltak og perioder med arbeidssøking. Fra dette registeret ble det trukket to utvalg:

1. *Beholdningsutvalget* ble trukket fra beholdningen av registrerte arbeidsløse arbeidssøkere uten arbeid ved utgangen av uke 13, dvs 24. mars 1998. Som arbeidsløs arbeidssøker ble regnet helt ledige (inklusive permitterte) og deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak (opplærings-, formidlings- og sysselsettingstiltak, men ikke yrkeshemmede og personer under attføring). Populasjonen utgjorde 80602 personer.

2. *Strømningsutvalget* ble trukket blant personer som var i beholdningen ved utgangen av uke 11 eller 12 (dvs 10. og 17. mars 1998), men som ikke var der ved utgangen av uken etter (dvs 17. eller 24. mars 1998) - og som heller ikke i løpet av perioden fram t.o.m. uke 19 kom tilbake til registeret som helt ledig, yrkeshemmet eller tiltaksdeltaker. Strømningsutvalget består med andre ord av personer som forlot arbeidsløshet i løpet av de to nevnte ukene (uke 11 og 12). Fremmedspråklige og personer født før 1938 (mer enn 60 år) og etter 1973 (yngre enn 25 år) ble ekskludert fra populasjonen som lå til grunn for strømningsutvalget. Det ble kontrollert at ingen fra beholdningsutvalget kom med i strømningsutvalget. Populasjonen utgjorde 6899 personer.

Fra hver av populasjonene ble det trukket et rent tilfeldig utvalg på 3000. Alle disse mottok et brev fra Arbeidsdirektoratet med en orientering om den forestående undersøkelsen, samt informasjon om at de kunne nekte å delta ved å sende inn en ferdig frankert svarslipp. I beholdningsutvalget var det 1296 personer som ikke ville la seg intervju; i strømningsutvalget 1495 personer. Dette representerer et frafall på henholdsvis 43,2 og 49,8 prosent.

4.1.2 Egenskaper ved de to populasjonene og utvalgene

Bakgrunnen for at det ble trukket to utvalg – et fra beholdningen av ledige og et fra strømmen ut av denne beholdningen – er at disse to utvalgene er egnet for ulike typer analyser. Beholdningsutvalget er i prinsippet representativt for dem som på et gitt tidspunkt er arbeidsledige. Strømningsutvalget er i prinsippet representativt for dem som på et eller annet tidspunkt har et *ledighetsforløp*³. Når man trekker fra en beholdning er det slik at lange forløp vil ha større sannsynlighet for å komme med i utvalget enn korte forløp. Derfor vil den gjennomsnittlige fullførte varigheten av ledighetsforløp være mye lenger i et beholdningsutvalg enn i et strømningsutvalg (for beholdningsutvalget observerer man imidlertid ikke den fullførte varigheten, ettersom ledighetsforløpet fortsatt er pågående). Hvilke av disse utvalgene som er det ”riktige” å se på, avhenger av problemstillingen. Ønsker man et bilde av tilstanden blant de ar-

³ Vi ser da bort fra at sammensetningen av ledighetsforløp kan variere over tid. Det kan naturligvis tenkes at de som forlater ledighet på et bestemt tidspunkt (f.eks. mars 1998) skiller seg fra de som forlater ledighet på andre tidspunkter.

beidsledige, er det beholdningsutvalget som gir mest relevant informasjon. Ønsker man et bilde av den atferden som karakteriserer et typisk ledighetsforløp, må man se på strømningsutvalget.

Et strømningsutvalg vil ha de samme ”representativitetsegenskaper” enten man trekker fra strømmen *inn* (de som blir ledige) eller fra strømmen *ut* (de som avslutter ledighet). Vi har valgt å trekke fra strømmen *ut*, ettersom vi ønsker å fokusere på overganger fra arbeidsledighet til jobb, og dermed ønsker intervjuobjekter som har foretatt nettopp denne overgangen. Ved å trekke fra denne strømmen får vi dessuten et utvalg av avsluttede ledighetsperioder med kjent varighet. Bakgrunnen for at utvalgssammensetningen for øvrig er noe mer snever i strømningsutvalget enn i beholdningsutvalget (med hensyn til alder og nasjonalitet), er at strømningsutvalget skal benyttes i økonometriske studier som mer direkte analyserer overganger fra ledighet til jobb. I en slik sammenheng tilsier det relativt lave tallet på intervjuer at analyseutvalget ikke er for heterogent. Innsnevringen av strømningsutvalget har som konsekvens at vi får flere overganger til jobb, og færre overganger til utdanning og til alders- uføre- og tidligpensjon enn vi ville fått i et rent tilfeldig utvalg.

4.1.3 Analyseutvalgene

Etter planen skulle intervjuene vært gjennomført i april-mai. På grunn av at konsekvensbehandlingen tok lenger tid enn beregnet, samt pålegget fra Datatilsynet om å innhente (passiv) forhåndsgodkjenning fra alle som ble trukket ut, kom intervjuarbeidet først i gang 15 mai. Mai, juni og juli er erfaringsmessig en vanskelig periode for telefonintervju. De viktigste frafallsgrunnene var manglende eller feil telefonnummer (15,8 prosent av bruttoutvalget eksklusive dem som nektet), at respondenten hevdet ikke å tilhøre den aktuelle målgruppen (10,5 prosent) og manglende svar på telefonen (8,2 prosent). Antall igangsatte intervju ble totalt 1710 av 3204 forsøk (53,3 prosent). For beholdningsutvalget ble det igangsatt 845 intervjuer av 1704 forsøk (49,6 prosent) og for strømningsutvalget 865 av 1505 (57,5 prosent). I strømningsutvalget viste det seg at 188 personer fortsatt var ledige på intervjutidspunktet (se avsnitt 4.2). Disse personene ble ikke stilt ytterligere spørsmål, da deres arbeidsmarkedstilstand ikke var i tråd med trekningsgrunnlaget. Antallet fullførte intervjuer i strømningsutvalget ble dermed 677, og det totale antallet fullførte intervjuer ble 1522.

Det er disse personene som danner grunnlaget for de fleste av tabellene i dette kapitlet. Antallet respondenter kan imidlertid variere noe fra tabell til tabell, dels som følge av at respondenter har fått ulike spørsmål avhengig av deres svar på tidligere spørsmål og dels som følge av at noen respondenter ikke har besvart enkelte spørsmål.

4.1.4 Representativitet

Det store frafallet, både i første trinn ved at mer enn 40 prosent reserverte seg og i andre trinn ved at halvparten av intervjuobjektene ikke var å treffe eller ikke var villige til å gjennomføre intervjuet, tilsier stor risiko for at utvalgene *ikke er representative* for de to opprinnelige populasjonene. Analyseresultatene må derfor vurderes med stor forsiktighet, både når det gjelder rent deskriptive framstillinger av intervjumaterialet og resultater basert på bivariate og multivariate analyser. Når det gjelder registerbasert informasjon er det imidlertid mulig å undersøke representativiteten. Ved å sammenlikne andeler med bestemte kjennetegn i henholdsvis populasjon, bruttoutvalg og analyseutvalg kan vi få et bilde av eventuell utvalgsskjevhet.

Tabell 4.1.1 gir en oversikt over sammensetningen av populasjonene og utvalgene. Sammenlikner vi kolonnene for bruttoutvalgene (brutto) og analyseutvalgene (intervju), ser vi at kvinner er noe overrepresentert både i beholdningsutvalget og i strømningsutvalget. Når det gjelder alder, er begge utvalgene rimelig balanserte. Utdanning er mer problematisk. For både beholdningsutvalget og strømningsutvalget er personer med bare obligatorisk utdanning underrepresentert. Vi ser også at helt ledige er noe underrepresentert i forhold til deltakere på tiltak i beholdningsutvalget. Når det gjelder varighet av pågående ledighet i beholdningsutvalget, er de med svært kortvarige (under 4 uker) og de med langvarige (mer enn 52 uker) ledighetsforløp noe underrepresentert. I strømningsutvalget er det rimelig god balanse. I sum vil vi si at analyseutvalgene er sammensatt i relativt god overensstemmelse med bruttoutvalgene og populasjonene.

Tabell 4.1.1
Oversikt over bruttoutvalg og analyseutvalg. Sammensetning og frafall.

	Beholdning						Strøm						
	Populasjon/utvalg			Frafall			Populasjon/utvalg			Frafall			
	Populasjon	Brutto	Intervju	Nekt	Annet	Populasjon	Brutto	Intervju	Populasjon	Brutto	Intervju	Nekt	Annet
Antall	80602	3000	845	1296	859	6899	3000	865	1495	640			
Kjønn													
Menn	53,5	53,6	49,1	51,4	61,4	53,8	52,1	46,4	49,7	65,5			
Kvinner	46,5	46,4	50,9	48,6	38,6	46,7	47,9	53,6	50,3	34,5			
<i>Alder</i>													
Under 20	6,9	6,2	5,8	5,6	7,5								
20-24	16,1	17,3	19,1	13,4	21,4	4,5	4,0	4,7	3,4	4,4			
25-29	17,0	17,5	17,2	15,8	20,3	27,3	26,6	26,6	25,0	30,5			
30-49	41,6	41,9	41,2	42,8	41,2	54,5	55,3	55,6	55,2	55,0			
50-59	10,4	9,3	10,4	11,4	5,1	13,8	14,1	13,1	20,3	10,2			
Minst 60	8,0	7,8	6,4	10,9	4,5								
<i>Utdanning</i>													
Lav (1.)	33,7	32,5	22,8	37,0	35,2	29,7	30,3	25,1	33,2	30,6			
Middels (2.)	54,7	56,4	63,7	52,4	55,3	57,3	56,8	59,1	55,1	57,8			
Høy (3.)	8,0	8,1	9,7	7,4	7,6	8,7	7,9	9,6	7,2	7,2			
Svært høy (4.)	3,6	2,9	3,7	3,0	2,0	4,3	4,9	6,2	4,4	4,4			
<i>Type ledighet</i>													
Helt ledig	73,0	73,0	70,9	76,5	69,8	91,1	92,3	91,8	90,6	90,8			
Tiltak	27,0	27,0	29,1	23,5	30,2	8,9	7,7	8,2	9,4	9,2			
<i>Varighet helt ledige</i>													
Under 4 uker	20,9	20,8	18,2	17,6	28,2	31,8	30,8	28,8	30,9	33,2			
4-12 uker	30,6	30,6	34,4	28,6	29,9	39,8	39,6	42,0	38,6	38,8			
13-52 uker	32,8	32,1	34,6	32,5	29,1	24,0	25,2	25,7	25,6	23,6			
Mer enn 52 uker	15,7	16,5	12,8	21,3	12,8	4,4	4,4	3,5	4,9	4,4			

4.1.5 Presentasjon av resultatene

På bakgrunn av at beholdnings- og strømningsutvalgene har nokså ulike statistiske egenskaper vil resultatene fra intervju-undersøkelsen i hovedsak bli presentert separat for de to utvalgene. Ettersom respondentene også befinner seg i ulike arbeidsmarkedstilstander på intervjutidspunktet har vi valgt å betinge en del av svarfordelingene på denne tilstanden. Som hovedregel deler vi materialet i fem hoveddeler:

1. Helt ledig på intervjutidspunkt (beholdningsutvalget)
2. I arbeidsmarkedstiltak på intervjutidspunkt (beholdningsutvalget)
3. I jobb på intervjutidspunkt (beholdningsutvalget)
4. I jobb på intervjutidspunkt (strømningsutvalget)
5. Utenfor arbeidsstyrken på intervjutidspunkt (beholdnings- og strømutvalget)

De første tre kategoriene er altså hentet fra beholdningsutvalget, den fjerde er hentet fra strømningsutvalget, mens den siste kategorien er hentet fra begge utvalgene (årsaken til dette er at det er for få respondenter i denne kategorien til at det har mening å splitte opp etter utvalgstilhørighet). Gruppen "utenfor arbeidsstyrken" omfatter alle personer som ikke klart lot seg klassifisere i noen av de andre kategoriene. Det kan dreie seg om trygdede, personer under utdanning, vernepliktige, sykemeldte og personer uten noen klare opplysninger om hovedaktivitet.

I tillegg til å presentere resultatene basert på denne hovedinndelingen vil vi også beskrive svarfordelinger fordelt etter andre individkjennetegn, slik som alder, kjønn, utdanning og dagpengerettigheter. Beskrivelsen av ulike aldersgrupper er i hovedsak basert på beholdningsutvalget, ettersom dette utvalget er trukket uten å betinge på bestemte aldersgrupper.

4.2 Hovedaktivitet på intervjutidspunkt

Tabell 4.2.1. gir en oversikt over respondentenes hovedaktivitet på intervjutidspunktet. Intervjuene fant sted 52-145 dager etter trekningstidspunktet, med et gjennomsnitt på 78 dager. I beholdningsutvalget var totalt 56,5 prosent fortsatt ledige (helt ledig

eller på tiltak) da de ble intervjuet, mens 34,8 prosent var gått over i jobb. I strømningsutvalget var 21,7 prosent fortsatt ledige på intervjutidspunktet, mens 71,9 prosent var gått over i jobb. Personene i strømningsutvalget som på intervjutidspunktet viste seg å være ledige fortsatt, ble ikke stilt ytterligere spørsmål. Disse personene ble ansett å være trukket ut på feilaktig grunnlag (de hadde ikke ”strømmet ut” av ledighet likevel). Det kan naturligvis tenkes at noen av disse personene faktisk forlot tilstanden som arbeidsledig til fordel for en kortvarig jobb, for deretter å vende tilbake til arbeidsledighet igjen før vi rakk å intervju dem. Vår definisjon av ”utstrømming” fokuserer i utgangspunktet på noe mer varige overganger ut av ledighet.

Tabell 4.2.1
Hovedaktivitet på intervjutidspunktet

	Totalt	Beholdningsutvalget			Strømningsutvalget			Beholdningsutvalget gruppert etter alder		
		Kvin- ner	Menn	Totalt	Kvin- ner	Menn	Totalt	Under 25	25-49	Minst 50
Antall	1710	430	415	845	464	401	865	210	493	142
Prosentvis fordeling:										
Helt ledig	32,0	47,0	41,2	44,1	22,0	18,0	20,1	35,2	41,4	66,9
Tiltak	7,0	12,3	12,5	12,4	1,3	2,0	1,6	19,5	11,4	5,6
Sysselsatt	53,6	30,7	39,0	34,8	68,3	76,1	71,9	38,6	38,3	16,9
Trygdet	1,2	0,7	1,2	0,9	1,1	2,0	1,5	0,0	0,2	4,9
Hjemme	2,6	3,3	0,5	1,9	5,8	0,5	3,4	0,5	2,4	2,1
Utdanning	2,3	4,9	3,1	4,0	0,9	0,2	0,6	2,9	4,9	2,8
Annet	1,4	1,2	2,4	1,8	0,6	1,2	0,9	3,3	1,4	0,7

Personene i beholdningsutvalget har vi også fordelt på hovedaktiviteter etter en grov aldersfordeling. Personer over 50 år viste en klart sterkere tendens til fortsatt å være ledig på intervjutidspunktet enn yngre personer. Bare 17 prosent av de eldre hadde skaffet seg jobb på intervjutidspunktet, mot nærmere 40 prosent av personene under 50 år. Blant dem som fortsatt var arbeidsledige deltok om lag 18 prosent på en eller annen form for arbeidsmarkedstiltak. Denne andelen var klart størst for de unge (36 prosent) og minst for de eldre (8 prosent).

Tabell 4.2.2 gir en nærmere oversikt over sammensetningene av analyseutvalgene, fordelt etter hovedaktivitet på intervjutidspunktet. Kvinner er sterkt overrepresentert blant dem som har trukket seg ut av arbeidsstyrken. Ungdom (og personer uten særlig yrkeserfaring) er overrepresentert blant tiltaksdeltakerne. Personer med forsørgeransvar for små barn er sterkt overrepresentert blant dem som har trukket seg ut av ar-

beidsstyrken. Det er for øvrig verdt å merke seg at personer som på trekningstidspunktet var permitterte var overrepresentert blant dem som på intervju tidspunkt hadde fått seg jobb.

Tabell 4.2.2						
Sammensetning av analyseutvalgene fordelt etter hovedaktivitet – individuelle kjennetegn						
	Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet				
		Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbeidsstyrke
Antall personer	1522	373	105	294	622	128
Andel med følgende kjennetegn (prosent):						
<i>Kvinne</i>	51,6	54,2	50,5	44,9	51,0	64,1
<i>Alder:</i>						
16-19 år	3,2	4,8	16,2	4,1	0,0	1,6
20-24 år	12,7	15,0	22,9	23,5	4,8	10,9
25-29 år	21,6	16,9	19,0	13,6	27,7	26,6
30-49 år	47,8	37,8	34,3	50,7	55,5	44,5
50-59 år	11,1	14,7	7,6	6,5	12,1	9,4
minst 60 år	3,5	10,7	0,0	1,7	0,0	7,0
<i>Utdanning:</i>						
Grunnskole	23,5	23,6	25,7	21,1	24,6	21,1
Påbegynt videregående skole	61,8	61,4	63,8	65,6	58,8	67,2
Universitet/høyskole	14,7	15,0	10,5	13,3	16,6	11,7
<i>Bostedsfylke:</i>						
Oslo, Akershus	14,2	17,4	12,4	15,6	12,2	12,5
Østfold, Hedmark, Oppland	14,3	14,5	10,5	14,3	15,1	12,5
Buskerud, Vestfold, Telemark, Agder	17,9	15,3	20,0	21,1	17,0	20,3
Rogaland, Hordaland	18,4	20,9	23,8	16,3	17,2	17,2
Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Trøndelag	18,9	18,2	20,0	17,3	19,8	18,8
Nordland, Troms, Finnmark	16,4	13,7	13,3	15,3	18,6	18,8
Er gift/har samboer	61,3	57,4	46,7	57,8	68,2	59,4
<i>herav ektefelle/samboers hovedaktivitet:</i>						
- sysselsatt	80,7	74,3	75,5	85,9	82,5	80,3
- arbeidsledig	4,7	6,1	4,1	3,5	4,5	5,3
- hjemmearbeidende	4,7	5,6	8,2	4,1	4,5	2,6
- pensjonert/trygdet	6,1	10,7	6,1	2,9	5,0	6,6
- annet	3,8	3,3	6,1	3,5	3,5	5,3
Har forsørgeransvar for barn under 18 år	48,8	43,4	39,0	45,6	53,9	55,5
<i>herav yngste barns alder:</i>						
- under ett år	6,3	9,9	4,9	2,2	4,5	15,5
- fra 1-6 år	56,8	59,9	65,9	51,5	53,7	69,0
- fra 7-12 år	23,4	17,3	14,6	29,1	27,5	12,7
- fra 13-17 år	13,5	13,0	14,6	17,2	14,3	2,8
<i>Ledighetsstatus på trekningstidspunktet:</i>						
Registrert helt arbeidsledig	80,0	85,5	22,9	71,1	91,3	76,6
- herav permittert	12,7	2,8	0,0	13,9	20,1	3,1

Tabell 4.2.2						
Sammensetning av analyseutvalgene fordelt etter hovedaktivitet – individuelle kjennetegn						
	Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet				
		Helt le- dig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbeids- styrke
- herav dagpengemottaker	62,9	62,7	58,3	62,7	63,4	62,2
Registrert på tiltak	20,0	14,5	77,1	28,9	8,7	23,4
- herav på AMO-kurs	55,9	46,3	46,9	48,2	77,8	80,0
Er med i beholdningsutvalget	55,5	100,0	100,0	100,0	0,0	57,0
- herav fremmedspråklig	8,4	8,8	7,6	7,5	0,0	11,0
Antall personer	1522	373	105	294	622	128
Har yrkeserfaring (selvoppgitt)	91,2	87,4	85,7	90,1	95,7	87,5
<i>a. herav selvoppgitt varighet av erfaring</i>						
- under ett år	7,5	7,4	14,4	9,1	6,2	5,4
- fra 1-3 år	11,2	11,0	17,8	18,1	6,2	17,0
- fra 3-10 år	28,5	27,0	34,4	29,4	28,4	25,9
- minst 10 år	52,8	54,6	33,3	43,4	59,2	51,8
<i>b. herav opplysninger om siste jobb (selvoppgitt)</i>						
- siste jobb var en deltidsjobb	24,5	26,1	34,4	24,5	21,8	25,9
- siste jobb var en midlertidig jobb	44,7	48,8	47,8	44,2	42,4	44,6
- ble sagt opp i siste jobb	27,5	31,9	22,2	28,3	26,7	21,4
<i>c. herav registerbasert yrkesbakgrunn</i>						
- sykepleie/helsevern/undervisning/service	25,5	26,1	27,8	25,7	23,5	32,1
- teknisk/naturvit./hum./edb/adm./kontor	20,7	23,9	22,2	15,1	21,3	20,5
- handelsarbeid	12,3	14,4	13,3	12,8	9,6	18,8
- jordbruk/skogbruk/fiske	4,7	3,4	4,4	6,8	4,4	5,4
- gruve/olje/transport/kom./bygg og anlegg	12,4	8,9	7,8	12,8	15,8	7,1
- industri	19,6	17,5	13,3	19,2	22,9	14,3
- ingen registrert yrkesbakgrunn	4,8	5,8	11,1	7,5	2,5	1,8
d. herav registerbasert yrkesønske som avviker fra registrert yrkesbakgrunn	35,7	36,8	37,8	41,9	30,8	42,0

4.3 Arbeidsledighetens varighet

Tabell 4.3.1. beskriver fordelingen av varigheter i analyseutvalget. Disse varighetene er basert på registeropplysninger og refererer seg til samlet varighet som arbeidssøker på *trekningstidspunktet*. Ettersom det er store bevegelser inn og ut av registeret, er det ikke helt opplagt hvordan man skal måle ledighetens varighet. Som grunnlag for den offisielle statistikken for arbeidsledighetens varighet, nullstilles varigheten dersom en person har et avbrudd i sin registreringsperiode eller dersom vedkommende endrer

søkestatus (for eksempel vil deltakelse på et arbeidsmarkedstiltak medføre at varigheten som helt ledig nullstilles når vedkommende avslutter tiltaket). Det som for den enkelte framstår som ett langvarig ledighetsforløp, kan dermed i registeret framstå som flere korte forløp.

I tabell 4.3.1 gjengir vi derfor fordelingen av tre alternative varighetsmål. Det første representerer den rene registerbaserte varigheten av søkeperioden, uavhengig av hva slags søketilstand vedkommende har befunnet seg i⁴. De to andre er glattet for brudd i søkeperioden på henholdsvis 30 eller 90 dager, dvs. at slike korte avbrekk fra registeret tolkes som en del av ledighetsperioden. Det er viktig å huske på at varighetene i beholdningsutvalget er *pågående*, mens varighetene i strømningsutvalget er *avsluttede*. Som en tommelfingerregel kan man anta at pågående varigheter i gjennomsnitt trekkes midtveis i forløpet, slik at varigheten vil bli dobbelt så lang før den er avsluttet. Opplysningene i tabell 4.3.1. gir et nokså annerledes bilde av varighetsfordelingen enn den offisielle statistikken (som kun omfatter sammenhengende tid i tilstanden som helt ledig). I beholdningsutvalget er det f.eks. mellom 30 og 40 prosent som har vært arbeidssøkere i minst et år (avhengig av glattingsprosedyre), mens det i den offisielle statistikken over helt ledige (blant de intervjuede i vårt utvalg) kun er 12,8 prosent som kommer i denne kategorien (jfr. tabell 4.1.1.).

⁴ Alle har ikke nødvendigvis vært helt ledig eller på tiltak hele tiden. Søkeperioden kan også omfatte perioder som for eksempel delvis sysselsatt.

		Tabell 4.3.1 Fordeling av søkeperiodenes varighet på trekningstidspunkt basert på alternative prosedyrer for glatting.					
		Beholdningsutvalget (N=845)		Strømningsutvalget (N=865)			
Prosentvis fordeling:		Ingen glatting	Glatting 30 dager	Glatting 90 dager	Ingen glatting	Glatting 30 dager	Glatting 90 dager
Under 4 uker		10,2	8,4	6,6	20,3	18,6	15,5
4-7 uker		11,0	10,9	8,3	14,2	14,0	11,8
8-12 uker		11,0	10,5	7,6	15,5	15,7	14,2
13-25 uker		17,5	16,7	16,0	18,5	17,5	17,0
26-39 uker		15,3	15,4	14,2	10,8	10,5	10,4
40-52 uker		6,2	5,4	5,8	3,5	3,1	2,7
53-80 uker		8,8	9,5	10,7	6,0	6,5	7,4
Minst 81 uker		20,1	23,2	30,9	11,2	14,1	21,0
Gjennomsnitt (målt i dager)		357	416	555	214	257	392

Intervjuobjektene ble også stilt spørsmål om ledighetens varighet. Disse spørsmålene ble stilt i litt ulik form avhengig av hvilken tilstand respondentene befant seg i på intervju-tidspunktet, og svarene er derfor ikke helt sammenlignbare. De som på intervju-tidspunktet fortsatt befant seg i tilstanden helt ledig fikk direkte spørsmål om når de ble arbeidsledige. De ble bedt om å angi år og måned, og det ble presisert at spørsmålet dreide seg om dette siste ledighetsforløpet. Svarfordelingen her kan sammenlignes med fordelingen til de registerbaserte varighetene for de samme personene. Vi har valgt å fokusere på den delen av respondentene der vi har opplysninger om alle de aktuelle alternative varighetsmålene, dvs. varighet som helt ledig (som benyttes i den løpende statistikken fra Arbeidsdirektoratet), varighet av søkeperioden totalt (med og uten glatting), og egenrapportert varighet. Det var i alt 300 respondenter som kunne benyttes til denne sammenligningen, alle fra beholdningsutvalget. Resultatene er gjengitt i tabell 4.3.2. Det er en påfallende likhet mellom fordelingene til den egenrapporterte varigheten og den registerbaserte totalvarigheten basert på 90 dagers glatting. De andre registerbaserte varighetene gir kortere varigheter enn det personene selv angir. Spesielt er det åpenbart at varighetsfordelingen for tilstanden registrert helt ledig gir et svært feilaktig bilde av ledighetens samlede varighet, sett i forhold til de berørtes egne vurderinger.

Tabell 4.3.3 gir en nærmere beskrivelse av varighetsfordelingen basert på 90 dagers glatting for alle respondentene. I gjennomsnitt varer et slikt ledighetsforløp i noe over ett år (strømningsutvalget)⁵. Den gjennomsnittlige pågående varigheten (beholdningsutvalget) er på om lag ett og et halvt år. Tar vi hensyn til at disse personene i gjennomsnitt bare er halvferdige med sitt forløp, er gjennomsnittlig total varighet for beholdningen av ledige hele tre år. Disse tallene illustrerer dermed forskjellen på sammensetningen av de to utvalgene.

⁵ Dette tallet undervurderer varighetene noe, ettersom en del av de som ble trukket ut i strømningsutvalget viser seg å vende tilbake til ledighet igjen innen 90 dager er gått.

Tabell 4.3.2

Alternative varighetsmål på trekningstidspunkt for helt ledige i beholdningsutvalget (N=300). Pågående varigheter.

	Sammenhengende va- rihet i tilstand som helt ledig	Sammenhengende va- rihet i tilstand som arbeidssøker	Sammenhengende va- rihet i tilstand som arbeidssøker glattet for brudd inntil 30 dager	Sammenhengende va- rihet i tilstand som arbeidssøker glattet for brudd inntil 90 dager	Egenrapportert varig- het*
Prosentvis fordeling:					
Under 4 uker	16,7	12,7	10,3	7,7	6,7
4-7 uker	13,3	11,3	11,3	8,3	9,7
8-12 uker	13,7	8,0	7,7	6,0	6,0
13-25 uker	21,0	15,7	15,3	13,0	15,7
26-39 uker	11,7	11,0	12,0	12,0	11,7
40-52 uker	5,7	5,3	4,3	6,7	6,7
53-80 uker	6,0	10,0	10,3	9,7	9,3
Minst 81 uker	12,0	26,0	28,7	36,7	34,3
Gjennomsnitt (målt i måneder)	kan ikke beregnes p.g.a. sensurering i statistikk- ken	14,2	16,7	21,9	21,1
Korrelasjon i forhold til egenrapportert varighet	0,56	0,51	0,53	0,60	1,0

*Personer som oppgav arbeidsledighet som hovedaktivitet ble bedt om å angi når de ble arbeidsledig (denne siste gangen). Svarene ble angitt som år og måned. Varighetene er konstruert på basis av denne informasjonen, og omregnet til trekningstidspunkt. Noen respondenter oppgav å ha blitt ledige etter trekningstidspunktet. Dersom disse personene også i registeret hadde kortere ledighet enn fire uker har vi satt ledigheten til 0 (under fire uker). Dersom de i registeret hadde lengre varighet enn dette, har vi antatt at opplysninger mangler (det er fare for at svarene referer seg til ulike forløp).

Tabell 4.3.3
Fordeling av varigheter på treknings tidspunkt (glattet for brudd på inntil 90 dager)

	Beholdningsutvalget			Strømningsutvalget			Beholdningsutvalget gruppert etter alder			
	Totalt	Ikke jobb på intervju-tidspunkt	Jobb på intervju-tidspunkt	Totalt	Ikke jobb på intervju-tidspunkt	Jobb på intervju-tidspunkt	Totalt	Under 25	25-49	Minst 50
Antall	1710	551	294	845	243	622	865	210	493	142
Prosentvis fordeling:										
Under 4 uker	11,2	5,8	8,2	6,6	14,0	16,1	15,5	9,0	7,1	1,4
4-7 uker	10,1	6,2	12,2	8,3	9,5	12,7	11,8	10,5	8,9	2,8
8-12 uker	10,9	5,8	10,9	7,6	12,3	15,0	14,2	10,0	7,9	2,8
13-25 uker	16,7	14,7	18,4	16,0	11,9	19,0	17,0	19,5	16,4	9,2
26-39 uker	12,2	15,4	11,9	14,2	11,9	9,8	10,4	21,0	12,0	12,0
40-52 uker	4,2	6,9	3,7	5,8	2,9	2,6	2,7	6,7	5,9	4,2
53-80 uker	9,0	10,3	11,2	10,7	7,8	7,2	7,4	11,9	11,2	7,0
Minst 81 uker	25,7	34,8	23,5	30,9	29,6	17,7	21,0	11,4	30,6	60,6
Gjennomsnitt (målt i dager)	473	638	400	555	558	328	392	289	528	1043

Det er store forskjeller mellom de ulike aldersgruppene. Gjennomsnittlig pågående varighet for personer over 50 år er nesten 3 år, hvilket peker i retning av gjennomsnittlig fullførte varigheter på omlag 6 år.

Det er en markert tendens til at de personene i beholdningsutvalget som hadde fått jobb på intervjutidspunktet, gjennomgående hadde kortere ledighetsperioder bak seg enn de som ikke hadde fått jobb. Det er også en klar tendens til at ledighetsperiodenes lengde øker med alderen.

4.4 Ønsker om arbeid og søkeaktivitet

Personer som på intervjutidspunktet ikke var kommet i arbeid, ble spurt om hvorvidt de ønsker arbeid. Disse personene er ikke representative for gruppen arbeidsledige som helhet, ettersom spørsmålet er betinget av at man ikke er kommet i jobb ut over selve trekningskriteriet (jfr. nærmere omtale av dette problemet i avsnitt 4.5). Tabell 4.4.1 gir en oversikt over svarfordelingen. Totalt sett er det 89,1 prosent av personene i denne gruppen som oppgir at de ønsker arbeid. Av disse er det ca. en firedel som opplyser at de har en jobb på hånden. Det er verd å merke seg at det også blant dem som har trukket seg ut av arbeidsstyrken er et klart flertall (74,2 prosent) som gir uttrykk for at de *ønsker* arbeid. For mange ser det ut til at tilbaketrekningen fra arbeidsstyrken er midlertidig. Nesten en tredel av personene i denne gruppen opplyser at de har en jobb på hånden

Tabell 4.4.1

Ønsker om arbeid; til personer som ikke har fått jobb

Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet		Gruppert etter alder			Gruppert etter dagp.			
	Helt ledig	På tiltak	Utenfor arb.styrk.	Under 25	25-49	Minst 50	Dagpenger	Ikke dagpenger	
Antall	606	373	105	128	131	351	124	371	235
Ønsker du inntektsgivende arbeid?									
Ja	89,1	92,8	94,3	74,2	90,1	92,3	79,0	89,8	88,1
Nei	5,4	4,0	2,9	11,7	2,3	2,8	16,1	5,4	5,5
Vet ikke/ubesvart	5,4	3,2	2,9	14,1	7,6	4,8	4,8	4,9	6,4
Antall som ønsker arbeid	540	346	99	95	118	324	98	333	207
Har du en jobb "på hånden"?									
Ja	26,1	23,4	31,3	30,5	33,1	27,2	14,3	25,5	27,1
Nei	73,1	76,0	66,7	69,5	66,1	71,9	85,7	73,9	72,0
Vet ikke/ubesvart	0,7	0,6	2,0	0	0,8	0,9	0	0,6	1,0
Antall som ikke har jobb på hånden	399	265	68	66	79	236	84	248	151
Har du forsøkt å få arbeid siste fire uker?									
Ja	59,1	68,7	42,6	37,9	62,0	61,4	50,0	58,5	60,3
Nei	40,6	30,9	57,4	62,1	38,0	38,1	50,0	41,5	39,1
Vet ikke/ubesvart	0,3	0,4	0	0	0	0,4	0	0	0,7
Antall som har forsøkt å få arbeid	236	182	29	25	49	145	42	145	91
Hvor lenge har du forsøkt å få arbeid?									
Under 3 måneder	24,6	24,2	(24,1)	(28,0)	30,6	27,6	7,1	21,4	29,7
3-6 måneder	28,4	28,6	(31,0)	(24,0)	42,9	24,1	26,2	27,6	29,7
7-12 måneder	19,9	20,9	(17,2)	(16,0)	20,4	21,4	14,3	21,4	17,6
Minst 13 måneder	24,2	22,5	(27,6)	(32,0)	6,1	24,8	42,9	27,6	18,7
Vet ikke/ubesvart	3,0	3,8	(0)	(0)	0	2,1	9,5	2,1	4,4

Note: Prosenttall i parentes er basert på et særlig lavt antall observasjoner (et gjennomsnitt på mindre enn 10 observasjoner per svaralternativ).

For å få et klarere bilde av hvordan ønsker om arbeid avhenger av individuelle kjennetegn, har vi estimert en logistisk regresjonsmodell (bivariat logit), der den avhengige variabelen har verdien 1 dersom vedkommende ønsker arbeid og null ellers. Resultatet er gjengitt i tabell 4.4.2. Positiv koeffisient knyttet til et kjennetegn indikerer at dette kjennetegnet bidrar til å øke sannsynligheten for at man ønsker arbeid⁶. Lysten på arbeid ser ut til å øke fram til omtrent 35 års alder, deretter avtar den sterkt. For en gitt alder, er imidlertid lysten på arbeid større jo lengre arbeidserfaring man har fra før. Ledige menn synes generelt å være noe mindre interessert i arbeid enn kvinner. Dette bildet reverseres dersom man har forsørgeransvar for barn under syv år. Ikke overraskende er det en tendens til at de som har økonomiske problemer (dvs. at de har problemer med å greie en uforutsett regning på 2000 kroner), i større grad ønsker arbeid enn de som ikke har økonomiske problemer. Litt mer overraskende er det kanskje at rett til dagpenger ikke ser ut til å ha noen betydning (bildet blir det samme om vi inkluderer variabler som fanger opp tilgang til sosialhjelp). Heller ikke har det noen betydning om man er deltaker på arbeidsmarkedstiltak. Det synes å være en svak tendens til at ønske om arbeid blir svakere jo lengre ledighetsperioden har vart.

Blant dem som ønsker arbeid, og som ikke har en jobb på hånden, er det ca 40 prosent som sier de *ikke* har forsøkt å få arbeid de siste fire ukene før intervjuet. Selv blant dem som på intervjutidspunkt opplyser at de er fortsatt er helt arbeidsledige eller på tiltak er det mange som ikke gjør noe aktivt for å få jobb. Om lag en tredel av disse personene har ikke gjort noe for å skaffe seg arbeid de siste fire uker og har heller ingen jobb på hånden. Disse personene ville ikke ha vært klassifisert som arbeidsledige i henhold til definisjonen benyttet i Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelser

⁶ Det er ikke uten videre helt enkelt å tolke de estimerte koeffisientene i en logit-modell. I denne rapporten vil i hovedsak fokusere på hvorvidt forskjellige forklaringsvariable har positiv eller negativ effekt på sannsynligheten for å mene noe eller foreta seg noe (i dette tilfellet det å ønske seg jobb). Den estimerte sannsynligheten for at en person med individuelle kjennetegn x har verdien 1 på den avhengige variabelen estimeres i en logit-modell på følgende måte:

$$\text{Sannsynlighet for begivenhet (avhengig variabel} = 1) = \frac{1}{1 + \exp(-x'b)},$$

der b er de estimerte koeffisientene. Denne formelen kan brukes til å regne ut de estimerte sannsynlighetene for individer med ulike individuelle kjennetegn x .

(AKU)⁷. Om lag en tredel av de spurte begrunner den manglende søkeaktiviteten med forhold som tyder på at de regner jobbmulighetene som for dårlige. En annen tredel viser til at de er i gang med andre aktiviteter, slik som opplæring, tiltak eller forsøk på å etablere virksomhet. En noe mindre gruppe (16 prosent) begrunner den manglende søkeaktivitet med omsorgsforpliktelser i hjemmet.

Tabell 4.4.2
Ønsker om arbeid. Logit-modell.
Avhengig variabel: Ønsker du arbeid? Ja=1, Nei/Vet ikke=0

	Beholdningsutvalget	Alle uten jobb
	Koeffisient (standard feil)	Koeffisient (standard feil)
Konstant	-3,82* (1,73)	-2,50 (1,52)
Mann	-0,84* (0,50)	-0,44 (0,42)
Alder	0,46*** (0,10)	0,37*** (0,08)
Alder kvadrert/1000	-6,59*** (1,22)	-5,40*** (1,03)
Arbeidserfaring (år)	0,05** (0,02)	0,05** (0,02)
Barn under 7 år	-0,99 (0,64)	-0,97** (0,49)
Barn under 7 år og mann	1,59 (1,24)	2,22* (1,17)
Varighet på intervjudtidspunkt (måne- der)	-0,007 (0,008)	-0,007 (0,007)
Mottar ledighetstrygd	0,07 (0,45)	0,34 (0,37)
Har økonomiske problemer	0,80** (0,40)	0,67** (0,33)
Er på tiltak	0,11 (0,62)	0,13 (0,60)
Er ute av arbeidsstyrken	-1,45*** (0,46)	-1,99*** (0,38)
Fremmedspråklig	-0,64 (0,72)	-0,16 (0,69)
N=	539	587

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

For å få et bedre grunnlag for å vurdere faktorer som påvirker beslutningen om å søke aktivt etter jobb har vi estimert en logistisk regresjon (logit-modell) for gruppen som på intervjudtidspunkt er helt ledig eller på tiltak (og som ikke har en jobb på hånden),

⁷ I henhold til AKU er arbeidsledige definert som personer uten inntektssgivende arbeid som forsøkte å skaffe seg slikt arbeid i løpet av de siste fire ukene, og som kunne ha påtatt seg arbeid i løpet av de neste to ukene. Av de som på intervjudtidspunktet sier de er helt ledig eller på tiltak er det bare 43 prosent som helt utvetydig tilfredsstill alle disse kravene.

der den avhengige variabelen har verdien 1 dersom vedkommende har forsøkt å skaffe seg jobb de fire siste ukene og null ellers. Resultatene er gjengitt i tabell 4.4.3.

Tabell 4.4.3	
Jobbsøking. Spørsmål til personer som på intervju tidspunktet er helt ledig eller på tiltak, og ikke har en jobb på hånden. Logit-modell. Avhengig variabel: Har du i løpet av de fire siste ukene forsøkt å få arbeid? Ja=1, Nei/Vet ikke=0	
	Koeffisient (standard feil)
Konstant	-3,51*** (1,07)
Mann	0,87*** (0,26)
Alder	0,25*** (0,06)
Alder kvadrert/1000	-3,39*** (0,72)
Gift	0,54** (0,26)
Varighet på intervju tidspunkt (måneder)	-0,008* (0,005)
Mottar ledighetstrygd	-0,62** (0,29)
Har økonomiske problemer	0,45* (0,25)
Er på tiltak	-1,36*** (0,30)
Fremmedspråklig	-0,59 (0,48)
N=	366

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

Økonomiske insentiver synes å spille en viktig rolle for søkeatferden. Personer med ledighetstrygd har en klart mindre sannsynlighet for å være aktiv jobbsøker enn personer uten trygd. For å få et visst bilde av hvor viktig tilgangen til dagpenger er, har vi beregnet de estimerte sannsynlighetene for at personer med og uten dagpenger har forsøkt å få arbeid de fire siste ukene, gitt at alle andre forklaringsvariable settes lik gjennomsnittet for hele (den aktuelle delen av) utvalget (jfr. fotnote i tilknytning til presentasjon av logit-modellen over). Våre punktestimater gir en sannsynlighet på 56 prosent for at dagpengemottakere har forsøkt å skaffe seg arbeid og 70 prosent for at personer uten dagpenger har gjort det, alt annet likt. Mer generelt er det en tendens til at økonomiske problemer øker sannsynligheten for aktiv jobbsøking. Det er grunn til å advare mot å trekke for sterke slutninger på grunnlag av disse resultatene. Selv om personer med dagpenger viser mindre interesse for jobbsøking enn personer uten dagpenger, behøver ikke dette å reflektere en kausal sammenheng. Det kan også tenkes at

personer som velger å registrere seg som arbeidsledige, *på tross av at de ikke har rett til dagpenger*, gjennomgående er mer motiverte enn andre arbeidsledige.

Deltagelse på tiltak reduserer sannsynligheten for å ha søkt etter jobb de fire siste ukene. Beregnet på samme måte som for virkningen av dagpenger (for gjennomsnittlige verdier på alle forklaringsvariabler) er den estimerte sannsynligheten for at en tiltaksdeltaker har forsøkt å få arbeid de siste fire ukene så lav som 35 prosent (mens den estimeres til 68 prosent for helt ledige). Dette kan skyldes at tiltaket har en karakter som gjør det unaturlig for deltakerne å søke arbeid mens tiltaket pågår (selv om de formelt sett skal være tilgjengelige for arbeid). Om lag to tredeler av tiltaksdeltakere som ikke søkte etter arbeid, oppgir nettopp opplæring/tiltaksdeltakelse som motiv for ikke å søke.

Det er en tendens til at sannsynligheten for å ha prøvd å få jobb er en fallende funksjon av ledighetsperiodens varighet, men effekten synes å være moderat. Punktestimater indikerer et fall fra ca. 66 prosent i begynnelsen av ledighetsforløpet til 59 prosent etter tre år, alt annet likt. Menn har en større tendens til å søke etter arbeid enn kvinner. Punktestimater indikerer her en relativ betydelig forskjell, 72 prosent for menn og 52 prosent for kvinner. Gifte har en større tendens til å søke en ugifte. De unge og de eldre har mindre sannsynlighet for å søke jobb enn de middelaldrende. Punktestimater indikerer et knekkpunkt på 37 år, og at sannsynligheten for aktivt å søke jobb er så lav som 34 prosent for en arbeidsledig på 60 år.

Tabell 4.4.4. Søkestrategier fire siste uker for intervjuet eller fire siste uker som aktiv jobbsøker

Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet					Beholdningsutvalget gruppert etter alder				Gruppert etter dagp	
	Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbstyrk	Under 25	25-49	Minst 50	Dagp	Ikke dagp	
1522	373	105	294	622	128	210	493	142	1017	505	
Har du lest stilling-ledig-annonser?											
Antall	84,7	79,0	80,6	80,5	75,8	79,0	84,6	76,8	83,7	75,8	
Ja	14,2	21,0	19,0	17,7	21,9	20,5	14,6	22,5	15,8	21,4	
Nei	1,1	0	0,3	1,8	2,3	0,5	0,8	0,7	0,5	2,8	
Vet ikke/ubesvart	316	83	237	501	97	166	417	109	851	383	
Antall som har lest											
Har du svart på slike annonser?											
Antall	59,5	63,9	70,5	68,7	42,3	64,5	65,5	47,7	63,7	65,5	
Ja	40,5	36,1	29,5	30,9	57,7	35,5	34,5	52,3	36,1	34,5	
Nei	0	0	0	0,4	0	0,0	0,0	0,0	0,2	0	
Vet ikke/ubesvart	188	53	167	344	41	107	273	52	542	251	
Antall som har svart											
Hvor mange slike annonser har du svart på?											
Antall	36,7	34,0	28,7	30,5	34,1	29,9	33,7	36,5	33,6	28,7	
Under 3	29,8	22,6	25,1	30,5	24,4	28,0	26,4	26,9	29,2	26,7	
3-4	21,3	30,2	29,9	23,3	24,4	28,0	25,6	23,1	23,1	28,3	
5-10	8,0	13,2	12,6	14,0	12,2	8,4	12,1	9,6	12,2	12,0	
Minst 11	4,3	0	3,6	1,7	4,9	5,6	2,2	3,8	2,0	4,4	
Vet ikke/ubesvart	50,1	52,4	57,1	54,2	46,9	59,5	52,7	40,8	52,7	53,7	
Har du oppsøkt/kontaktet arbeidskontoret?											
Antall	48,8	47,6	41,8	43,2	50,0	39,5	46,0	58,5	46,1	43,4	
Ja	1,1	0	1,0	2,6	3,1	1,0	1,2	0,7	1,2	3,0	
Nei	52,8	53,3	71,1	61,4	43,0	64,8	62,5	36,6	59,0	59,2	
Vet ikke/ubesvart	46,1	46,7	28,2	36,3	54,7	34,8	36,5	62,7	40,3	37,6	
Har du kontaktet mulige arbeidsgivere?											
Antall	1,1	0	0,7	2,3	2,3	0,5	1,0	0,7	0,7	3,2	
Ja	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
Ingen	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
1-5	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
6-10	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
11-20	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
Minst 21	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
Vet ikke/ubesvart	20,8	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
Antall timer brukt på aktiv jobbsøking											
Antall	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
Ingen	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
1-5	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
6-10	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
11-20	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
Minst 21	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
Vet ikke/ubesvart	31,4	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
Antall timer brukt på aktiv jobbsøking											
Antall	13,0	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
Ingen	11,0	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
1-5	14,1	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
6-10	9,8	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
11-20	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
Minst 21	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
Vet ikke/ubesvart	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
Antall timer brukt på aktiv jobbsøking											
Antall	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
Ingen	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
1-5	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
6-10	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
11-20	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
Minst 21	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
Vet ikke/ubesvart	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
Antall timer brukt på aktiv jobbsøking											
Antall	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
Ingen	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
1-5	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
6-10	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
11-20	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
Minst 21	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
Vet ikke/ubesvart	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
Antall timer brukt på aktiv jobbsøking											
Antall	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	
Ingen	23,3	20,0	16,3	20,3	26,6	16,2	16,4	40,8	20,6	21,0	
1-5	30,6	39,0	30,3	31,7	28,9	35,7	33,1	21,1	31,3	31,7	
6-10	15,3	12,4	12,2	11,3	17,2	13,8	14,8	9,9	13,1	12,9	
11-20	9,7	6,7	14,3	11,9	6,3	12,9	10,8	7,7	12,1	8,7	
Minst 21	9,9	14,3	14,6	17,0	10,2	9,5	14,4	9,2	14,6	13,1	
Vet ikke/ubesvart	11,3	7,6	12,2	7,9	10,9	11,9	10,5	11,3	8,4	12,7	

Alle intervjuobjektene ble spurt om hvordan de søker eller har søkt arbeid, enten i tiden forut for intervjuet (for dem som fortsatt er ledige og som har søkt arbeid de siste fire ukene) eller på det tidspunkt de sist gjorde noe aktivt forsøk på å skaffe seg arbeid (for dem som ikke lenger er ledige eller ikke lenger søker aktivt). Tabell 4.4.4 gir en nærmere beskrivelse av de ulike søkestrategiene som ble benyttet. Vi har fordelt svarene i henhold til hovedaktivitet på intervjutidspunktet. Den klart mest brukte søkestrategien er å følge med i stilling-ledig-annonser. Om lag åtte av 10 arbeidssøkere har gjort dette, og to tredeler av disse har også besvart slike annonser. Seks av 10 har i minst ett tilfelle tatt kontakt med potensielle arbeidsgivere og omlag halvparten har kontaktet arbeidskontoret. Det er svært store variasjoner i hvor mye tid som benyttes til arbeidssøking. Et hovedinntrykk er at de fleste bruker relativt lite tid på dette (over halvparten benyttet mindre en fem timer til sammen den siste fireukersperioden de søkte aktivt), mens et lite mindretall søker svært aktivt.

Tabell 4.4.5
Konstruksjon av "søkeintensitetsindeks"

Spørsmål vedrørende siste fire uker	Svar	Bidrag til indeksen
Har du lest stilling ledig annonser?	Ja	1
	Ellers	0
Hvor mange stillingsannonser har du svart på?	Ingen	0
	1-3	1
	Minst fire	2
Hvor ofte har du oppsøkt arbeidsformidlingen?	Ingen ganger	0
	2	1
	Minst 3	2
Har du tatt egne initiativ overfor potensielle arbeidsgivere	Ja	1
	Ellers	0
Har du kontaktet vikarbyrå?	Ja	1
	Ellers	0
Hvor mange timer har du totalt brukt på søkeaktivitet?	Ingen	0
	1-5	1
	6-20	2
	Minst 21	3

For å få et bilde av den totale søkeaktivitet i de siste fire ukene av den pågående eller avsluttede søkeperioden har vi konstruert en *søkeaktivitetsindeks*. Indeksen antar verdier fra null til 10, og har høyere verdi jo mer aktivt en person har søkt. Tabell 4.4.5 beskriver hvordan indeksen er beregnet, og tabell 4.4.6 angir frekvensfordelingen fordelt etter hovedaktivitet på intervjutidspunktet.

Tabell 4.4.6
Søkeintensitetsindeks. Frekvensfordeling og gjennomsnitt. Siste aktive søkeperiode.

Indeksverdi	Alle	Fordelt etter hovedaktivitet på intervju tidspunktet					Beholdningsutvalget fordelt etter alder			
		Helt ledig (beholdning)	Tiltak (beholdning)	Jobb (beholdning)	Jobb (strøm)	Utenfor arbeidsstyrken	Under 25	25-49	Minst 50	
0	11,2	15,0	11,7	6,6	10,1	16,0	7,4	7,8	30,7	
1	5,9	7,5	6,8	4,5	4,3	12,0	4,5	5,4	14,6	
2	10,0	9,2	12,6	9,0	10,2	11,2	10,4	9,5	10,9	
3	14,2	15,6	13,6	11,4	13,4	20,8	16,3	15,1	8,8	
4	14,4	15,0	15,5	13,5	14,7	12,0	15,3	15,3	8,8	
5	13,0	12,8	10,7	17,3	12,7	6,4	13,4	16,1	5,1	
6	11,9	10,6	12,6	12,8	11,7	13,6	10,9	12,8	10,2	
7	8,7	5,8	7,8	10,4	10,6	4,8	8,9	8,0	4,4	
8	5,5	4,4	2,9	8,3	6,0	2,4	6,4	5,6	2,9	
9	4,3	3,9	4,9	4,8	4,8	0,8	5,0	3,9	3,6	
10	1,0	0,3	1,0	1,4	1,5	0,0	1,5	0,6	0,0	
Gjennomsnitt	4,16	3,74	3,95	4,71	4,38	3,18	4,41	4,30	2,72	
N=	1482	360	103	289	605	125	202	484	137	

For dem som fortsatt er helt ledige eller på tiltak på intervjutidspunktet, men som nekter å ha forsøkt å få arbeid de fire siste ukene før intervjuet fant sted, er indeksen beregnet på grunnlag av opplysninger knyttet til de fire siste ukene respondenten var aktiv jobbsøker. Indeksverdier på null for denne gruppen indikerer dermed at man ikke har hatt noen form for søkeaktivitet i løpet av hele ledighetsperioden, ikke en gang i form av at man har lest stilling-ledig-annonser. Dette gjelder om lag 14 prosent av dem som er ledige på intervjutidspunktet. Det er i hovedsak eldre arbeidsledige som ikke søker etter jobb. Om lag en tredel av personene over 50 år (i beholdningsutvalget) har ikke hatt noen form for søkeaktivitet. Ikke overraskende gjelder dette først og fremst personer over 60 år. I denne gruppen var det over 60 prosent av de ledige som hadde søkeaktivitet lik null (ikke vist i tabellen). Ettersom dette bare dreier seg om ca. 50 personer skal man være forsiktig med å trekke alt for sterke konklusjoner. Men det er nærliggende å slutte at de særlige reglene i dagpengesystemet som innebærer at personer på minst 61 år som blir arbeidsledige kan heve dagpenger uavbrutt fram til pensjonsalder (for personer med lav inntekt også med gunstigere beregningsregler enn andre), har virkning på søkeatferden.

Vi har foretatt en regresjonsanalyse, der vi har undersøkt hvordan søkeaktivitetsindeksen avhenger av en del individuelle kjennetegn. For beholdningsutvalget har vi plukket ut de personene som fortsatt betraktet seg selv som arbeidsledige på intervjutidspunktet, som ikke hadde noen jobb på hånden, og som svarte bekræftende på at de hadde forsøkt å få arbeid de fire siste ukene. Resultatene er gjengitt i første resultatkolonne i tabell 4.4.7. Tilgang til ledighetstrygd eller arbeidsmarkedstiltak synes ikke å ha noen betydning for omfanget av søkeatferden, gitt at man først søker, når det også kontrolleres for andre kjennetegn av betydning. De som nylig har deltatt på tiltak (men som ikke lenger gjør det på intervjutidspunktet) søker noe mer aktiv enn andre. Søkeaktiviteten er lavere jo lenger man har gått ledig. Forsørgeransvar for små barn virker noe dempende på søkeaktiviteten, særlig for kvinner. Fremmedspråklige søker noe mer aktivt enn andre. Vi har også foretatt en lignende regresjon for strømningsutvalget. Søkeaktivitetsindeksen refererer seg da til de siste fire ukene før man forlot tilstanden som arbeidsledig. Igjen er det vanskelig å finne noen klar sammenheng mellom tilgang til ledighetstrygd og søkeatferd. Men økonomiske problemer mer generelt ser ut til å stimulere aktiv jobbsøking. Tidligere deltakelse på arbeidsmarkeds-

tiltak er forbundet med klart høyere søkeaktivitet. I strømningsutvalget synes det ikke å være noen sammenheng mellom ledighetens varighet og søkeatferden. Dette skyldes sannsynligvis at mange av personene i strømningsutvalget skaffet seg jobb raskt og av den grunn ikke behøvde å bruke mye tid og krefter på arbeidssøking (om lag 30 prosent av disse personene hadde vært ledig kortere enn fire uker da de fikk jobb, hvilket innebærer at deres svar ikke er direkte sammenlignbare med andre personers svar).

Tabell 4.4.7
Søkeintensitetsindeks. Lineær regresjon.
Avhengig variabel: Søkeintensitetsindeks

	Fortsatt ledige i beholdningsutvalget. Har prøvd å få arbeid siste fire uker	Strømningsutvalg. Søkeatferd siste fire uker før overgang.
	Koeffisient (standard feil)	Koeffisient (standard feil)
Konstant	4,21*** (1,38)	3,02* (1,73)
Mann	-0,16 (0,36)	0,26 (0,25)
Alder	0,08 (0,08)	0,08 (0,09)
Alder kvadrert/1000	-1,54 (1,04)	-1,62 (1,18)
Barn under 7 år	-1,13*** (0,41)	-0,45 (0,29)
Barn under 7 år og mann	1,03 (0,65)	0,17 (0,43)
Varighet på utstrømnings- eller intervjutidspunkt (måneder)	-0,013** (0,006)	0,006 (0,006)
Mottar/mottok ledighetstrygd	0,19 (0,32)	0,07 (0,22)
Har/hadde økonomiske problemer		0,52*** (0,20)
Er/var på tiltak på det tidspunkt søkeatferden beskrives	0,26 (0,43)	
Har vært på tiltak siste år, men er det ikke på intervjutidspunkt	0,68** (0,33)	0,71*** (0,25)
Fremmedspråklig	1,00* (0,53)	
N=	216	657

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

Tabell 4.4.8 inneholder en del opplysninger om arbeidssøking for hele ledighetsperioden. Svarene her vil naturligvis i betydelig grad avhenge av hvor lenge personene har vært arbeidsledige. For de som fortsatt ikke har fått jobb på intervjutidspunktet, er det en tendens til at søkeaktiviteten har avtatt over tid. Dette er særlig markert blant dem som har trukket seg ut av arbeidsstyrken. Blant dem som har fått jobb, rapporterer i midlertid de fleste at søkeaktiviteten var konstant eller økte over tid.

Tabell 4.4.8

Søkestrategier i hele arbeidsledighetsperioden

Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet				Beholdningsutvalget gruppert etter alder			Gruppert etter dagp		
	Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbeidstyrk	Under 25	25-49	Minst 50	Dagp	Ikke dagp
Antall	373	105	294	622	128	210	493	142	1017	505
<i>Har du spurt venner osv. om de kan skaffe deg jobb?</i>										
Ja	62,7	65,7	68,7	60,0	57,0	76,7	62,7	50,7	64,2	59,0
Nei	35,9	33,3	31,0	38,1	39,1	22,9	36,1	47,2	35,2	37,2
Vet ikke/ubesvart	1,6	1,0	0,3	1,9	3,9	0,5	1,2	2,1	0,6	3,8
<i>Har du forsøkt å starte egen virksomhet?</i>										
Ja	15,0	13,3	18,4	14,5	8,6	11,4	18,3	11,3	14,5	15,4
Nei	83,4	85,7	81,3	83,3	89,1	87,6	80,3	86,6	84,7	80,8
Vet ikke/ubesvart	1,8	1,0	0,3	2,3	2,3	1,0	1,4	2,1	0,9	3,8
<i>Har du sagt nei til jobbtilbud?</i>										
Ja	19,6	16,2	18,4	20,6	28,1	21,0	19,7	15,5	19,9	21,0
Nei	78,8	81,9	81,3	77,7	69,5	78,1	79,1	83,1	79,6	75,4
Vet ikke/ubesvart	1,5	1,9	0,3	1,8	2,3	1,0	1,2	1,4	0,5	3,6
<i>Hvor mye tid og krefter bruker du på jobbsøking nå sammenliknet med den første tiden?</i>										
Mer tid nå	27,6	28,6	28,2	23,8	21,9	30,0	30,8	16,9	26,2	25,0
Mindre tid nå	35,7	31,4	28,6	19,3	33,6	36,7	26,8	40,8	26,9	27,5
Like mye tid	30,0	32,4	34,4	34,9	25,0	25,7	34,3	28,2	34,4	28,9
har ikke vært ledig så lenge	1,1	2,9	4,8	12,5	9,4	3,8	4,1	2,1	7,1	7,7
Vet ikke/ubesvart	7,2	4,8	4,1	9,5	10,2	3,8	4,1	12,0	5,4	10,9

Tabell 4.4.9

Om nåværende jobb; personer i strømningsutvalget som har fått jobb

	Gruppert etter alder			Gruppert etter dagpenger		Gruppert etter kjønn	
	Under 25	25-49	Minst 50	Dagpenger	Ikke dagpenger	Kvinner	Menn
Totalt							
Jobb strøm							
Antall	30	517	75	446	176	317	305
Er dette en ordinær jobb?							
Ordinær jobb	96,7	92,8	85,3	93,5	88,6	92,1	92,1
Selvstendig næringsdrivende	0	4,4	8,0	3,8	6,8	4,4	4,9
Arbeid i familiebedrift	0	0,8	1,3	0,9	0,6	0,9	0,7
Vet ikke/ubesvart	3,3	1,9	5,3	1,8	4,0	2,5	2,3
Antall som har fått ordinær jobb (filter)	29	480	64	417	156	292	281
Er dette heltidsjobb eller deltidsjobb?							
Heltid	58,6	74,0	67,2	74,1	67,9	60,3	85,1
Deltid	37,9	23,5	26,6	23,5	27,6	36,3	12,5
Vet ikke/ubesvart	3,4	2,5	6,3	2,4	4,5	3,4	2,5
Er dette en midlertidig jobb?							
Ja	65,5	41,7	46,9	41,7	48,1	51,7	34,9
Nei	31,0	54,8	45,3	54,9	46,2	43,5	61,9
Vet ikke/ubesvart	3,4	3,5	7,8	3,4	5,8	4,8	3,2
Hvordan fikk du denne jobben?							
Svarte på annonse	(17,2)	19,6	12,5	18,0	20,5	22,9	14,2
Gjennom arbeidskontoret	(6,9)	10,8	9,4	10,6	10,3	13,0	7,8
Kontaktet arbeidsgiver selv	(31,0)	21,9	25,0	21,8	25,0	21,6	23,8
Ble kontaktet av arbeidsgiver	(3,4)	13,1	26,6	15,8	9,6	10,3	18,1
Gjennom familie/kjente	(13,8)	21,3	12,5	21,6	15,4	17,5	22,4
Gjennom vikarbyrå	(10,3)	4,0	1,6	2,9	7,1	4,5	3,6
Annet	(13,8)	6,5	7,8	7,0	7,1	6,5	7,5
Vet ikke/ubesvart	(3,4)	2,9	4,7	2,4	5,1	3,8	2,5

Tabell 4.4.9 forts.

Om nåværende jobb; personer i strømningsutvalget som har fått jobb

	Gruppert etter alder			Minst 50	Gruppert etter dagpenger		Gruppert etter kjønn	
	Under 25	25-49	50		Dagpenger	Ikke dagpenger	Kvinner	Menn
Antall	30	517	75	446	176	317	305	
Jobb strøøm								
62,2								
Hvor lenge hadde du søkt arbeid da du fikk denne jobben?								
29,3	(33,3)	28,6	32,0	26,5	36,4	25,6	33,1	
25,2	(23,3)	27,7	9,3	24,4	27,3	24,0	26,6	
20,4	(23,3)	19,1	28,0	22,4	15,3	19,6	21,3	
11,7	(6,7)	12,0	12,0	12,8	9,1	15,8	7,5	
6,8	(10,0)	6,8	5,3	7,6	4,5	8,2	5,2	
6,6	(3,3)	5,8	13,3	6,3	7,4	6,9	6,2	
Har du forsøkt å få annet arbeid i løpet av de siste 3 månedene?								
29,7	26,7	30,8	24,0	28,5	33,0	29,3	30,2	
66,2	70,0	65,4	70,7	68,6	60,2	66,9	65,6	
4,0	3,3	3,9	5,3	2,9	6,8	3,8	4,3	

Tabell 4.4.9 fokuserer på dem som har fått jobb. For å sikre et mest mulig representativt utvalg av avsluttede ledighetsperioder ser vi her bare på personer som har fått jobb i strømningsutvalget. Tabellen gjengir respondentenes svar på spørsmål om den nye jobben og hvordan de fikk den. De aller fleste har fått en ordinær jobb (92 prosent), men det er svært mange som oppgir at denne jobben er midlertidig⁸ (43 prosent). Andelen som har fått en heltidsjobb er 85 prosent blant menn og 60 prosent blant kvinner. Den vanligste måten å skaffe seg jobb på er å kontaktet arbeidsgiver selv (23 prosent), benytte seg av familie og venner (20 prosent) og å svare på annonse (19 prosent). Bare en av 10 fikk jobb gjennom arbeidskontoret. Tabell 4.4.9 gjengir også respondentenes søketid fram til de fikk jobb og andelen som har forsøkt å få annet arbeid i løpet av de siste tre månedene. Hele 29 prosent søkte så kort som i 1-2 uker og bare 7 prosent søkte i mer enn ett år.

Tabell 4.4.10
Hvordan fikk du jobben? Logit-modell Strømningsutvalget.
Avhengig variabel: Fikk jobben gjennom arbeids-/sosialkontor=1Ellers=0

	Koeffisient (standard feil)
Konstant	0,55 (0,29)
Mann	-0,55* (0,29)
Ledighetens varighet på utstrømningstidspunkt (måneder)	0,014** (0,006)
Tiltaksdeltager på utstrømningstidspunkt	0,74* (0,38)

N=550

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

Tabell 4.4.10 gjengir resultatene fra en regresjonsanalyse (logit-modell) som fokuserer på om de som har fått jobb i strømningsutvalget, skaffet seg jobben på egen hånd eller om de fikk hjelp av arbeidskontoret (eller sosialkontoret). Ikke uventet er det slik at sannsynligheten for å ha fått jobben gjennom arbeidskontoret øker som en funksjon av arbeidsledighetens varighet. Det er også en tendens til at de som deltok på arbeidsmarkedstiltak i den perioden de forlot ledighet, i større grad enn andre fikk jobb gjennom arbeidskontoret.

⁸ Det ble overfor respondentene understreket at en ordinær jobb med prøvetid *ikke* var å oppfatte som en midlertidig jobb.

4.5 Reservasjonskrav knyttet til en eventuell jobb

Spørsmål vedrørende reservasjonskrav ble kun stilt til personer som på intervjuetidspunktet fortsatt var arbeidsledige og som på dette tidspunkt ønsket arbeid, dvs. om lag to tredeler av beholdningsutvalget (368 personer). Vi vurderte det slik at disse spørsmålene ville framstå som for hypotetiske for personer som på intervjuetidspunktet allerede var kommet i jobb. Dette innebærer at de som ble spurt om reservasjonskrav, ikke utgjør noe tilfeldig utvalg av gruppen arbeidsledige. Siden en betingelse for å få disse spørsmålene var at man ikke bare var arbeidsledig på trekningstidspunktet, men også at man forble arbeidsledig fram til intervjuetidspunktet, har disse personene i gjennomsnitt lavere sannsynlighet for å komme seg ut av arbeidsledighet enn gruppen som helhet (og dette kan nettopp skyldes at de har høye reservasjonskrav). På den annen side var det også en betingelse for å få disse spørsmålene at man på intervjuetidspunktet *ønsket arbeid*. Det å *ikke* ønske arbeid kan i en viss forstand tolkes som svært høye reservasjonskrav. Det er dermed både positiv og negativ seleksjon knyttet til spørsmålene om reservasjonskrav, og resultatene bør derfor tolkes med forsiktighet.

Tabell 4.5.1 gjengir svarfordelingen knyttet til reservasjonskrav. Nesten alle (86,4 prosent) hevder at de kan begynne i arbeid med en gang. Om lag 40 prosent kan godta en reisetid på 2 timer eller mer. I underkant av 30 prosent kan godta ukependling eller flytting. Unge arbeidssøkere er jevnt over mer villige til å godta flytting og omskolering enn eldre arbeidstakere. De kan også godta noe lengre reisetid. For øvrig er det bare små forskjeller mellom aldersgruppene. Det er også svært små forskjeller på reservasjonskravene til dem som har, og dem som ikke har arbeidsledighetstrygd.

For å få et anslag på den enkeltes reservasjonslønn ble respondentene først bedt om å oppgi hvilken lønn de tror de vil få dersom de greier å få jobb. Deretter ble de bedt om å oppgi den absolutt laveste lønn de ville være villige til å godta, dvs. reservasjonslønnen. Det er flere grunner til at det absolutte nivået på reservasjonslønnen ikke er en god indikator for hvor kresen en person er. For det første vil noen personer med rette kunne forvente høyere timelønn enn andre. For det andre er det mange av respondentene som åpenbart har hatt en deltidsjobb i tankene når de har svart på spørsmål knyttet til forventet lønn og reservasjonslønn. Vi har derfor valgt å fokusere på reservasjonslønn relativt til forventet lønn. I gjennomsnitt har respondentene en relativ reservasjonslønn på omlag 80 prosent. Det er en svak tendens til at tiltaksdeltakere har en noe lavere relativ reservasjonslønn enn helt ledige, og at de med dagpenger har en lavere reservasjonslønn enn de som ikke har dagpenger. Det er imidlertid mange som har hatt problemer med å svare på spørsmålene om forventet lønn og reservasjonslønn, og det er fare for at spørsmålene ikke er tolket på samme måte av alle. Det er også sannsynlig at realismen i anslagene på forventet lønn varierer mye fra person til person.

Tabell 4.5.2
Konstruksjon av "fleksibilitetsindeks"

Spørsmål	Svar	Bidrag til indeksen
Lengste godtatte reisetid tur/retur	Kan godta 3 timer	3
	Kan ikke godta 3, men kan godta 2 timer	2
	Kan ikke godta 2, men kan godta 1 time	1
	Kan ikke godta 1 time	0
Hvor raskt kan du begynne i jobb hvis du fikk tilbud imorgen?	Med en gang /1-3 uker	1
	Ellers	0
Kan du godta heltidsjobb dagtid?	Ja	1
	Ellers	0
Kan du godta deltidsjobb dagtid?	Ja	1
	Ellers	0
Kan du godta kveldsvakter?	Ja	1
	Ellers	0
Kan du godta ukependling?	Ja	1
	Ellers	0
Kan du godta omskolering?	Ja	1
	Ellers	0
Kan du godta arbeidsoppgaver som du er overkvalifisert for?	Ja	1
	Ellers	0

Vi har konstruert en "fleksibilitetsindeks" som antar høyere verdi jo flere jobbalternativer som kan godtas. Konstruksjonen av denne indeksen er beskrevet i tabell 4.5.2.

Tabell 4.5.3 gir en beskrivelse av frekvensfordelingen fordelt etter type ledighet og alder. Det er en tendens til at graden av fleksibilitet faller med alder.

Tabell 4.5.3						
Fleksibilitetsindeks. Fortsatt ledige i beholdningsutvalg.						
Frekvensfordeling og gjennomsnitt.						
	Alle	Fordelt etter ledighetstilstand		Fordelt etter alder		
Indeksverdi		Helt ledig	Tiltak	Under 25	25-49	Minst 50
0	0,6	0,8	(0,0)	(0,0)	0,0	(2,6)
1	0,3	0,0	(0,0)	(0,0)	0,0	(1,3)
2	1,1	1,6	(0,0)	(0,0)	0,5	(3,8)
3	2,2	2,0	(3,2)	(0,0)	2,0	(5,1)
4	6,5	6,7	(3,2)	(1,3)	5,4	(14,1)
5	16,0	15,5	(12,7)	(9,3)	19,2	(14,1)
6	19,4	17,5	(27,0)	(25,3)	21,7	(7,7)
7	25,0	26,2	(20,6)	(28,0)	24,6	(23,1)
8	12,9	12,7	(15,9)	(14,7)	13,3	(10,3)
9	9,6	9,1	(14,3)	(16,0)	6,4	(11,5)
10	6,5	7,9	(3,2)	(5,3)	6,9	(6,4)
Gjennomsnitt	6,60	6,65	6,79	7,15	6,60	6,09
N=	356	252	63	75	203	78

Note: Prosenttall i parentes er basert på et særlig lavt antall observasjoner (et gjennomsnitt på mindre enn 10 observasjoner per svaralternativ).

For å få et bedre bilde av hvordan fleksibilitet varierer med hensyn til observerbare kjennetegn har vi benyttet fleksibilitetsindeksen i en regresjonsanalyse. Resultatene er gjengitt i tabell 4.5.4. Menn er typisk mer fleksible med hensyn til jobbvalg enn kvinner. De som har barn i førskolealder er mindre fleksible enn de som ikke har det. Eldre er mindre fleksible enn yngre. Analysen viser at de som har ledighetstrygd er mindre kresne enn de som ikke har ledighetstrygd. Videre er det en markert tendens til at de som har deltatt på arbeidsmarkedstiltak er mer fleksible enn de som ikke har slik erfaring. Noe overraskende ser det ut til at arbeidsledighetens varighet ikke har betydning for hva man kan godta og ikke godta.

Tabell 4.5.4
Reservasjonskrav til jobben. Beholdningsutvalg. Fortsatt arbeidsledig på
intervjutidspunkt. Lineær regresjon.
Avhengig variabel: "Fleksibilitetsindeks"

	Koeffisient (standard feil)
Konstant	4,946*** (0,870)
Mann	0,840*** (0,188)
Barn under 7 år	-0,857*** (0,224)
Alder	0,106** (0,048)
Alder kvadrert/1000	-1,859*** (0,607)
Utenfor arbeidsstyrken	-0,556* (0,318)
Varighet på intervjutidspunkt (dager)	-0,002 (0,004)
Mottar ledighetstrygd	0,361* (0,206)
Deltar på tiltak intervjutidspunkt	0,236 (0,205)
Har deltatt på tiltak	0,415** (0,188)
Fremmedspråklig	-0,105 (0,331)
N=	354

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

Vi har også foretatt en økonometrisk analyse av de enkelte komponentene i indeksen, gjennom en serie logaritmiske regresjoner (ikke gjengitt i tabell). Resultatene tyder på at den lavere fleksibilitet hos kvinner og hos personer med små barn i sin helhet er relatert til forhold som har med arbeids- og reisetid å gjøre. Disse personene er ikke (signifikant) mindre fleksible enn andre når det gjelder hvor raskt de kan begynne i arbeid eller når det gjelder vilje til omskolering og vilje til å ta et arbeid de er overkvalifisert for. Det er for øvrig verd å merke seg at selv om utdanning ikke hadde noen statistisk signifikant effekt på fleksibilitetsindeksen, spiller utdanning en relativt sentral rolle i forklaring av indeksens enkelte komponenter. Personer med høy utdanning har sterke preferanser for heltidsjobb på dagtid, og viser større vilje til å pendle eller flytte. Personer med lav utdanning er mer villige til å godta deltid og kveldsarbeid, men mindre villige til å flytte.

Tabell 4.6.1
Konsekvenser

	Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet					Beholdningsutvalget gruppert etter alder				Gruppert etter dagpengestatus	
		Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbeid	Under 25	25-49	Minst 50	Dagp	Ikke dagp	
Antall	1522	373	105	294	622	128	209	489	142	1017	505	
<i>Hvordan opplevde du:</i>												
Det å miste kontakt med arbeidskamerater?												
I stor grad	28,9	33,2	21,9	27,9	28,8	25,0	22,0	30,9	34,5	31,5	23,8	
I noen grad	18,0	17,4	20,0	16,3	18,2	21,1	13,4	18,6	20,4	19,9	14,3	
I liten grad	21,4	22,5	25,7	21,1	20,1	21,1	26,8	21,7	20,4	21,0	22,0	
Ikke i det hele tatt	26,9	22,3	25,7	27,9	29,4	27,3	32,1	23,9	19,7	25,2	30,5	
<i>Vet ikke/ubesvart</i>	4,8	4,6	6,7	6,8	3,5	5,5	5,7	4,9	4,9	2,5	9,5	
Det å få dårlig helse?												
I stor grad	10,8	13,1	10,5	10,5	8,5	16,4	10,5	12,3	14,8	10,2	12,1	
I noen grad	8,7	10,7	6,7	10,5	7,2	7,8	8,6	9,6	14,1	9,3	7,5	
I liten grad	17,8	17,4	23,8	16,7	18,6	12,5	23,4	17,0	11,3	17,6	18,2	
Ikke i det hele tatt	58,5	56,3	53,3	56,8	61,9	57,0	53,1	58,1	55,6	60,7	54,3	
<i>Vet ikke/ubesvart</i>	4,1	2,4	5,7	5,4	3,7	6,3	4,3	3,1	4,2	2,2	7,9	
Det å kutte ned det personlige forbruket?												
I stor grad	34,2	38,3	29,5	37,4	31,8	29,7	34,0	38,7	31,7	35,7	31,1	
I noen grad	21,9	22,5	26,7	24,1	19,8	21,1	23,4	24,1	23,2	23,4	18,8	
I liten grad	17,9	18,2	22,9	15,0	18,2	18,0	15,8	17,0	22,5	18,5	16,6	
Ikke i det hele tatt	21,9	17,4	17,1	18,0	26,5	25,0	21,1	17,2	18,3	20,7	24,2	
<i>Vet ikke/ubesvart</i>	4,2	3,5	3,8	5,4	3,7	6,3	5,7	3,1	4,2	1,7	9,3	
Det å slippe å arbeide?												
I stor grad	6,8	6,2	9,5	6,5	5,5	14,1	7,7	7,8	8,5	6,0	8,5	
I noen grad	8,4	12,1	4,8	5,4	7,4	12,5	7,2	8,4	11,3	8,7	7,9	
I liten grad	21,9	21,7	24,8	25,2	20,7	18,8	24,4	23,5	22,5	23,2	19,4	
Ikke i det hele tatt	59,1	57,4	53,3	59,2	62,9	50,0	56,5	57,9	54,2	60,3	5,6	
<i>Vet ikke/ubesvart</i>	3,7	2,7	7,6	3,7	3,5	4,7	4,3	2,5	3,5	1,9	7,5	
Det å få bedre tid til å være sammen med ...?												
I stor grad	28,8	32,7	21,0	25,5	27,8	35,9	24,9	30,5	33,8	29,0	28,3	
I noen grad	21,9	21,4	24,8	22,1	21,7	21,9	26,3	21,9	16,9	21,8	22,2	
I liten grad	19,3	19,6	23,8	19,7	19,0	14,8	20,6	19,8	18,3	20,4	17,0	
Ikke i det hele tatt	26,2	23,9	22,9	27,9	28,3	21,9	24,4	24,1	28,2	26,7	25,1	
<i>Vet ikke/ubesvart</i>	3,8	2,4	7,6	4,8	3,2	5,5	3,8	3,7	2,8	2,1	7,3	

4.6 Arbeidsledighetens konsekvenser – opplevelse av egen situasjon

Tabell 4.6.1 beskriver hvordan respondentene opplever eller har opplevd situasjonen som arbeidsledig. Det er listet opp tre mulige ulemper og to mulige fordeler ved det å gå ledig, og svarene angir graden av tilslutning til disse synspunktene. Om lag halvparten av de spurte mener det i noen eller stor grad er et problem av man mister kontakt med arbeidskamerater. Om lag 20 prosent mener arbeidsledigheten går ut over helsen. Disse forhold oppleves som vanskeligere for de eldre enn for unge og middelaldrende. Noe over halvparten av de spurte opplever det som et problem at de må kutte ned forbruket. Det er svært få (omlag 15 prosent) som ser noen fordel i ”det å slippe å arbeide”. Denne holdningen er omtrent like sterkt representert i alle aldersgrupper. Derimot er det en betydelig andel (omlag 50 prosent) som ser det som positivt at man får mer tid til familie og venner.

Tabell 4.6.2
Konstruksjon av ”problemindeks”

Spørsmål	Svar	Bidrag til indeksen
Problem å miste kontakten arbeidskamerater?	I stor grad	2
	I noen grad	1
	Ellers	0
Problem å få dårlig helse?	I stor grad	2
	I noen grad	1
	Ellers	0
Problem å måtte kutte ned forbruket?	I stor grad	2
	I noen grad	1
	Ellers	0
Fordel å slippe å arbeide?	Ikke i det hele tatt	2
	I liten grad	1
	Ellers	0
Fordel å få bedre tid sammen med venner og familie?	Ikke i det hele tatt	2
	I liten grad	1
	Ellers	0

For å få et bedre inntrykk av hvordan opplevelse av arbeidsledighet som et problem varierer med individuelle kjennetegn har vi konstruert en ”problemindeks”. Indeksen er definert i tabell 4.6.2, og tabell 4.6.3 angir frekvensfordeling etter hovedaktivitet og alder.

Tabell 4.6.3
Problemindeks. Frekvensfordeling og gjennomsnitt.

Indeksverdi	Fordelt etter hovedaktivitet på intervju tidspunktet					Beholdningsutvalget fordelt etter alder			
	Alle	Helt ledig (beholdning)	Tiltak (beholdning)	Jobb (beholdning)	Jobb (strøm)	Utenfor arbeidsstyrken	Under 25	25-49	Minst 50
0	6,1	4,6	8,7	4,8	5,9	12,8	6,7	4,3	11,3
1	6,4	5,7	1,9	6,8	7,2	7,2	6,2	5,9	4,2
2	13,8	14,9	19,2	13,3	12,7	12,8	14,8	15,5	12,0
3	13,3	13,5	17,3	9,9	14,3	12,0	15,3	11,7	13,4
4	18,9	19,2	14,4	20,8	18,4	20,0	21,1	19,4	14,8
5	14,3	11,1	14,4	17,4	15,0	12,8	14,4	14,5	9,9
6	12,1	13,5	15,4	11,9	11,5	8,0	10,5	13,5	12,7
7	7,0	7,8	3,8	6,8	7,6	4,0	6,7	6,1	8,5
8	5,1	6,2	2,9	4,8	4,9	5,6	2,4	5,5	8,5
9	1,8	1,6	1,9	2,0	1,5	3,2	1,0	1,8	3,5
10	1,3	1,9	0,0	1,4	1,1	1,6	1,0	1,6	1,4
Gjennomsnitt	4,12	4,27	3,81	4,23	4,10	3,78	3,85	4,23	4,25
N=	1507	370	104	293	615	125	209	489	142

De som er på tiltak på intervjutidspunktet opplever ledighetssituasjonen som noe mindre problematisk enn andre grupper. Eldre synes det er mer problematisk enn unge. Vi har benyttet problemindeksen som venstresidevariabel i en lineær regresjonsmodell. Resultatene er gjengitt i tabell 4.6.4.

Tabell 4.6.4
Problemindeks. Lineær regresjon. Avhengig variabel: Problemindeks.

	Alle	Fortsatt ledige i beholdningsutvalget	Har fått jobb i strømningsutvalget
	Koeffisient (standard feil)	Koeffisient (standard feil)	Koeffisient (standard feil)
Konstant	0,63 (0,62)	0,52 (0,90)	3,07 (0,43)
Mann	-0,02 (0,14)	0,13 (0,25)	0,28 (0,22)
Alder	0,19*** (0,03)	0,22*** (0,05)	0,025** (0,011)
Alder kvadrert/1000	-2,33*** (0,42)	-2,59*** (0,60)	
Gift	-0,38*** (0,13)	-0,47** (0,23)	-0,31 (0,20)
Barn under 7 år	-0,52*** (0,17)	-0,53* (0,31)	-0,24 (0,27)
Barn under 7 år og mann	0,24 (0,26)	0,12 (0,50)	-0,05 (0,40)
Varighet i måneder (pågående eller avsluttet)	0,007*** (0,003)	0,001 (0,004)	0,013** (0,05)
Mottar/mottok ledighetstrygd	0,26** (0,13)	0,27 (0,23)	0,30 (0,21)
Tiltaksdeltaker på intervjutidspunkt	-0,22 (0,23)	-0,42* (0,25)	
Høy utdanning	-0,35** (0,17)	-0,50 (0,31)	-0,10 (0,25)
Lav utdanning	0,02 (0,14)	0,12 (0,25)	-0,15 (0,22)
N=	1505	473	614

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

Resultatene indikerer at både de eldste og de yngste opplever ledighetssituasjonen som mer problematisk enn de middelaldrende, kontrollert for andre kjennetegn av betydning. Gifte har det lettere enn ikkegifte. For kvinner oppleves det som mindre problematisk å være ledig dersom de har små barn. Ledighetssituasjonen oppfattes som mer problematisk jo lenger man har gått ledig. Dette reflekteres først og fremst i svarene til dem som på intervjutidspunktet har forlatt ledighet, slik at vurderingene har en retrospektiv karakter.

Tabell 4.6.5
Om inntekt i arbeidsledighetsperioden

Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet				Beholdningsutvalget gruppert etter alder			Gruppert etter dagpengestatus		
	Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbeid	Under 25	25-49	Minst 50	Dagp	Ikke dagp
Antall	373	105	294	622	128	210	493	142	1017	505
Selvoppgitt dagpengestatus										
Dagpenger	65,7	47,6	68,0	71,7	59,4	38,6	68,2	83,1	100	0
Ikke dagpenger	34,3	52,4	32,0	28,3	40,6	61,4	31,8	16,9	0	100
Har du fått økonomisk sosialhjelp?										
Ja	22,5	19,0	17,7	8,5	19,5	30,1	16,2	0,0	9,3	27,5
Nei	76,7	80,0	80,6	90,2	75,0	68,8	83,0	100,0	90,5	68,1
Vet ikke/ubesvart	0,8	1,0	1,7	1,3	5,5	1,1	0,9	0,0	0,2	4,4
Har du hatt småjobber?										
Ja	31,6	33,3	35,0	31,8	32,8	33,0	35,4	24,1	33,1	31,5
Nei	67,6	64,8	63,6	66,2	62,5	66,5	64,2	75,9	66,8	63,4
Vet ikke/ubesvart	0,8	1,9	1,4	1,9	4,7	0,5	0,4	0,0	0,1	5,1
Ville du hatt problemer med å klare en uforutsatt regning på 2000 kr.?										
Ja	60,3	56,2	64,3	54,7	48,4	70,0	61,9	41,1	56,8	58,8
Nei	37,8	41,0	32,7	42,8	45,3	28,1	36,4	56,7	42,0	35,0
Vet ikke/ubesvart	1,9	2,9	3,1	2,6	6,3	2,0	1,6	2,1	1,2	6,1

Tabell 4.6.6
Arbeidsinvolvering

	Alle	Gruppert etter kjønn		Beholdningsutvalget gruppert etter alder			Gruppert etter hovedaktivitet på intervju tidspunktet		
		Menn	Kvinner	Under 25	26-49	Over 50	I jobb	Fortsatt ledig	Utenfor arbeidsstyrken
Antall	1506	727	779	208	489	142	907	474	125
<i>Det er svært viktig for deg å ha et arbeid.</i>									
Helt enig	87,1	89,8	84,5	87,0	88,3	69,0	91,4	82,1	74,4
Delvis enig	8,6	5,4	11,7	10,1	8,4	15,5	6,2	12,0	13,6
Verken enig eller uenig	1,6	1,1	2,1	1,9	1,4	4,2	1,1	2,3	2,4
Uenig	2,2	2,9	1,5	1,0	1,2	9,2	1,1	2,5	8,8
Ubesvart/Vet ikke	0,5	0,8	0,3	0,0	0,6	2,1	0,2	1,1	0,8
<i>Selv om du vant en stor sum penger ville du arbeide.</i>									
Helt enig	75,3	76,1	74,6	80,8	78,3	60,6	76,4	75,3	67,2
Delvis enig	13,1	11,7	14,5	12,0	10,6	13,4	14,1	10,5	16,0
Verken enig eller uenig	2,1	2,5	1,8	1,0	2,5	3,5	1,8	3,0	1,6
Uenig	8,0	8,3	7,7	5,3	6,7	19,7	6,7	9,1	12,8
Ubesvart/Vet ikke	1,5	1,5	1,4	1,0	1,8	2,8	1,0	2,1	2,4
<i>Noe av det som betyr mest i ditt liv, er arbeidet.</i>									
Helt enig	35,9	43,7	28,5	29,3	38,0	48,6	34,1	39,5	35,2
Delvis enig	37,8	34,0	41,3	45,7	37,4	23,2	40,4	35,4	28,0
Verken enig eller uenig	7,0	5,8	8,1	9,1	4,9	9,2	6,7	7,2	8,0
Uenig	18,1	15,0	21,1	15,9	17,8	16,2	18,0	16,2	26,4
Ubesvart/Vet ikke	1,3	1,5	1,0	0,0	1,8	2,8	0,9	1,7	2,4

Tabell 4.6.5 gir en oversikt over respondentenes økonomiske situasjon i arbeidsledighetsperioden. Omtrent to av tre har mottatt dagpenger og 15 prosent har fått økonomisk sosialhjelp. Det er spesielt personer under 25 år og personer uten dagpenger som har fått sosialhjelp. Småjobber ser ut til å være relativt vanlig; omtrent én av tre oppgir å ha hatt slike jobber. Denne andelen påvirkes i liten grad av inndelingen i undergrupper. Andelen som ville hatt problemer med en uforutsett regning på 2000 kroner er på 58 prosent, og viser en fallende tendens med økende alder.

Tabell 4.6.6 gjengir respondentenes svar på en del spørsmål knyttet til hvor mye det å ha et arbeid egentlig betyr for dem. Et hovedinntrykk er at arbeid betyr svært mye. Mer enn 95 prosent er helt eller delvis enig i at det er svært viktig å ha et arbeid. Nesten like mange sier de vil ønske å arbeide selv om de skulle vinne en stor sum penger. Omlag 74 prosent er helt eller delvis enig i at arbeid er noe av det som betyr mest i deres liv.

Arbeid betyr mer for menn enn for kvinner. Det kan også synes som om det betyr noe mer for dem som har greid å komme i arbeid enn for dem som ikke har greid det. Det er relativt små, og ikke helt systematiske, forskjeller mellom de ulike aldersgruppene.

4.7 Holdninger til og erfaringer fra arbeidsmarkedstiltak

Tabell 4.7.1 inneholder opplysninger om deltagelse på arbeidsmarkedstiltak og synspunkter på hvordan slike tiltak virker. Om lag en tredel av respondentene har deltatt på ett eller flere tiltak. Av disse mener 68 prosent at dette har økt deres muligheter for å få ordinært arbeid, og av disse igjen mener 88 prosent at effekten har vært svært stor eller nokså stor. Holdningen er aller mest positiv blant dem som befinner seg på tiltak på intervju tidspunktet. Det er også en tendens til at unge er mer positive enn eldre.

Også den generelle vurdering av arbeidsmarkedstiltakenes effekt er gjennomgående svært positiv. Totalt sett er det noe over 70 prosent som mener at arbeidsmarkedstiltak bidrar til å øke deltagerens mulighet til å få arbeid. Samlet sett kan det synes som om de arbeidslediges egne vurderinger av arbeidsmarkedstiltakenes effekt er mer positiv enn hva det synes å være grunnlag for i økonometriske studier av dette spørsmålet,

der suksesskriteriet er knyttet til oppnådde resultater. Også i andre undersøkelser der det spørres direkte om deltakernes vurdering av tiltak, er de fleste fornøyde (jfr avsnitt 2.1). Det er naturligvis en fare for at vårt (og andres) analyseutvalg på dette punkt er skjevt sammensatt, ved at personer som har et positivt forhold til arbeidsmarkedsetaten og dens tilbud kanskje også har en mer positiv holdning til å delta i en intervjuundersøkelse.

Tabell 4.7.2 gjengir resultatene fra en regresjonsanalyse (logit-modell), der den avhengige variabelen er lik 1 dersom vedkommende tror at tiltak øker sannsynligheten for å få jobb, og null ellers. Det er en tendens til at personer med egen tiltakserfaring i løpet av de siste 12 månedene er mer positive til effekten av arbeidsmarkedstiltak. Basert på gjennomsnittsverdiene til alle forklaringsvariable er den estimerte sannsynligheten for at en person uten egen tiltakserfaring er positiv 73 prosent. For en person med tiltakserfaring er den tilsvarende sannsynligheten estimert til 83 prosent. Det er flere mulige tolkninger av dette resultatet. Den mest optimistiske tolkningen er at det er selve tiltakserfaringen som har bidratt til å gi et positivt inntrykk av tiltakenes effekt. Hvis man antar at det er de som selv har deltatt på tiltak som har det beste grunnlag for å uttale seg, tyder dette på at tiltakene har den tilsiktede effekt. En alternativ tolkning er at det er de som allerede i utgangspunktet var mest positive til arbeidsmarkedstiltak som sørget for å komme med på slike tiltak. I såfall ser det ut til at tiltakserfaringen i hvert fall ikke har ødelagt deres positive holdning. En tredje mulighet er at deltageres positive holdning til tiltak reflekterer et behov for å rettfærdiggjøre sitt eget valg. Konsekvensen av et eventuelt negativt standpunkt er at de har kastet bort mye tid og krefter, og dette kan det være vanskelig å akseptere. Det kan også tenkes at de som har fått delta på tiltak er takknemlige for å ha fått denne muligheten og derfor gjerne vil gi et hyggelig svar.

Det er en klar tendens i retning av at den positive holdningen til tiltak avtar som en funksjon av arbeidsledighetens varighet. Dette er sannsynligvis et seleksjonsfenomen; en del personer har vært ledig lenge nettopp fordi de tiltakene de eventuelt har deltatt i, ikke har hatt effekt.

Tabell 4.7.1

Om arbeidskontoret og aktive arbeidsmarkeds tiltak

Totalt	Gruppert etter hovedaktivitet					Beholdningsutvalget gruppert etter alder			Gruppert etter dagp	
	Helt ledig	På tiltak	Jobb behold.	Jobb strøm	Utenfor arbstyrk	Under 25	25-49	Minst 50	Dagp	Ikke dagp
1522	373	105	294	622	128	210	493	142	1017	505
Antall										
Hvor mange arbeidsmarkeds tiltak har deltatt på i løpet av de siste 12 månedene?										
65,8	67,8	-	60,2	76,7	64,8	42,4	59,2	73,2	71,2	55,0
24,6	22,0	64,8	28,9	17,7	23,4	36,7	30,2	20,4	22,1	29,7
8,2	9,1	22,9	9,9	4,3	8,6	20,0	9,3	6,3	6,3	12,1
1,3	1,1	12,4	1,0	1,3	3,1	1,0	1,2	0,0	0,4	3,2
500	116	92	114	137	41	119	195	38	289	211
Antall personer som har deltatt										
Tror du din deltagelse på tiltak har økt dine muligheter til å få ordinært arbeid?										
68,0	58,6	84,8	68,4	63,5	70,7	79,0	69,2	39,5	65,4	71,6
28,6	36,2	13,0	28,1	32,8	29,3	16,8	27,2	60,5	32,2	23,7
3,4	5,2	2,2	3,5	3,6	0	4,2	3,6	0,0	2,4	4,7
340	68	78	78	87	29	94	135	15	189	151
Antall som tror tiltaket har økt deres muligheter til å få arbeid										
Hvor stor effekt tror du det har hatt?										
44,7	33,8	48,7	52,6	44,8	(37,9)	40,4	52,6	(20,0)	45,5	43,7
43,2	51,5	42,3	34,6	43,7	(48,3)	50,0	34,1	(66,7)	43,4	43,0
9,4	11,8	6,4	11,5	8,0	(10,3)	6,4	11,9	(13,3)	9,0	9,9
2,6	2,9	2,6	1,3	3,4	(3,4)	3,2	1,5	(0,0)	2,1	3,3
Antall som ikke/ubesvart										
Tror du deltagelse på tiltak generelt øker deltagerenes muligheter til å få arbeid?										
79,6	74,1	82,6	86,0	77,4	78,0	85,7	80,0	60,5	76,1	84,4
13,2	17,2	4,3	10,5	16,8	17,1	5,9	12,3	31,6	16,3	9,0
7,2	8,6	13,0	3,5	5,8	4,9	8,4	7,7	7,9	7,6	6,6
Personer som har deltatt										
Personer som ikke har deltatt/ubesvart										
66,3	67,7	84,6	65,6	64,7	70,1	78,0	66,1	63,5	67,3	63,9
17,7	18,7	0	17,8	19,6	6,9	8,8	18,5	19,2	18,4	16,0
15,9	13,6	15,4	16,7	15,7	23,0	13,2	15,4	17,3	14,3	20,1
Antall som ikke/ubesvart										

Unge og eldre er mere positive til arbeidsmarkedstiltak enn middelaldrende. Personer med høy utdanning er mer skeptiske til effekten av tiltak enn personer med lavere utdanning.

Tabell 4.7.2
Generelt syn på arbeidsmarkedstiltak. Logit-modell.
Avhengig variabel: Tror du arbeidsmarkedstiltak øker muligheten for ordinært arbeid? Ja=1 Nei/Vet ikke=0

	Alle Koeffisient (standard feil)	Beholdningsutvalg Koeffisient (standard feil)	Strømningsutvalg Koeffisient (standard feil)
Konstant	2,94 (0,65)	2,82 (0,76)	1,89 (1,49)
Mann	-0,095 (0,12)	-0,18 (0,16)	0,04 (0,18)
Alder	-0,09** (0,03)	-0,08* (0,04)	-0,02 (0,08)
Alder kvadrert/1000	0,79* (0,42)	0,74 (0,49)	-0,14 (1,00)
Egen tiltakserfaring siste 12 mnd.	0,60*** (0,14)	0,51*** (0,17)	0,80*** (0,23)
Høy utdanning	-0,31* (0,16)	-0,46** (0,23)	-0,16 (0,24)
Lav utdanning	-0,09 (0,14)	-0,16 (0,19)	0,01 (0,21)
Varighet på utstrømnings/intervju- tidspunkt (måneder)	-0,0078*** (0,0026)	-0,0070** (0,0034)	-0,0119*** (0,0046)
N=	1501	836	665

*(**)(***) indikerer signifikans på 10(5)(1) prosent nivå.

5 Konklusjon

Det er grunn til å advare mot å trekke for sterke konklusjoner på bakgrunn av de resultater som er presentert i kapittel 4. Det er særlig fire grunner til dette:

1. Det er svært stort frafall (ca. 70 prosent), både som følge av at de utvalgte fikk anledning til å reserve seg på forhånd, at en del av dem mente de var trukket ut på feilaktig grunnlag, og ved at mange ikke har vært tilgjengelig på telefon eller ikke ville svare når de ble oppringt. Selv om det ikke kan konstateres store skjevheter knyttet til observerbare kjennetegn, er det fare for skjevheter knyttet til egenskaper som har betydning for motivasjon, holdninger og søkeatferd.
2. Mange av spørsmålene er retrospektive. Det innebærer at erindringsfeil kan forekomme.
3. Noen av spørsmålene kan være følsomme. Det er fare for at noen personer ikke har svart helt ærlig på spørsmål knyttet til jobbønsker og søkeatferd.

4. Det er i denne studien ikke gjort noe systematisk forsøk på å skille (partiell) korrelasjon fra kausalitet.

De resultatene vi finner vil vi oppsummere på følgende måte:

1. Nesten alle de arbeidsledige personer vi har snakket med ønsker arbeid. Tre av fire anser at arbeid er noe av det som betyr mest i deres liv. De fleste oppfatter ledighetssituasjonen som problematisk.
2. Økonomiske problemer knyttet til ledighetssituasjonen er en viktig drivkraft i søkeprosessen. Ledige med dagpenger er i større grad passive jobbsøkere (dvs at de ikke har forsøkt å få arbeid de siste fire uker) enn ledige uten dagpenger. Blant dem som søker jobb ser det imidlertid ikke ut til at dagpengene har noen betydning for omfanget av søkeaktiviteten.
3. Om lag en tredel av de arbeidsledige har ikke gjort noe for å skaffe seg arbeid de siste fire ukene. Eldre arbeidsledige søker mindre aktivt enn yngre. Blant arbeidsledige over 60 år er det så godt som ingen søkeaktivitet.
4. Den vanligste måten for arbeidsledige å få jobb på er å ta direkte kontakt med potensielle arbeidsgivere eller å få hjelp av familie og venner. Bare én av 10 fikk jobb med arbeidskontoret som viktigste kanal.
5. Blant dem som fortsatt er arbeidsledige på intervju tidspunktet, er det en klar tendens til at søkeaktiviteten er lavere jo lenger man har vært ledig.
6. De ledige har stor tiltro til at arbeidsmarkedstiltak øker sjansene for å få jobb. De klart mest positive er de som selv har deltatt på slike tiltak.
7. De arbeidsledige har gjennomgående lett etter arbeid svært lenge. Hvis man ser bort fra kortvarige brudd (på inntil 90 dager) var den gjennomsnittlige varigheten for pågående søkeperiode (beholdningen av ledige) ett og et halvt år. Den gjennomsnittlige fullførte varigheten for alle forløp (strømmen ut av ledighet) var om lag ett år.

Referanser

- Arbeidsdirektoratet (1993) Arbeidsmarkedsetat –93. Notat, Arbeidsdirektoratet, Oslo.
- Arbeidsdirektoratet (1995a) *Rekrutteringsundersøkelsen 1993*, Rapport 1995:7, Arbeidsdirektoratet, Oslo.
- Arbeidsdirektoratet (1995b) Evaluering av lønnstilskudd for yrkeshemmede. *Kvartalsrapport 2*, 34-41, Arbeidsdirektoratet, Oslo.
- Arbeidsdirektoratet (1996) Evaluering av arbeidsmarkedsoplæring 1994. *Kvartalsrapport 1*, 44-55, Arbeidsdirektoratet, Oslo.
- Barth, E. og H. Yin (1997) *Geografisk mobilitet og den aktive arbeidsmarkedspolitikken*. Rapport 97:8, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Bratberg, E. og Vaage, K. (1996) Spell Durations with long unemployment insurance period. Working paper No. 0196, Department of Economics, University of Bergen.
- Calmfors, L. og Nymoen, R. (1990) Real wage adjustment and employment policies in the nordic countries. *Economic Policy*, Vol. 11, 398-448.
- Eriksson, T., Jensen, P. og Pedersen, P. J. (1999) Arbejdsløshed og jobsøgning i Danmark. Centre for Labour Market and Social Research, Århus
- Evjen, S. (1995) Lønnsdannelsen i Norge: En analyse av arbeidsmarkedstiltakenes rolle. Hovedoppgave i sosialøkonomi, Universitetet i Oslo.
- Halvorsen, K. (1994) Langtidsarbeidsløshet og depressivitet - betydningen av å komme tilbake i lønnet arbeid. *Søkelys på arbeidsmarkedet* 11, 33-39.
- Halvorsen, K. (1995) Ledighetsmønstre blant langtidsledige. *Samfunnsspeilet* Vol. 9, No. 3, 13-16.
- Hansen, M. N. (1995) Rekrutteringskanaler i det norske arbeidsmarkedet. *Søkelys på arbeidsmarkedet*, Vol. 12, 93-100.
- Hardoy, I. (1994) *Lønnstilskuddsordninger i Norge. En evaluering*. Rapport 94:5, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Hernæs, E., Raaum, O. og Torp, H. (1991) Opplæring gir bedre jobbmuligheter for arbeidsløse. *Søkelys på arbeidsmarkedet*, Vol 8, 17-23.
- Hernæs, E. og Strøm, S. (1996) Heterogeneity and Unemployment Duration. *Labour*, Vol. 10, No. 2, 269-296.
- Holte, H. (1995) *Langtidsarbeidsløses levekår 1991* Rapporter 95/6, Statistisk sentralbyrå, Oslo.
- Johansen, K. (1995) Norwegian Wage Curves. *Oxford Bulletin of Economics and*

- Statistics*, Vol. 57, 229-247.
- Kaul, H. og Kvande, E. (1991) Mestring av arbeidsledighet. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 32, 3-21.
- Kitterød, R. H. (1995) Langtidsledige: Den frigjorte tiden - problem eller mulighet? *Samfunnsspeilet*, Vol. 9, No. 3, 2-8.
- Landfald, Ø., og M. Bråthen (1998) *Evaluering av ordinære arbeidsmarkedstiltak. Dokumentasjon og analyse* Rapporter 98/14, Statistisk sentralbyrå, Oslo.
- Layard, R., Nickell, S. og Jackman, R. (1991) *Unemployment. Macroeconomic performance and the labour market*. Oxford University Press.
- Lilja, R. og Savaja, E. (1999) Sätt at söka arbete, attityder och motivation hos arbets-sökande i Finland. Näringslivets Forskningsinstitut, Helsinki
- Lunde, T. og Borgeraas, E. (1987) Tradisjoner og nye perspektiver i forskning om arbeidsløshet. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 28, 111-142.
- Lyngstad, J. og Roalsø, K.-M. (1997) *Langtidsarbeidsløses inntekter og økonomiske levekår*. Rapporter 97/13, Statistisk sentralbyrå, Oslo.
- Lysetøl, P. M. (1998) Langtidsarbeidsløses reservasjonslønn – en årsak til høy arbeidsløshet? *Søkelys på arbeidsmarkedet*, Vol. 15, No. 2, 175-185.
- Moe, A. (1997) Fra ledighet til sysselsetting. *Søkelys på arbeidsmarkedet* 14:43-54.
- Nickell, S. (1997) Unemployment and Labor Market Rigidities: Europe versus North America. *The Journal of Economic Perspectives*, Vol 11, No. 3, 55-74.
- Nymoen, R., Rødseth, A, Raaum, O. og Wulfsberg, F. (1998) Lønnsdannelse og arbeidsmarkedspolitikk i Norden. Trykket i Raaum, O. (red.): Lønnsdannelse og arbeidsmarkedspolitikk i Norden, Nordisk Ministerråd.
- Opdal, K., Schøne, P og Torp, H. (1997) *Ny jobb i sikte? Evaluering av arbeidsmarkedstiltak basert på registerdata* Rapport 97:14, Institutt for samfunnsforskning, Oslo.
- Pedersen, P. (1990) *Arbeid for trygd i private bedrifter - fiasko eller liv laga?* Rapport. Forut, Tromsø.
- Regnér, H. og Wadensjö, E. (1999) Arbetslösas sökbeteende i Sverige. Institutet för social forskning, SOFI, Stockholms Universitet.
- Roalsø, K.-M. (1995) Inntektstap ved langtidsledighet: Ektefellen en ressurs - også for menn. *Samfunnsspeilet*, Vol. 9, No. 3, 9-12.
- Røed, K., Raaum, O. og Goldstein, H. (1998) Does Unemployment Cause Unemployment? Micro Evidence from Norway. *Applied Economics*. Kommer.
- Røed, K. og Zhang, T. (1998) What Hides Behind the Rate of Unemployment? Micro

- Evidence from Norway. Arbeidsnotat, SNF Oslo.
- Raaum, O. og Torp, H. (1993a) AMO-kurs: Hvem søker, hvem får plass og hvem får jobb etterpå? *Søkelys på arbeidsmarkedet*, Vol. 10, 119-126.
- Raaum, O. og Torp, H. (1993b) Evaluering av AMO-kurs: Sysselsettingseffekter og seleksjon. SNF-Rapport 72/93.
- Raaum, O. og Torp, H. (1997) Bidrar deltakelse på arbeidsmarkedstiltak til å forkorte framtidige arbeidsløshetsperioder? *Norsk Økonomisk Tidsskrift*, Vol. 111, 153-184.
- Raaum, O. og Torp, H. (1998) Inntektseffekter av arbeidsmarkedsoplæringen i Norge. Trykket i Raaum, O. (red.): Lønnsdannelse og arbeidsmarkedspolitik i Norden, Nordisk Ministerråd.
- Raaum, O. og Wulfsberg, F. (1998) Unemployment, Labour Market Programmes and Wages in Norway. Upublisert manuskript.
- Schøne, P. (1997) Arbeidsmarkedstiltak - veien til rikdom? *Søkelys på arbeidsmarkedet* 14:55-62.
- Skjåk, K. K. og Bøyum, B. (1996) *Haldningar til offentlege styresmakter og offentleg verksemd*. Rapport nr 97. Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste, Bergen.
- Sundvoll, A. (1997) *Undersøkelse om velferdsstatens gleder og byrder*. Notater 97/3, Statistisk sentralbyrå, Oslo.
- Teigum, H. (1992), *Levekårsundersøkelsene 1980, 1983, 1987 og 1991* Rapport nr 97. Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste, Bergen.
- Torp, H. (1994) The impact of training on employment: Assessing a Norwegian labour market programme. *Scandinavian Journal of Economics*, Vol 96, 531-550.
- Torp, H. (Red.) (1999) *Dagpengesystemene i Norden og tilpasningen på arbeidsmarkedet*. Kommer.
- Try, S. (1993) Evaluering av arbeidsmarkedstiltak rettet mot unge ledige. Rapport 93:17, Institutt for samfunnsforskning.
- Vassnes, E. (1996) *Evaluering av arbeidsmarkedstiltak - bruk av registerdata*. Notater 96:17, Statistisk sentralbyrå, Oslo.

Vedlegg – Spørreskjemaene

Det ble utarbeidet to spørreskjemaer – ett for beholdningsutvalget og ett for strømningsutvalget. Skjemaene er innholdsmessig svært like, men den eksakte ordlyden i spørsmålene varierer noe. Skjemaene er utformet med tanke på data-assistert telefonintervju (CATI). Det er en omfattende filterstruktur, som fordeler respondentene til ulike spørsmål, avhengig av hva de har svart på foregående spørsmål. I det følgende gjengis de to skjemaene i sin helhet.

<KOMTAR_Ytterligere info om respondenten og APP> avtalen kan legges her

+ 1*
|
+

<TEL> Telefonnummer

+ 2*
|
+

<GEO> Fylke:

Østfold.....	3* 1
Akershus.....	2
Oslo.....	3
Hedmark.....	4
Oppland.....	5
Buskerud.....	6
Vestfold.....	7
Telemark.....	8
Aust-Agder.....	9
Vest-Agder.....	10
Rogaland.....	11
Hordaland.....	12
Sogn og Fjordane.....	13
Møre og Romsdal.....	14
Sør-Trøndelag.....	15
Nord-Trøndelag.....	16
Nordland.....	17
Troms.....	18
Finmark.....	19

<HDIST> Handelsdistrikt

+---+---+---+ 4*
| | | |
+---+---+---+

<KOMNR> Kommunenummer

+---+---+---+---+ 5*
| | | | |
+---+---+---+---+

<NAVN> Navn

+ 6*
|
+

<UKE> dag

MANDAG.....	7* 1
TIRSDAG.....	2
ONSDAG.....	3
TORSDAG.....	4
FREDAG.....	5
LØRDAG.....	6
SØNDAG.....	7

<UKENR> UKENR

+---+---+ 8*
| | |
+---+---+

<RESULT-God dag, mitt navn er %N, og jeg AT> ringer fra Norsk Gallup Institutt.

Kan jeg få snakke med %6.?
Til rett person: Ny presentasjon.
Har du fått et brev fra Arbeidsdirektoratet angående et intervju om arbeidssøking og arbeidsledighet?
(Til intervjuer: Dersom brev ikke mottatt eller forlagt/glemt, gjenta noe av teksten i brevet:)
Vi har nå ringt direkte til din mobiltelefon, og intervjuet vil ta ca.10-12 minutter. Dersom du ikke har mulighet til å gjennomføre intervjuet på mobiltelefonen, vil vi gjerne legge en avtale om å fortsette intervjuet på en annen telefon på et tidspunkt som passer deg.

Intervju.....	9* 1
Ikke svar/telefonsvarer....	2
Nummeret er opptatt.....	3
Nekter!.....	4
Nummeret er ikke i bruk....	5
Respondenten er ikke tilgjengelig i intervjuperiode.....	6
Respondenten er ikke i målgruppe.....	7
Ikke korrekt nummer.....	8
Gjør en avtale.....	9

<NEKTAR-Registrer nektårsak

Andre nekteer for IO..... 10* 1

<SP101S>Hva er din hovedaktivitet nå for tiden, det vil si den siste uken. Er

IO er syk.....	2
Sykdom/dødsfall i IOs familie.....	3
IO er bortreist/ferie.....	4
Ikke tid.....	5
For langt intervju.....	6
Deltar ikke i telefonintervju.....	7
Ikke interessert i temaet..	8
Ikke kompetent.....	9
Ingen nektgrunn oppgitt....	10
Annet.....	11

```

+-----+
| Jeg vil minne om at det du sier i dette intervjuet, ikke vil bli kjent for noen andre, men kun brukt til å lage statistikk. Ikke alle spørsmålene jeg kommer til å stille, passer like godt for deg i din situasjon, men du må likevel prøve å svare så godt det lar seg gjøre. Hvis jeg snakker for fort eller hvis det er noe du ikke hører eller oppfatter, må du bare spørre opp igjen.
+-----+

```

```

+-----+
| A. Om nå-situasjonen
+-----+

```

<SP100S>Vi skal intervjuet et utvalg av personer som var arbeidsledige eller som deltok på tiltak i februar/mars måned.
 Var du arbeidsledig, eller deltok du på tiltak på denne tiden?
 TIL INTERVJUET: TILTAK INKLUDERER ALLE AKTIVITETER ORGANISERT AV ARBEIDSMARKEDSETATEN

Var arbeidsledig i februar/mars.....	11* 1
Deltok på tiltak i februar/mars.....	2
Både og/begge deler i februar/mars.....	3
Var verken arbeidsledig eller på tiltak i februar/mars.....	4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	5

du arbeidsledig, sysselsatt, deltar du på arbeidsmarkedstiltak, er du uføretrygdet eller førtidspensjonert, arbeider du hjemme, eller er du under utdanning (opplæring)?
 ETT SVAR
 VED KOMBINERTE AKTIVITETER, VELGES DEN VIKTIGSTE. SYSSELSATT OMFATER OGSÅ SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE. TILTAK OMFATER ALLE TYPER TILTAK, OGSÅ VERNET ARBEID, ATTFØRINGSTILTAK, TILTAK FOR YRKESHEMMEDE MM.
 BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Arbeidsledig/permittert/midlertidig hjemsendt.....	12* 1
Sysselsatt/heltid/deltid/fast/midlertidig.....	2
Deltar i arbeidsmarkedstiltak/alle typer.....	3
Trygdet/uføretrygdet/førtidspensjonert.....	4
Hjemmearbeidende/gravid....	5
Under utdanning/opplæring..	6
.....	7
.....	8
.....	9
.....	10
.....	11
Sysselsatt og DSA.....	12
Militærtjeneste/siviltjeneste.....	13
Har vært syk/er syk/sykemeldt.....	14
Åpent svar.....	98
Ubesvart/Vet ikke.....	99

Hvis alt.1 i <SP101S>

<SP102S>Når ble du arbeidsledig/permittert? Oppgi måned og år:
 GJELDER NÅ DENNE SISTE GANGEN -- EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

```

+-----+ 13*
| | | | |
+-----+

```

Hvis alt.2 i <SP101S>

<SP103S>Er dette en ordinær jobb som lønnstaker/ansatt, er det arbeid som selvstendig næringsdrivende, er det arbeid i familiebedrift eller er det et arbeidsmarkedstiltak?
 LES OPP OM NØDVENDIG -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Ordinær jobb som lønnstaker/ansatt.....	14* 1
Selvstendig næringsdrivende	2

Hvis alt.4 i <SP101S>

<SP106S>Når ble du trygdet/førtidspensjonert/uføretrygdet? Oppgi måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

```

+-----+ 18*
| | | | |
+-----+

```

Arbeid i familiebedrift
(butikk, gårdsbruk,
verksted mm)..... 3

Arbeidsmarkedstiltak (alle
typer) også vernet arbeid
/tiltak for yrkeshemmede... 4

Åpent svar..... 98

Ubesvart/Vet ikke..... 99

Hvis alt.1, 2, 3 eller annet i <SP103S>

<SP103B>Når begynte du i denne jobben? Oppgi
måned og år:
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 15*
| | | | |
+---+---+---+

Hvis alt.3 i <SP101S> eller alt.4
arb.markedstilt. i <SP103S>

<SP104S>Hva slags tiltak er dette?

AMO-kurs..... 16* 1,
Praksis plass..... 2,
Utplassert/arbeid betalt av
arb.kontor..... 3,
Skole/teoretisk
kurs/jobbsøkerkurs..... 4,
Kurs med praktisk innhold.. 5,
Diverse..... 6,
Åpent svar..... 98,
Ubesvart/Vet ikke..... 99,

<SP105S>Når begynte du i dette tiltaket?
Oppgi måned og år:
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 17*
| | | | |
+---+---+---+

© Copyright Gallup 1998
Gallup

SNF / s86719(3) -- Registrert ledige

Side 3
Dato 23-NOV-98

Hvis kommer an på i <SP121S> eller
nei/ubesvart i <SP122S>

<SP123S>Har du i løpet av de fire siste ukene
forsøkt å få arbeid?

Ja..... 23* 1
Nei..... 2
Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 3

Hvis nei i <SP123S>

<SP124S>Hva er den viktigste grunnen til at
du ikke har forsøkt å få
inntektsgivende arbeid de siste fire
ukene?

Hvis alt.5 i <SP101S>

<SP107S>Når ble du hjemmearbeidende? Oppgi
måned og år:
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 19*
| | | | |
+---+---+---+

Hvis alt.6 i <SP101S>

<SP108S>Når startet du denne utdanningen?
Oppgi måned og år:
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 20*
| | | | |
+---+---+---+

B. Ønsker om arbeid, jobbsøking

Dersom ikke sysselsatt (alt.1, 3, 4, 5, 6,
åpent eller ubesvart) i <SP101S> eller alt.4
i <SP103S>

<SP121S>Ønsker du (ordinært) inntektsgivende
arbeid?

Ja..... 21* 1
Nei..... 2
Kommer an på..... 3
Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 4

Hvis ja i <SP121S>

<SP122S>Har du en jobb «på hånden» som du
skal begynne i, eller en avtale om å
begynne i en jobb?

Ja..... 22* 1
Nei..... 2
Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 3

<SP125S>Hvor lenge har du forsøkt å få
arbeid? Antall hele måneder
TIL INTERVJUER: 1-2 UKER=0
3-6 UKER=1
7-10 UKER= 2

+---+---+ 25*
| | |
+---+---+

Hvis nei/husker ikke i <SP121S>

<SP126S>Hva er den viktigste grunnen til at
du ikke ønsker inntektsgivende
arbeid?
KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
PREKODET LISTE

Får ikke daghjemsplass/bar-
nehage/mangler barnetilsyn. 26* 1

KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE	
Får ikke daghjemsplass/bar- nehage/mangler barnetilsyn. 24* 1	
Dårlig helse/er arbeidsufør/trygdet..... 2	
Er opptatt med omsorgsarbeid barn/eldre/hjemmearbeid/er gravid..... 3	
Er under utdanning/ opplæring..... 4	
Har gitt å finne en jobb... 5	
-..... 6	
--..... 7	
---..... 8	
----..... 9	
-----..... 10	
Ønsker ikke arbeid..... 11	
Sysselsatt/etablerer..... 12	
På tiltak..... 13	
Verneplikt..... 14	
Høy alder/pensjonert..... 15	
Ikke kvalifisert/ikke passende arbeid/må flytte.. 16	
Åpent svar..... 98	
Ubesvart/Vet ikke..... 99	
<hr/>	
Hvis ja i <SP123S>	

Dårlig helse/er arbeidsufør/trygdet..... 2	
Er opptatt med omsorgsarbeid barn/eldre/hjemmearbeid/er gravid..... 3	
Er under utdanning/opplæring..... 4	
Har gitt opp å finne en jobb..... 5	
Er ikke interessert i å arbeide..... 6	
-..... 7	
--..... 8	
---..... 9	
----..... 10	
-----..... 11	
Sysselsatt/etablerer..... 12	
Høy alder/førtidspensjonert 13	
Åpent svar..... 98	
Ubesvart/Vet ikke..... 99	
<hr/>	
+-----+ D. Søkestrategier +-----+	
Hvis ja i <SP123S>	
+-----+	
Jeg skal nå stille noen spørsmål som gjelder jobbsøking og nevne forskjellige måter å søke jobb på. De første spørsmålene gjelder de siste fire ukene. +-----+	

<SP201S>Har du lest stilling-ledig-annonser i aviser, tidsskrifter, på tv eller internet de siste fire ukene?	
Ja..... 27* 1	
Nei..... 2	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3	
<hr/>	
Hvis nei i <SP201S>	
<SP202S>Hvor mange uker er det siden du sist leste slike annonser? TIL INTERVJUER: ALDRI LEST/VET IKKE/NEKTER = 0	
+---+ 28* +---+	
<hr/>	
Hvis ikke 0 eller ubesvart i <SP202S>	
<SP202 SB> Har du svart på slike annonser, dvs. tatt kontakt med arbeidsgiveren som annonserte?	

Hvis ja i <SP204S>	
<SP205S>Omtrent hvor mange slike annonser har du svart på i løpet av de siste fire ukene? ANTALL SISTE FIRE UKER	
+---+ 32* +---+	
<hr/>	
Hvis ja i <SP202SB> eller <SP204S>	
<SP206S>Er du som følge av slike svar på annonser blitt kontaktet av arbeidsgivere for å diskutere en mulig jobb? (Telefonsamtale, innkalling til intervju ol lign)	
Ja..... 33* 1	
Nei..... 2	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3	
<hr/>	
<SP207S>Har du oppsøkt eller tatt kontakt med arbeidskontoret eller/	

Ja..... 29* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP202SB>

<SP203S>Hvor mange uker er det siden du
 svarte på slike annonser?
 ANTALL UKER

+---+---+ 30*
 | | |
 +---+---+

Hvis ja i <SP201S>

<SP204S>Har du i løpet av de fire siste ukene
 svart på slike
 stilling-ledig-annonser, dvs tatt
 kontakt med arbeidsgiveren som
 annonserte?

Ja..... 31* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

arbeidsformidlingen i løpet av de
 siste fire ukene?

Ja..... 34* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis ja i <SP207S>

<SP208S>Hvor mange ganger har du oppsøkt
 eller tatt kontakt med
 arbeidsformidlingen de siste fire
 ukene?
 ANTALL GANGER SISTE FIRE UKER

+---+---+ 35*
 | | |
 +---+---+

Hvis nei i <SP207S>

<SP209S>Hvor lenge siden er det du sist
 kontaktet eller oppsøkte
 arbeidsformidlingen?
 ANTALL UKER SIDEN

+---+---+ 36*
 | | |
 +---+---+

<SP210S>Har du i løpet av de siste fire ukene
 på eget initiativ tatt direkte
 kontakt med mulige arbeidsgivere --
 via telefon, brev eller ved personlig
 frammøte for å forhøre deg om
 jobbmuligheter?

Ja..... 37* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

<SP216S>Har du i løpet av denne perioden som
 arbeidssøker fått jobbtilbud som du
 har sagt nei til?

Ja..... 42* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis ja i <SP216S>

<SP217S>Sist gang du sa nei til et
 jobbtilbud, hva var den viktigste
 grunnen til at du ikke tok jobben?
 KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
 PREKODET LISTE

Jobben/ arbeidsoppgavene
 /arbeidsmiljøet passet meg
 ikke..... 43* 1
 Arbeidstiden passet meg
 ikke
 /heltid/deltid/skift/turnus 2
 Arbeidsreisen var for lang. 3

<SP211S>Har du i løpet av de siste fire ukene
 vært i kontakt med vikarbyrå eller
 utleiefirma med sikte på å få jobb?

Ja..... 38* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Jobben var for dårlig
 betalt/jeg vil ha høyere
 lønn..... 4
 Jobben var for usikker
 /bare midlertidig /vikariat 5
 Jeg var ikke villig til å
 flytte..... 6
 -..... 7

<SP213S>Hvor mange timer har du omtrent brukt
 på aktiv jobb-søking siste fire
 ukene?
 TIMER SISTE FIRE UKENE

+---+---+ 39*
 | | | | |
 +---+---+

+-----+ La meg nå spørre om hele denne perioden som arbeidssøker. +-----+	
<SP212S>Har du i løpet av denne perioden spurt venner, familie, kjente eller gamle kolleger, om de kan skaffe deg jobb?	
Ja..... 40* 1	
Nei..... 2	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3	

<SP215S>Har du i løpet av denne perioden som arbeidssøker forsøkt å starte egen virksomhet for på den måten å få inntektsgivende arbeid?	
Ja..... 41* 1	
Nei..... 2	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3	

-----	8
-----	9
-----	10
Hadde jobb/tilbud om jobb/utsikt til bedre jobb.	11
Omsorgsarbeid/ gravid.....	12
Dårlig helse.....	13
Utdanning/kurs.....	14
Ikke kvalifisert.....	15
Ikke barnepass.....	16
Etablerte egen virksomhet..	17
Åpent svar.....	98
Ubesvart/Vet ikke.....	99

+-----+ Se tilbake på hele perioden du har vært arbeidssøker. +-----+	

<SP218S>Totalt sett, hvor mye tid og krefter bruker du på jobbsøking nå sammenliknet med hva du gjorde den første tiden du var arbeidsledig? Bruker du mer mer tid og krefter nå enn før, eller bruker du mindre?	
Brukt mer tid å krefter nå enn den første tiden..... 44* 1	
Brukt mindre tid og krefter nå enn den første tiden.... 2	
Like mye tid og krefter siste nå som den første tiden..... 3	
Har ikke vært arbeidsledig så lenge..... 4	
Husker ikke/nekter..... 5	

<SP219S>Hva tror du om dine muligheter til å få arbeid? Er de bedre eller dårliger nå sammenliknet med den første tiden du var arbeidsledig?	
Bedre nå enn før..... 45* 1	
Dårligere nå enn før..... 2	
Uendret..... 3	
Har ikke vært arbeidsledig så lenge..... 4	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5	

<SP220S>Hvor lang tid tror du det vil gå før du har skaffet deg en ny jobb? BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE	
Ikke aktuelt..... 46* 1	
Fire uker eller mindre..... 2	

Hvis sysselsatt (alt.2) i <SP101S> eller ja i <SP122S>	
+-----+ Det vil si de siste fire ukene før du fikk tilbud om den jobben du har nå +-----+	
Hvis trygdet (alt.4) i <SP101S> og ikke ja i <SP122S>	
+-----+ Det vil si de siste fire ukene før du ble trygdet /ufør +-----+	
Hvis hjemmearbeidende (alt.5) i <SP101S> og ikke ja i <SP122S>	
+-----+ Det vil si de siste fire ukene før du bestemte deg for å bli hjemmearbeidende +-----+	
Hvis under utdanning (alt.6) i <SP101S> og ikke ja i <SP122S>	
+-----+ Det vil si de siste fire ukene før du bestemte deg for å begynne den utdanningen du nå holder på med +-----+	
Hvis ikke ja i <SP123S>	
<SP252S>Leste du stilling-ledig-annonser i aviser, tidsskrifter, på tv eller internet i løpet av disse siste fire ukene?	
Ja..... 47* 1	
Nei..... 2	
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3	

Hvis ja i <SP252S>	

1-2 måneder.....	3
3-6 måneder.....	4
7-12 måneder.....	5
Mer enn ett år.....	6
Aldri.....	7
Åpent svar.....	98
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	99

```

+-----+
| Jeg skal nå stille noen spørsmål som |
| gjelder jobbsøking og nevne forskjellige |
| måter å søke jobb på. De første |
| spørsmålene gjelder de siste fire ukene |
| du var aktiv jobbsøker. |
+-----+

```

<SP253S>Svarte du på slike stilling-ledig-annonser, dvs tok du kontakt med arbeidsgiveren som annonserte i løpet av de siste fire ukene?

Ja.....	48* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

Hvis ja i <SP253S>

<SP254S>Omtrent hvor mange slike annonser svarte du på i løpet av de siste fire ukene?

+++++ 49*
+++++

Hvis ikke ja i <SP123S>

<SP255S>Oppsøkte eller tok du kontakt med arbeidskontoret eller arbeidsformidlingen i løpet av de siste fire ukene?

Ja.....	50* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

Hvis ja i <SP255S>

<SP256S>Hvor mange ganger oppsøkte eller tok du kontakt med arbeidsformidlingen de siste fire ukene?

+++ 51*
+++

Hvis ikke ja i <SP123S>

<SP257S>Tok du i løpet av de siste fire ukene på eget initiativ direkte kontakt med mulige arbeidsgivere -- via telefon, brev eller ved personlig fram møte for å forhøre deg om jobbmuligheter?

Ja.....	52* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

<SP258S>Tok du i løpet av de siste fire ukene kontakt med vikarbyrå eller utleiefirma med sikte på å få jobb?

Ja.....	53* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

<SP260S>Hvor mange timer brukte du omtrent på aktiv jobb-søking de siste fire ukene?

+++++ 54*
+++++

```

+-----+
| La meg nå spørre om hele perioden som |
| arbeidssøker. |
+-----+

```

Hvis ikke ja i <SP123S>

<SP259S>Spurte du i løpet av denne perioden venner, familie, kjente eller gamle kolleger, om de kunne skaffe deg jobb?

Ja.....	55* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

<SP262S>Førsøkte du i løpet av denne peroden som arbeidssøker å starte egen virksomhet for på den måten å få inntektsgivende arbeid?

Ja.....	56* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

<SP263S>Fikk du i løpet av denne perioden som arbeidssøker jobbtillbud som du sa nei til?

Ja.....	57* 1
Nei.....	2
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	3

Hvis ja i <SP263S>

<SP264S>Sist gang du sa nei til et jobbtilbud, hva var den viktigste grunnen til at du ikke tok jobben?
KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

jobben/ arbeidsoppgavene /arbeidsmiljøet passet meg ikke..... 58* 1

arbeidstiden passet meg ikke /heltid/deltid/skift/turnus 2

arbeidsreisen var for lang. 3

jobben var for dårlig betalt/jeg vil ha høyere lønn..... 4

jobben var for usikker /bare midlertidig /vikariat 5

jeg var ikke villig til å flytte..... 6

..... 7

--..... 8

---..... 9

----..... 10

Hadde jobb/tilbud om jobb/utsikter til bedre jobb..... 11

Omsorgsarbeid/gravid..... 12

Dårlig helse..... 13

Utdanning/kurs..... 14

Ikke kvalifisert..... 15

Ikke barnepass..... 16

Etablerte egen virksomhet.. 17

Åpent svar..... 98

Ubesvart/Vet ikke..... 99

<SP265S>Totalt sett, hvor mye tid og krefter brukte du på jobbsøking den siste tiden sammenliknet med hva du gjorde den første tiden du var arbeidsledig? Brukte du mer mer tid og krefter (den siste tiden) enn før, eller brukte du mindre?

Brukte mer tid å krefter på slutten enn i begynnelsen.. 59* 1

Brukte mindre tid og krefter på slutten enn i begynnelsen..... 2

Like mye tid og krefter på slutten som i begynnelsen.. 3

Har ikke vært arbeidsledig så lenge..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

+-----+
| E. Om forrige jobb |
+-----+

Hvis alt.1, 3, 4, 5, 6, åpent eller ubesvart i <SP101S> eller alt. 4 i <SP103S> og ikke ja i <SP122S>

<SP301 Har du tidligere hatt lønnet arbeid?

Ja..... 60* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP301SA>

<SP301 Den siste jobben du hadde, når SB> sluttet du i den?
ANGI MÅNED OG ÅR -- EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 61*
| | | | |
+---+---+---+

Hvis sysselsatt (alt.2) i <SP101S> eller ja i <SP122S>

<SP302 Har du tidligere, dvs. før den jobben SA> du har nå, hatt lønnet arbeid?

Ja..... 62* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke..... 3

+-----+
| Se tilbake på hele perioden du var |

Hvis ja i <SP302SA>

<SP302 Den siste jobben du hadde før den
SB> jobben du har nå, når sluttet du i
den?
ANGI MÅNED OG ÅR -- EKS. 0298 ER
FEBRUAR 1998

```

+---+---+---+ 63*
|   |   |   |
+---+---+---+

```

Hvis ja i <SP301SA> eller <SP302SA>

<SP303S>Var det heltidsjobb eller
deltidsjobb?

Heltid..... 64* 1

Deltid..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 3

<SP304S>Var det en midlertidig jobb?
TIL INTERVJUER: MIDLERTIDIG JOBB
INKLUDERER VIKARIAT OG TIDSBEGRENSET
ENGASJEMENT, MEN IKKE PRØVETID

Ja..... 65* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 3

+-----+
| Hvor lenge hadde du den jobben? |
+-----+

<SP305 Antall år
SA> HVIS MINDRE ENN 1 ÅR, REGISTRER 0

```

+---+---+ 66*
|   |   |
+---+---+

```

<SP305 Antall måneder

```

+---+---+ 67*
|   |   |
+---+---+

```

<SP306S>Hva var årsaken til at du sluttet i
denne jobben?
BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Ble sagt opp/lite
arbeid/nedleggelse..... 68* 1

Midlertidig jobb/vikariat.. 2

Jeg sa opp/ sluttet
frivilling..... 3

..... 4

..... 5

..... 6

..... 7

..... 8

..... 9

..... 10

Dårlig helse/sykemeldt/ald-
er/pensjonering..... 11

Permittert/har ikek sluttet 12

Omsorgsarbeid/svangerskap.. 13

Skole..... 14

Verneplikt..... 15

Flytting..... 16

Åpent svar..... 98

Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 99

Hvis ble sagt opp i <SP306S>

<SP307S>Ble du varslet på forhånd om at du
ville miste jobben?

Ja..... 69* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 3

Hvis ja i <SP307S>

<SP308S>Hvor lang tid i forveien ble du
varslet/hvor lang oppsigelsestid fikk
du?

Mindre enn 4 uker..... 70* 1

1-2 måneder..... 2

3-4 måneder..... 3

Lengre enn 4 måneder..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet
ikke..... 5

	<SP324S>Det å kutte ned det personlige forbruket	
	I stor grad.....	74* 1
	I noen grad.....	2
	I liten grad.....	3
	Ikke i det hele tatt.....	4
	Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	5
<SP309S>Når begynte du å søke ny jobb? (før du ble varslet, etter at du ble varslet men før du sluttet, da du sluttet eller senere) BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE		
Før jeg ble varslet/før jeg visste jeg skulle slutte...		71* 1
Etter at jeg ble varslet, dvs i oppsigelsestiden/var-selerioden.....		2
Da jeg sluttet.....		3
Etter at eg sluttet.....		4
Åpent svar.....		98
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....		99
+-----+ F. Konsekvenser +-----+		
	<SP325S>Det å slippe å arbeide	
	I stor grad.....	75* 1
	I noen grad.....	2
	I liten grad.....	3
	Ikke i det hele tatt.....	4
	Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	5
	+-----+ Jeg skal nå lese opp noen mulige fordeler ved å gå arbeidsledig. I hvor stor grad opplevde du noen av disse fordelene, i stor grad, i noen grad, i liten grad, eller ikke i det hele tatt? +-----+	
	<SP325 Det å få bedre tid til å være sammen SB> med familie og venner	
	I stor grad.....	76* 1
	I noen grad.....	2
	I liten grad.....	3
	Ikke i det hele tatt.....	4
	Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	5
<SP322S>Det å miste kontakt med arbeidskamerater og kolleger		
I stor grad.....		72* 1
I noen grad.....		2
I liten grad.....		3
Ikke i det hele tatt.....		4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....		5
+-----+ G. Om reservasjonskrav til jobben +-----+		
	Hvis nei/ubesvart i <SP122S>	
<SP323S>Det å få dårligere helse		
I stor grad.....		73* 1
I noen grad.....		2
I liten grad.....		3
Ikke i det hele tatt.....		4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....		5
	<SP341S>Tenk deg at du fikk et tilbud om en jobb i morgen. Hvor raskt kunne du begynne å arbeide, dersom du fikk et godt jobbtilbud? KUN ETT SVAR	
	Med en gang, i løpet av 1-3 uker.....	77* 1
	Tidligst om 1 måned.....	2
	Uaktuelt/ønsker ikke jobb..	3
	Husker ikke/Ubesvart/vet...	4
© Copyright Gallup 1998 Gallup SNF / s86719(3) -- Registrert ledige Side 11 Dato 23-NOV-98		
Hvis alt.1, 2 eller 4 i <SP341S>		
<SP342S>Hvilke krav ville du sette til jobben, for at du skulle godta tilbudet? Kan du godta et tilbud om heltidsjobb på dagtid?	Hvia ja i <SP345SC>	

Ja..... 78* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Ubesart..... 3

<SP343S>Hva med en deltidsjobb på dagtid?

Ja..... 79* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Ubesart..... 3

<SP344S>Kan du godta et tilbud om en jobb med kveldsvakter?

Ja..... 80* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Ubesart..... 3

<SP345 Hva med reisetid?
 SA> Kan du godta 1 time daglig reisetid -- totalt fram og tilbake?

Ja..... 81* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvia ja i <SP345SA>

<SP345 Kan du godta 2 timer?

Ja..... 82* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvia ja i <SP345SB>

<SP345 Kan du godta 3 timer?

Ja..... 83* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP345 Kan du godta 4 timer?

Ja..... 84* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP346S>Kunne du godta et jobbtilbud som innebærer at du må ukependle eller flytte til en annen del av landet?

Ja..... 85* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Husker ikke/Ubesart..... 3

<SP347S>Kunne du godta et jobbtilbud som ville kreve omskolering og opplæring?

Ja..... 86* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Ubesart..... 3

<SP347B>Kunne du godta et jobbtilbud med arbeidsoppgaver som er mindre kvalifisert enn det som tilsvarer din utdanning og erfaring?

Ja..... 87* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke /kommer an på /Ubesart..... 3

<SP349 Hvor høy lønn tror du at du vil få, SA> hvis du finner en jobb i løpet av noen uker? Angi bruttolønn før skatt
 TIL INTERVJUER: NEKTER/VET IKKE = 0
 -- REGISTRER BELØPET I HELE KRONER

+-----+ 88*
 | | | | | | | | | |
 +-----+

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP349SA>

<SP349 Er dette pr. time, uke, måned eller SB> år?
 BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Pr. time..... 89* 1
 Pr. uke..... 2
 Pr måned..... 3
 Pr. år..... 4

H. Om arbeidskontoret og aktive arbeidsmarkedstiltak

<SP360S>I løpet av de siste 12 månedene hvor mange arbeidsmarkedstiltak har du deltatt på?
 TIL INTERVJUER: IKKE DELTATT = 0

+-----+ 91*
 | | | | |
 +-----+

-.....	5	
--.....	6	Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP360S>
---.....	7	<SP361S>Tror du din deltagelse på arbeidsmarkedstiltak har økt dine muligheter til å få ordinært arbeid?
----.....	8	
-----.....	9	Ja..... 92* 1
-----.....	10	Nei..... 2
-----.....	11	Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3
Pr. 14. dag.....	12	
-----.....	13	Hvis ja i <SP361S>
-----.....	14	<SP362S>Tror du det har hatt svært stor effekt, nokså stor effekt eller liten effekt?
Pr dag.....	15	
Åpent svar.....	98	Svært stor..... 93* 1
Ubesvart/Vet ikke.....	99	Nokså stor..... 2
		Liten effekt..... 3
		Ubesvart/Vet ikke..... 4
<p><SP348 Hva er den laveste lønnen du kan godta? Bruk samme benevning som i SA> foregående spørsmål. TIL INTERVJUER: NEKTER/VET IKKE = 0 -- REGISTRER BELØPET I HELE KRONER</p>		
<pre> +---+---+---+---+---+---+ 90* +---+---+---+---+---+---+ </pre>		<p><SP364S>Mer generelt, tror du slike arbeidsmarkedstiltak øker deltakernes muligheter for å få ordinært arbeid?</p> <p>Ja..... 94* 1</p> <p>Nei..... 2</p> <p>Ubesvart/Vet ikke..... 3</p>

Hvis svart 0 i <SP360S>		Hvis arbeidsledig eller på tiltak (alt.1 og 3) i <SP101S> eller alt.4 i <SP103S>
<SP365S>Hva er årsaken til at du ikke har deltatt på arbeidsmarkedstiltak?		<SP400S>Da du ble arbeidsledig denne gangen, søkte du da om dagpenger, dvs arbeidsledighetstrygd?
KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE		
Har vært opptatt med andre ting omsorgsarbeid/hjemmearbeid/småjobber/ frivillig arbeid.....	95* 1	Ja..... 97* 1
Har ikke fått tilbud/ har ikke fått tilbud om tiltak som passer.....	2	Nei..... 2
Har ikke interesse av å gå på tiltak.....	3	Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3
Det er for dårlig betalt /lav lønn /kurspenger.....	4	
-.....	5	Hvis ja i <SP400S>
		<SP402S>Fikk du innvilget dagpenger (arbeidsledighetstrygd)?
		Ja..... 98* 1
		Nei..... 2

--..... 6
 ---..... 7
 ----..... 8
 -----..... 9
 -----..... 10
 Kort arbeidsledig..... 11
 Har hatt jobb/permittert... 12
 Opptatt med studier..... 13
 Høy alder/dårlig helse/sykemeldt/pensjonert. 14
 Har deltatt tidligere..... 15
 Ikke behov..... 16
 Ikke kvalifisert..... 17
 Åpent svar..... 98
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 99

<SP366S>Tror du slike arbeidsmarkedstiltak øker deltakernes mulighetene for å få ordinært arbeid?

Ja..... 96* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

+-----+
 | I. Om inntekt i arbeidsledighetsperioden |
 +-----+

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP402S>

<SP403S>Har du fått dagpenger i hele arbeidsledighetsperioden fram til nå?

Ja..... 99* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis nei i <SP403S>

<SP404S>Når fikk du siste gang utbetalt dagpenger? Oppgi måned og år:

+---+---+---+---+ 100*
 | | | | |
 +---+---+---+---+

Hvis ja i <SP403S> eller ikke 0 eller ubesvart i <SP404S>

<SP405> Hvor mye fikk du utbetalt netto i SA> dagpenger siste gang du fikk dagpenger?
 SKRIV 0 HVIS INGEN UTBETALING - REGISTRER BELØPET I HELE KRONER

+---+---+---+---+ 101*
 | | | | |
 +---+---+---+---+

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP405SA>
 <SP405> Var dette for en 14-dagers periode?

Ja..... 102* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP406S>Har du fått omtrent det samme beløpet i hele perioden, fikk du mer i begynnelsen enn nå sist, eller fikk du mindre i begynnelsen enn nå sist?

Omtrent det samme hele tiden..... 103* 1
 Mer i begynnelsen..... 2
 Mindre i begynnelsen..... 3
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 4

<SP407S>Har du fått økonomisk sosialhjelp fra kommunen eller sosialkontoret i denne perioden som arbeidsledig?

<SP410S>Hvordan er økonomien nå som du er arbeidsledig? Vil du for eksempel ha problemer med å klare en uforutsett regning på 2000 kroner?

Ja, ville hatt problemer... 107* 1

Nei, ville ikke hatt problemer..... 2

Husker ikke/vet ikke/Ubesvart..... 3

Hvis ikke arbeidsledig arbeidssøker i <SP101S> og ikke alt.4 i <SP103S>

<SP430S>Da du ble arbeidsledig sist gang, søkte du da om dagpenger, dvs arbeidsledighetstrygd?

Ja..... 108* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP430S>

Ja..... 104* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP407S>

<SP408S>Har du fått slik hjelp i hele perioden, fikk du det i begynnelsen av perioden, eller har du fått det nå i den senere tid?

Hele perioden..... 105* 1
 I begynnelsen..... 2
 På slutten..... 3
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 4

<SP409S>Har du i denne perioden som arbeidsledig hatt småjobber eller andre ekstrainntekter?

Ja..... 106* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP432S>Fikk du innvilget dagpenger (arbeidsledighetstrygd)?

Ja..... 109* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP432S>

<SP433S>Fikk du dagpenger i hele arbeidsledighetsperioden?

Ja..... 110* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis nei i <SP433S>

<SP434 Når fikk du siste gang utbetalt SA> dagpenger? Oppgi måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

```

+---+---+---+---+ 111*
|   |   |   |   |
+---+---+---+---+
```

Hvis ja i <SP433S> eller ikke 0 eller ubesvart i <SP434SA>

<SP435 Hvor mye fikk du utbetalt netto i SA> dagpenger/arbeidsledighetstrygd siste gang du fikk dagpenger?
 SKRIV 0 HVIS INGEN UTBETALING -- REGISTRER BELØPET I HELE KRONER

```

+---+---+---+---+ 112*
|   |   |   |   |
+---+---+---+---+
```

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP435SA>

<SP435 Var dette for en 14-dagers periode?

Ja..... 113* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP436S>Fikk du omtrent det samme beløpet i hele perioden, fikk du mer i begynnelsen enn på slutten, eller fikk du mindre i begynnelsen enn på slutten?

Omtrent det samme hele tiden..... 114* 1
 Mer i begynnelsen..... 2
 Mindre i begynnelsen..... 3
 Husker ikke/Ubesvart/Vet

<SP439S>Hadde du i perioden som arbeidsledig småjobber eller andre ekstrainntekter?

Ja..... 117* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP440S>Hvordan var økonomien i denne perioden da du var arbeidsledig arbeidssøker? Ville du for eksempel hatt problemer med å klare en uforutsett regning på 2000 kroner?

Ja, ville hatt problemer... 118* 1
 Nei, ville ikke hatt problemer..... 2
 Husker ikke/vet ikke/Ubesvart..... 3

```

+-----+
|                   |
|                   |
+-----+
|                   |
|                   |
+-----+
```

J. Bakgrunn

```

+-----+
|                   |
|                   |
+-----+
```

Hvor mange år har du hatt inntektsgivende arbeid -- heltid eller deltid -- etter at du avsluttet utdanningen din?

ikke..... 4

<SP437S>Fikk du økonomisk sosialhjelp fra kommunen eller sosialkontoret i den perioden du var arbeidsledig?

Ja..... 115* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP437S>

<SP438S>Fikk du slik hjelp i hele perioden, fikk du det i begynnelsen av perioden, eller fikk du det på slutten av perioden?

Hele perioden..... 116* 1

I begynnelsen..... 2

På slutten..... 3

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 4

<SP502 Angi år -- 0-hvis ingen yrkeserfaring

+---+ 119*
| | |
+---+

<SP502 Angi måneder -- 0-hvis ingen yrkeserfaring SB>

+---+ 120*
| | |
+---+

<SP505S>Hva er din familiesituasjon? er du gift, samboende, eller enslig?

Gift..... 121* 1

Samboende..... 2

Enslig/skilt/separert/enke(mann)..... 3

Ubesvart/Vet ikke..... 4

Hvis gift/samboende i <SP505S>

<SP506S>Er din samboer/ektefelle sysselsatt, arbeidsledig, hjemmearbeidende eller annet?
BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Sysselsatt (heltid /deltid) 122* 1

Arbeidsledig /permittert/ midlertidig hjemsendt..... 2

Hjemmearbeidende /omsorg for andre..... 3

Førtidspensjonert /uføretrygdet..... 4

På tiltak..... 5

Under utdanning..... 6

Åpent svar..... 98

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 99

<SP507S>Har du forsørgeransvar for barn?
SOM BARN REGNES BARN UNDER 18

Ja..... 123* 1

Nei..... 2

Vet ikke/Ubesvart..... 3

Hvis ja i <SP507S>

<SP508S>Hvor mange barn har du forsørgeransvar for?

+---+ 124*
| | |
+---+

+-----+
| Her følger noen synspunkter på lønnet |
| arbeid. er du helt enig, delvis enig, |
| eller uenig i følgende (svaralternativene |
| gjentas om nødvendig): |
+-----+

<SP521S>Det er svært viktig for deg å ha et arbeid.

Helt enig..... 126* 1

Delvis enig..... 2

Verken enig eller uenig.... 3

Uenig..... 4

Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP522S>Selv om du vant en stor sum penger ville du arbeide.

Helt enig..... 127* 1

Delvis enig..... 2

Verken enig eller uenig.... 3

Uenig..... 4

Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP523S>Noe av det som betyr mest i ditt liv, er arbeidet.

Helt enig..... 128* 1

Delvis enig..... 2

Verken enig eller uenig.... 3

Uenig..... 4

Ubesvart/Vet ikke..... 5

Hvis ikke 0 eller ubesvart i <SP508S>

<SP509S>Hva er det yngste barnets alder?
ALDER /HELE ÅR

+---+---+ 125*
| | |
+---+---+

+-----+
| K. Arbeidsinvolvering |
+-----+

DA HAR JEG INGEN FLERE SPØRSMÅL TIL DEG
TUSEN TAKK OG FORTSATT GOD %A

TRYKK <RETURN> FOR NESTE INTERVJU
ELLER TAST ESC16S FOR Å LOGGE UT

<KOMTAR_Ytterligere info om respondenten og
APP> avtalen kan legges her

+ 1*
|
+

<TEL> Telefonnummer

+ 2*
|
+

<GEO> Fylke:

Østfold.....	3* 1
Akershus.....	2
Oslo.....	3
Hedmark.....	4
Oppland.....	5
Buskerud.....	6
Vestfold.....	7
Telemark.....	8
Aust-Agder.....	9
Vest-Agder.....	10
Rogaland.....	11
Hordaland.....	12
Sogn og Fjordane.....	13
Møre og Romsdal.....	14
Sør-Trøndelag.....	15
Nord-Trøndelag.....	16
Nordland.....	17
Troms.....	18
Finnmark.....	19

<HDIST> Handelsdistrikt

+---+---+---+ 4*
| | | |
+---+---+---+

<KOMNR> Kommunenummer

+---+---+---+---+ 5*
| | | | |
+---+---+---+---+

(c) Copyright Gallup 1998

Sidel

Gallup

SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Dato 23-NOV-98

<NEKTAR> Registrer nektårsak

Andre nekteer for IO.....	10* 1
IO er syk.....	2

<NAVN> Navn

+ 6*
|
+

<UKE> dag

MANDAG.....	7* 1
TIRSDAG.....	2
ONSDAG.....	3
TORSDAG.....	4
FREDAG.....	5
LØRDAG.....	6
SØNDAG.....	7

<UKENR> UKENR

+---+---+ 8*
| | |
+---+---+

<RESULT-God dag, mitt navn er %N, og jeg
AT> ringer fra Norsk Gallup Institutt.

Kan jeg få snakke med %6.?
Til rett person: Ny presentasjon.
Har du fått et brev fra
Arbeidsdirektoratet angående et
intervju om arbeidssøking og
arbeidsledighet?
(Til intervjuer: Dersom brev ikke
mottatt eller forlagt/glemt, gjenta
noe av teksten i brevet:)
Vi har nå ringt direkte til din
mobiltelefon, og intervjuet vil ta
ca.10-12 minutter. Dersom du ikke har
mulighet til å gjennomføre intervjuet
på mobiltelefonen, vil vi gjerne
legge en avtale om å fortsette
intervjuet på en annen telefon på et
tidspunkt som passer deg.

Intervju.....	9* 1
Ikke svar/telefonsvarer....	2
Nummeret er opptatt.....	3
Nekter!.....	4
Nummeret er ikke i bruk....	5
Respondenten er ikke tilgjengelig i intervjuperiode.....	6
Respondenten er ikke i målgruppe.....	7
Ikke korrekt nummer.....	8
Gjør en avtale.....	9

<SP101F>Hva er din hovedaktivitet nå for
tiden, det vil si den siste uken. Er
du arbeidsledig, sysselsatt, deltar
du på arbeidsmarkedstiltak, er du
uføretrygdet eller førtidspensjonert,

Sykdom/dødsfall i IOs familie.....	3
IO er bortreist/ferie.....	4
Ikke tid.....	5
For langt intervju.....	6
Deltar ikke i telefonintervju.....	7
Ikke interessert i temaet..	8
Ikke kompetent.....	9
Ingen nektgrunn oppgitt....	10
Annet.....	11

+-----+
| Jeg vil minne om at det du sier i dette intervjuet, ikke vil bli kjent for noen andre, men kun brukt til å lage statistikk. Ikke alle spørsmålene jeg kommer til å stille, passer like godt for deg i din situasjon, men du må likevel prøve å svare så godt det lar seg gjøre. Hvis jeg snakker for fort eller hvis det er noe du ikke hører eller oppfatter, må du bare spørre opp igjen.
+-----+

+-----+
| A. Om nå-situasjonen
+-----+

<SP100F>Vi skal intervjuet et utvalg av personer som var arbeidsledige eller som deltok på tiltak i februar/mars måned.
Var du arbeidsledig, eller deltok du på tiltak på denne tiden?
TIL INTERVJUER: TILTAK INKLUDERER ALLE AKTIVITETER ORGANISERT AV ARBEIDSMÅKEDSETATEN.

Var arbeidsledig i februar/mars.....	11* 1
Deltok på tiltak i februar/mars.....	2
Både og/begge deler i februar/mars.....	3
Var verken arbeidsledig eller på tiltak i februar/mars.....	4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke.....	5

Hvis alt. 2 i <SP101F>

<SP103F>Når begynte du i den jobben du har nå? Oppgi måned og år:
GJELDER NÅ DENNE SISTE GANGEN
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 14*
+---+---+---+

<SP104F>Hva slags tiltak er dette?

arbeider du hjemme, eller er du under utdanning (opplæring)?
ETT SVAR
VED KOMBINERTE AKTIVITETER, VELGES DEN VIKTIGSTE. SYSSELSATT OMFATTER OGSÅ SELVSTENDIG NÆRINGSDRIVENDE. TILTAK OMFATTER ALLE TYPER TILTAK, OGSÅ VERNET ARBEID, ATTFØRINGSTILTAK, TILTAK FOR YRKESHEMMEDE MM. -- LES OPP OM NØDVENDIG
BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Arbeidsledig/permittert/midlertidig hjemsendt.....	12* 1
Sysselsatt/heltid/deltid/fast/midlertidig.....	2
Deltar i arbeidsmarkedstiltak/alle typer.....	3
Trygdet/uføretrygdet/førtidspensjonert.....	4
Hjemmearbeidende/gravid....	5
Under utdanning/opplæring..	6
-.....	7
--.....	8
---.....	9
----.....	10
-----.....	11
Sysselsatt og DSA.....	12
Militærtjeneste/siviltjeneste.....	13
Har vært syk/er syk/sykemeldt.....	14
Åpent svar.....	98
Ubesvart/Vet ikke.....	99

Hvis ubesvart i <SP101F>

+-----+
| Beklager forstyrrelsen.
+-----+

Hvis alt.1 i <SP101F>

<SP102F>Når ble du arbeidsledig/permittert?
Oppgi måned og år:
GJELDER NÅ DENNE SISTE GANGEN
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 13*
+---+---+---+

Hvis arbeidsledig eller deltar i arb.markedstiltak (alt.1 eller 3) i <SP101F>

+-----+
| Nå viser det seg at vi allerede har tilstrekkelig mange intervju med personer som er i samme situasjon som deg. Derfor har jeg ikke flere spørsmål, men tusen takk for at du var villig til å delta i undersøkelsen.
+-----+

Åpent svar..... 98,
 Ubesvart/Vet ikke..... 99,

+-----+
 | B. Ønsker om arbeid, jobbsøking |
 +-----+

Hvis alt.3 i <SP101F>

Hvis ikke sysselsatt (alt. 4, 5, 6 eller 98)
 i <SP101F>

<SP105F>Når begynte du i dette tiltaket?
 Oppgi måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

<SP121F>Ønsker du ordinært inntektsgivende
 arbeid?

+---+---+---+ 16*
 | | | | |
 +---+---+---+

Ja..... 20* 1

Nei..... 2

Kommer an på..... 3

Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 4

Hvis alt.4 i <SP101F>

<SP106F>Når ble du trygdet/førtidspensjonert/
 uføretrygdet? Oppgi måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 17*
 | | | | |
 +---+---+---+

Hvis ja i <SP121F>

<SP122F>Har du en jobb "på hånden" som du
 skal begynne i, eller en avtale om å
 begynne i en jobb?

Ja..... 21* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis alt.5 i <SP101F>

<SP107F>Når ble du hjemmearbeidende? Oppgi
 måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 18*
 | | | | |
 +---+---+---+

Hvis kommer an på i <SP121F> eller
 nei/ubesvart i <SP122F>

<SP123F>Har du i løpet av de fire siste ukene
 forsøkt å få arbeid?

Ja..... 22* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis alt.6 i <SP101F>

<SP108F>Når startet du denne utdanningen?
 Oppgi måned og år:
 EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 19*
 | | | | |
 +---+---+---+

Hvis nei i <SP123F>

<SP126F>Hva er den viktigste grunnen til at
 du ikke ønsker inntektsgivende
 arbeid?
 KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
 PREKODET LISTE

<SP124F>Hva er den viktigste grunnen til at
 du ikke har forsøkt å få
 inntektsgivende arbeid de siste fire
 ukene?
 KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
 PREKODET LISTE

Får ikke daghjemsplass/bar-
 nehage/mangler barnetilsyn. 25* 1

Dårlig helse/er
 arbeidsufør/trygdet..... 2

Får ikke daghjemsplass/bar-
 nehage/mangler barnetilsyn. 23* 1

Dårlig helse/er
 arbeidsufør/trygdet..... 2

Er opptatt med
 omsorgsarbeid
 barn/eldre/hjemmearbeid/er
 gravid..... 3

Er opptatt med
 omsorgsarbeid
 barn/eldre/hjemmearbeid/er
 gravid..... 3

Er under
 utdanning/opplæring..... 4

Er under utdanning/
 opplæring..... 4

Har gitt opp å finne en
 jobb..... 5

Er ikke interessert i å

Har gitt opp å finne en jobb.....	5
-.....	6
--.....	7
---.....	8
----.....	9
-----.....	10
Ønsker ikke arbeid/opptatt.	11
Sysselsatt/etablert.....	12
På tiltak.....	13
Verneplikt.....	14
Høy alder/pensjonert.....	15
Ikke kvalifisert/ikke passende arbeid/må flytte..	16
Åpent svar.....	98
Ubesvart/Vet ikke.....	99

Hvis ja i <SP123F>

<SP125F>Hvor lenge har du forsøkt å få arbeid? Antall hele måneder
 TIL INTERVJUER: 1-2 UKER=0, 3-6 UKER=1, 7-10 UKER=2

```

+---+---+ 24*
|   |   |
|   |   |
+---+---+

```

Hvis nei/husker ikke i <SP121F>
 (c) Copyright Gallup 1998
 Gallup

SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Side4

Dato 23-NOV-98

arbeide.....	6
-.....	7
--.....	8
---.....	9
----.....	10
-----.....	11
Sysselsatt/etablert.....	12
Høy alder/førtidspensjonert	13
Åpent svar.....	98
Ubesvart/Vet ikke.....	99

Dersom sysselsatt (alt.2) i <SP101F>

```

+-----+
|           C. Om nåværende jobb           |
+-----+

```

<SP131F>Er dette en ordinær jobb som lønnstaker/ansatt, er det arbeid som selvstendig næringsdrivende, er det arbeid i familiebedrift eller er det et arbeidsmarkedstiltak?
 LES OPP OM NØDVENDIG -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Ordinær jobb som lønnstaker/ansatt..... 26* 1

Selvstendig næringsdrivende 2

Arbeid i familiebedrift (butikk, gårdsbruk, verksted mm)..... 3

Arbeidsmarkedstiltak (alle typer) også vernet arbeid/tiltak for yrkeshemmede..... 4

Åpent svar..... 98

Ubesvart/Vet ikke..... 99

<SP134F>Hvordan fikk du denne jobben?
 KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Hvis alt.4 i <SP131F>

Svarte på annonse i aviser, tidsskrifter, TV..... 29* 1

Gjennom arbeidskontoret/ arbeidsformidlingen..... 2

Gjennom sosialkontoret..... 3

Kontaktet arbeidsgiver selv 4

Ble kontaktet av arbeidsgiver..... 5

Gjennom familie/ kjente/ gamle kolleger..... 6

Gjennom vikarbyrå /utleiefirma..... 7

-..... 8

--..... 9

---..... 10

Hvis ordinær jobb (alt.1) i <SP131F>

Tilbake til samme/tidligere arbeidsgiver..... 11

<SP132F>Er dette heltidsjobb eller deltidsjobb?
 BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Selvstendig etablerer..... 12

<SP153F>Er dette en midlertidig jobb?
 TIL INTERVJUER: MIDLERTIDIG JOBB
 INKLUDERER VIKARIAT OG TIDSBEGRENSET
 ENGASJEMENT, MEN IKKE PRØVETID

Ja..... 38* 1
 Nei..... 2
 Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP156FA>

<SP156 Er dette pr. time, uke, måned eller
 FB> år?
 BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Pr. time..... 42* 1
 Pr. uke..... 2
 Pr. måned..... 3
 Pr. år..... 4
 Åpent svar..... 98
 Ubesvart/Vet ikke..... 99

+-----+
 | D. Søkestrategier |
 +-----+

(c) Copyright Gallup 1998
 Gallup

SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Side7
 Dato 23-NOV-98

+-----+
 | Jeg skal nå stille noen spørsmål som
 | gjelder jobbsøking og nevne forskjellige
 | måter å søke jobb på. De første
 | spørsmålene gjelder de siste fire ukene
 | du var aktiv jobbsøker
 +-----+

<SP254F>Omtrent hvor mange slike annonser
 svarte du på i løpet av de siste fire
 ukene?

+---+---+ 45*
 | | | |
 +---+---+

Hvis sysselsatt (alt.2) i <SP101F> eller ja i
 <SP122F>

+-----+
 | Det vil si de siste fire ukene før du
 | fikk tilbud om den jobben du har nå
 +-----+

<SP255F>Oppsøkte eller tok du kontakt med
 arbeidskontoret eller
 arbeidsformidlingen i løpet av de
 siste fire ukene?

Ja..... 46* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis trygdet (alt.4) i <SP101F> og ikke ja i
 <SP122F>

+-----+
 | Det vil si de siste fire ukene før du ble
 | trygdet /ufør
 +-----+

Hvis ja i <SP255F>

Hvis hjemmearbeidende (alt.5) i <SP101F> og
 ikke ja i <SP122F>

+-----+
 | Det vil si de siste fire ukene før du
 | bestemte deg for å bli hjemmearbeidende
 +-----+

<SP256F>Hvor mange ganger oppsøkte eller tok
 du kontakt med arbeidsformidlingen de
 siste fire ukene?

+---+---+ 47*
 | | | |
 +---+---+

Hvis under utdanning (alt.6) i <SP101F> og
 ikke ja i <SP122F>

+-----+
 | Det vil si de siste fire ukene før du
 | bestemte deg for å begynne den
 | utdanningen du nå holder på med
 +-----+

<SP257F>Tok du i løpet av de siste fire ukene
 på eget initiativ direkte kontakt med
 mulige arbeidsgivere -- via telefon,
 brev eller ved personlig frammøte for
 å forhøre deg om jobbmuligheter?

<SP252F>Leste du stilling-ledig-annonser i
 aviser, tidsskrifter, på tv eller
 internet i løpet av disse siste fire
 ukene?

Ja..... 43* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Ja..... 48* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 3

Hvis ja i <SP252F>

<SP258F>Tok du i løpet av de siste fire ukene
 kontakt med vikarbyrå eller
 utleiefirma med sikte på å få jobb?

Ja..... 49* 1
 Nei..... 2

<SP253F>Svarte du på slike stilling-ledig-annonser, dvs tok du kontakt med arbeidsgiveren som annonserte i løpet av de fire siste ukene?

Ja..... 44* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP253F>

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP260F>Hvor mange timer brukte du omtrent på aktiv jobb-søking de siste fire ukene?

+---+---+---+ 50*
 | | | | |
 +---+---+---+

(c) Copyright Gallup 1998
 Gallup SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Side8
 Dato 23-NOV-98

+-----+
 | La meg nå spørre om hele perioden som |
 | arbeidssøker. |
 +-----+

<SP259F>Spurte du i løpet av denne perioden venner, familie, kjente eller gamle kolleger, om de kunne skaffe deg jobb?

Ja..... 51* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP264F>Sist gang du sa nei til et jobbtilbud, hva var den viktigste grunnen til at du ikke tok jobben?
 KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
 PREKODET LISTE

jobben/ arbeidsoppgavene /arbeidsmiljøet passet meg ikke..... 54* 1

arbeidstiden passet meg ikke /heltid/deltid/skift/turnus 2

arbeidsreisen var for lang. 3

jobben var for dårlig betalt/jeg vil ha høyere lønn..... 4

jobben var for usikker /bare midlertidig /vikariat 5

jeg var ikke villig til å flytte..... 6

..... 7

..... 8

..... 9

..... 10

Hadde jobb/tilbud om jobb/utsikter til bedre jobb..... 11

Omsorgsarbeid/gravid..... 12

Dårlig helse..... 13

Utdanning/kurs..... 14

Ikke kvalifisert..... 15

Ikke barnepass..... 16

Etablerer egen virksomhet.. 17

Åpent svar..... 98

Ubesvart/Vet ikke..... 99

<SP263F>Fikk du i løpet av denne perioden som arbeidssøker jobbtilbud som du sa nei til?

Ja..... 53* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP263F>

+-----+
 | Se tilbake på hele perioden du var |
 | arbeidssøker. |
 +-----+

<SP265F>Totalt sett, hvor mye tid og krefter brukte du på jobbsøking den siste tiden sammenliknet med hva du gjorde den første tiden du var arbeidsledig? Brukte du mer mer tid og krefter (den siste tiden) enn før, eller brukte du mindre?

Brukte mer tid å krefter på slutten enn i begynnelsen.. 55* 1

Brukte mindre tid og krefter på slutten enn i begynnelsen..... 2

Like mye tid og krefter på slutten som i begynnelsen.. 3

Har ikke vært arbeidsledig så lenge..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

-----+
| E. Om forrige jobb |
+-----+

Hvis alt.4, 5, 6 eller åpent i <SP101F> og ikke ja i <SP122F>

<SP301 Har du tidligere hatt lønnet arbeid?

Ja..... 56* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP301FA>

<SP301 Den siste jobben du hadde, når sluttet du i den?
ANGI MÅNED OG ÅR -- EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 57*
| | | | |
+---+---+---+

Hvis sysselsatt (alt.2) i <SP101F> eller ja i <SP122F>

<SP302 Har du tidligere, dvs. før den jobben FA> du har nå, hatt lønnet arbeid?

Ja..... 58* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP302FA>

<SP302 Den siste jobben du hadde før den FB> jobben du har nå, når sluttet du i den? Angi måned og år
EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

+---+---+---+ 59*
| | | | |
+---+---+---+

Hvis ja i <SP301FA> eller <SP302FA>

<SP303F>Var det heltidsjobb eller deltidsjobb?

Heltid..... 60* 1

Deltid..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

<SP304F>Var det en midlertidig jobb?
TIL INTERVJUER: MIDLERTIDIG JOBB
INKLUDERER VIKARIAT OG TIDSBEGRENSET
ENGASJEMENT, MEN IKKE PRØVETID

Ja..... 61* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

-----+
| Hvor lenge hadde du denne jobben? |
+-----+

<SP305 Oppgi antall år FA> HVIS MINDRE ENN 1 ÅR, REGISTRER 0

+---+---+ 62*
| | | | |
+---+---+

<SP305 Oppgi antall måneder

+---+---+ 63*
| | | | |
+---+---+

<SP306F>Hva var årsaken til at du sluttet i denne jobben?

BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Ble sagt opp/lite arbeid/nedleggelse..... 64* 1

Midlertidig jobb/vikariat.. 2

Jeg sa opp/ sluttet frivilling..... 3

-..... 4

--..... 5

---..... 6

----..... 7

-----..... 8

-----..... 9

-----..... 10

Dårlig helse/sykemeldt/ald-er/pensjonering..... 11

Permittert/har ikke sluttet 12

Omsorgsarbeid/svangerskap.. 13

Skole..... 14

Verneplikt..... 15

Flytting..... 16

Åpent svar..... 98

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 99

Hvis ble sagt opp i <SP306F>

<SP307F>Ble du varslet på forhånd om at du ville miste jobben?

Ja..... 65* 1

Nei..... 2

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis ja i <SP307F>

<SP308F>Hvor lang tid i forveien ble du varslet/hvor lang oppsigelsestid fikk du?

Mindre enn 4 uker..... 66* 1

1-2 måneder..... 2

3-4 måneder..... 3

Lengre enn 4 måneder..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

(c) Copyright Gallup 1998

Gallup

SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Sidell

Dato 23-NOV-98

<SP324F>Det å kutte ned det personlige forbruket

I stor grad..... 70* 1

I noen grad..... 2

<SP309F>Når begynte du å søke ny jobb? (før du ble varslet, etter at du ble varslet men før du sluttet, da du sluttet eller senere)

BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Før jeg ble varslet/før jeg visste jeg skulle slutte... 67* 1

Etter at jeg ble varslet, dvs i oppsigelsestiden/var-selerioden..... 2

Da jeg sluttet..... 3

Etter at jeg sluttet..... 4

Åpent svar..... 98

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 99

F. Konsekvenser

Jeg skal nå lese opp noen mulige ulemper ved å gå arbeidsledig. I hvor stor grad opplevde du noen av disse problemene, i stor grad, i noen grad, i liten grad, eller ikke i det hele tatt?

<SP322F>Det å miste kontakt med arbeidskamerater og kolleger

I stor grad..... 68* 1

I noen grad..... 2

I liten grad..... 3

Ikke i det hele tatt..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP323F>Det å få dårligere helse

I stor grad..... 69* 1

I noen grad..... 2

I liten grad..... 3

Ikke i det hele tatt..... 4

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP324F>Det å kutte ned det personlige forbruket

I stor grad..... 70* 1

I noen grad..... 2

H. Om arbeidskontoret og aktive arbeidsmarkedstiltak

<SP360F>I løpet av de siste 12 månedene, hvor

I liten grad..... 3
Ikke i det hele tatt..... 4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

mange arbeidsmarkedstiltak har du deltatt på?
TIL INTERVJUER: IKKE DELTATT = 0

```

+---+---+ 73*
|   |   |
|   |   |
+---+---+

```

```

+-----+
| Jeg skal nå lese opp noen mulige fordeler |
| ved det å gå arbeidsledig. I hvor stor  |
| grad opplevde du noen av disse fordelene, |
| i stor grad, i noen grad, i liten grad,  |
| eller ikke i det hele tatt?              |
+-----+

```

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP360F>
<SP361F>Tror du din deltagelse på arbeidsmarkedstiltak har økt mulighetene til å få ordinært arbeid?

Ja..... 74* 1
Nei..... 2
Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

<SP325F>Det å slippe å måtte arbeide

I stor grad..... 71* 1
I noen grad..... 2
I liten grad..... 3
Ikke i det hele tatt..... 4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

Hvis ja i <SP361F>

<SP362F>Tror du det har hatt svært stor effekt, nokså stor effekt eller liten effekt?

Svært stor..... 75* 1
Nokså stor..... 2
Liten effekt..... 3
Ubesvart/Vet ikke..... 4

<SP325 Det å få bedre tid til å være sammen
FB> med familie og venner

I stor grad..... 72* 1
I noen grad..... 2
I liten grad..... 3
Ikke i det hele tatt..... 4
Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP364F>Mer generelt, tror du slike arbeidsmarkedstiltak øker deltakernes muligheter for å få ordinært arbeid?

Ja..... 76* 1
Nei..... 2
Ubesvart/Vet ikke..... 3

Hvis 0 i <SP360F>

<SP365F>Hva er årsaken til at du ikke har deltatt på arbeidsmarkedstiltak?
KUN ETT SVAR -- BRUK I HOVEDSAK
PREKODET LISTE

Har vært opptatt med andre ting omsorgsarbeid/hjemmearbeid/småjobber/ frivillig arbeid..... 77* 1

Har ikke fått tilbud/ har ikke fått tilbud om tiltak

<SP400F>Da du ble arbeidsledig sist gang, søkte du da om dagpenger, dvs arbeidsledighetstrygd?

Ja..... 79* 1
Nei..... 2
Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

Hvis ja i <SP400F>

<SP432F>Fikk du innvilget dagpenger

som passer..... 2

Har ikke interesse av å gå på tiltak..... 3

Det er for dårlig betalt /lav lønn /kurspenger..... 4

-..... 5

--..... 6

---..... 7

----..... 8

-----..... 9

-----..... 10

Kort arbeidsledig..... 11

Har hatt jobb/permittert... 12

Opptatt med studier..... 13

Høy alder/dårlig helse/sykemeldt/pensjonert. 14

Har deltatt tidligere..... 15

Ikke behov..... 16

Ikke kvalifisert..... 17

Fikk jobb før kurset startet..... 18

Åpent svar..... 98

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 99

(arbeidsledighetstrygd)?

Ja..... 80* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

Hvis ja i <SP432F>

<SP433F>Fikk du dagpenger i hele arbeidsledighetsperioden?

Ja..... 81* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

Hvis ja eller nei i <SP433F>

<SP434F>Når fikk du siste gang utbetalt dagpenger?
ANGI MÅNED OG ÅR -- EKS. 0298 ER FEBRUAR 1998

```

+---+---+---+ 82*
|   |   |   |   |
|   |   |   |   |
+---+---+---+

```

<SP435 Hvor mye fikk du utbetalt netto i FA> dagpenger/arbeidsledighetstrygd siste gang du fikk dagpenger? (Skriv 0 hvis ingen utbetaling)
REGISTRER BELØPET I HELE KRONER

```

+---+---+---+ 83*
|   |   |   |   |
|   |   |   |   |
+---+---+---+

```

<SP366F>Tror du slike arbeidsmarkedstiltak øker generelt deltakernes muligheter for å få ordinært arbeid?

Ja..... 78* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke/nekter... 3

Hvis ikke 0 eller ikke ubesvart i <SP435FA>

<SP435 Var dette for en 14-dagers periode?

Ja..... 84* 1

Nei..... 2

Ubesvart/Vet ikke..... 3

+-----+
| I. Om inntekt i arbeidsledighetsperioden |
+-----+

(c) Copyright Gallup 1998
Gallup

SNF / s86704(3)-- Ikke registrert som ledige

Side13
Dato 23-NOV-98

<SP436F>Fikk du omtrent det samme beløpet i hele perioden, fikk du mer i begynnelsen enn på slutten, eller fikk du mindre i begynnelsen enn på slutten?

Omtrent det samme hele tiden..... 85* 1

Mer i begynnelsen..... 2

Mindre i begynnelsen..... 3

Husker ikke/Ubesvart/Vet ikke..... 4

+-----+
| J. Bakgrunn |
+-----+

+-----+
| Hvor mange år har du hatt inntektsgivende |
| arbeid -- heltid eller deltid -- etter at |
| du avsluttet utdanningen din? |
+-----+

<SP502 Angi år -- 0-hvis ingen yrkeserfaring

```

+---+---+ 90*
|   |   |
|   |   |
+---+---+

```

<SP437F>Fikk du økonomisk sosialhjelp fra kommunen eller sosialkontoret i den perioden du var arbeidsledig?

Ja..... 86* 1

<SP502 Angi måneder -- 0-hvis ingen

Nei..... 2
 Husker ikke/vil ikke
 svare/Ubesvart..... 3

Hvis ja i <SP437F>

<SP438F>Fikk du slik hjelp i hele perioden,
 fikk du det i begynnelsen av
 perioden, eller fikk du det på
 slutten av perioden?

Hele perioden..... 87* 1
 I begynnelsen..... 2
 På slutten..... 3
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 4

<SP439F>Hadde du i perioden som arbeidsledig
 småjobber eller andre
 ekstrainntekter?

Ja..... 88* 1
 Nei..... 2
 Husker ikke/vet
 ikke/Ubesvart..... 3

<SP440> Hvordan var økonomien i denne
 perioden da du var arbeidsledig
 arbeidssøker? Ville du for eksempel
 hatt problemer med å klare en
 uforutsett regning på 2000 kroner?

Ja, ville hatt problemer... 89* 1
 Nei, ville ikke hatt
 problemer..... 2
 Husker ikke/vet
 ikke/Ubesvart..... 3

(c) Copyright Gallup 1998

Gallup SNF / s86704(3) -- Ikke registrert som ledige

Side14

Dato 23-NOV-98

<SP507F>Har du forsørgeransvar for barn?
 SOM BARN REGNES BARN UNDER 18

Ja..... 94* 1
 Nei..... 2
 Vet ikke/Ubesvart..... 3

Hvis ja i <SP507F>

<SP508F>Hvor mange barn har du
 forsørgeransvar for?

+---+---+ 95*
 | | |
 +---+---+

Hvis ikke 0 eller ubesvart i <SP508F>

<SP509F>Hva er det yngste barnets alder?
 ALDER /HELE ÅR

+---+---+ 96*
 | | |
 +---+---+

FB> yrkeserfaring

+---+---+ 91*
 | | |
 +---+---+

<SP505F>Hva er din familiesituasjon? er du
 gift, samboende, eller enslig?

Gift..... 92* 1
 Samboende..... 2
 Enslig/skilt/separert/enke(
 mann)..... 3
 Ubesvart/Vet ikke..... 4

Hvis gift/samboende i <SP505F>

<SP506F>Er din samboer/ektefelle sysselsatt,
 arbeidsledig, hjemmearbeidende eller
 annet?
 BRUK I HOVEDSAK PREKODET LISTE

Sysselsatt (heltid /deltid) 93* 1
 Arbeidsledig /permittert/
 midlertidig hjemsendt..... 2
 Hjemmearbeidende /omsorg
 for andre..... 3
 Før tidspensjonert
 /uføretrygdet..... 4
 På tiltak..... 5
 Under utdanning..... 6
 Åpent svar..... 98
 Husker ikke/Ubesvart/Vet
 ikke..... 99

<SP522F>Selv om du vant en stor sum penger
 ville du arbeide.

Helt enig..... 98* 1
 Delvis enig..... 2
 Verken enig eller uenig.... 3
 Uenig..... 4
 Ubesvart/Vet ikke..... 5

<SP523F>Noe av det som betyr mest i ditt liv,
 er arbeidet.

Helt enig..... 99* 1
 Delvis enig..... 2
 Verken enig eller uenig.... 3

+-----+	
K. Arbeidsinvolvering	
+-----+	
Her følger noen synspunkter på lønnet	
arbeid. er du helt enig, delvis enig,	
eller uenig i følgende (svaralternativene	
gjentas om nødvendig):	
+-----+	
<SP521F>Det er svært viktig for deg å ha et	
arbeid.	
Helt enig.....	97* 1
Delvis enig.....	2
Verken enig eller uenig....	3
Uenig.....	4
Ubesvart/Vet ikke.....	5

Uenig.....	4
Ubesvart/Vet ikke.....	5

+-----+

DA HAR JEG INGEN FLERE SPØRSMÅL TIL DEG

TUSEN TAKK OG FORTSATT GOD %A

TRYKK <RETURN> FOR NESTE INTERVJU

ELLER TAST ESC16S FOR Å LOGGE UT

+-----+

Publikasjoner fra Frischsenteret

Alle publikasjoner er tilgjengelig i Pdf-format på : www.frisch.uio.no

Rapporter

1/1999	Arbeidsledighet, arbeidsmarkedspolitikk og jobbsøking i Norge	Knut Røed, Hege Torp, Tom Erik Aabø
2/1999	Egenskaper ved tildelingsformer for nasjonale klimagasskvoter	Rolf Golombek, Michael Hoel, Snorre Kverndokk, Ove Wolfgang
3/1999	Regionale virkninger av økte elektrisitetspriser til kraftkrevende industri	Nils-Henrik M. von der Fehr, Trond Hjørungdal
4/1999	Bedriftsnedleggelse og klimakvoter i norsk industri	Rolf Golombek, Arvid Raknerud

Arbeidsnotater

1/1999	Kan markedskreftene temmes i lønnsdannelsen?	Colin Forthun
--------	---	---------------

Memoranda

Serien publiseres av Sosialøkonomisk institutt, Universitetet i Oslo, i samarbeid med Frischsenteret. Listen under omfatter kun memoranda tilknyttet prosjekter på Frischsenteret. En komplett oversikt over memoranda finnes på www.sv.uio.no/sosoek/memo/.

3/1999	The Economics of Screening Programs	Steinar Strøm
7/1999	What hides behind the rate of unemployment? Micro evidence from Norway	Knut Røed, Tao Zhang
9/1999	Monte Carlo Simulations of DEA Efficiency Measures and Hypothesis Tests	Sverre A.C. Kittelsen
14/1999	Unemployment Duration in a Non-Stationary Macroeconomic Environment	Knut Røed, Tao Zhang
16/1999	The effect of schooling on earnings: The role of family background studies by a large sample of Norwegian twins	Oddbjørn Raaum, Tom Erik Aabø
17/1999	Early Retirement and Economic Incentives	Erik Hernæs, Marte Sollie, Steinar Strøm
18/1999	Fewer in Number but Harder to Employ: Incidence and Duration of Unemployment in an Economic Upswing	Erik Hernæs
19/1999	Progressiv Taxes and the Labour Market	Knut Røed, Steinar Strøm

Frischsenteret

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning er en uavhengig stiftelse opprettet av Universitetet i Oslo. Frischsenteret utfører samfunnsøkonomisk forskning i samarbeid med Sosialøkonomisk institutt ved Universitetet i Oslo. Forskningsprosjektene er i hovedsak finansiert av Norges forskningsråd, departementer og internasjonale organisasjoner. De fleste prosjektene utføres i samarbeid mellom Frischsenteret og forskere ved andre norske og utenlandske forskningsinstitusjoner.

**Frischsenteret
Gustadalléen 21
0349 Oslo
Tlf: 22958810
Fax: 22958825
frisch@frisch.uio.no
www.frisch.uio.no**